

Tillägg till översiktsplanen
VINDKRAFT
i Ljungby kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

SAMMANFATTNING

Syftet är att ta fram ett reviderat planeringsunderlag som ska vara till hjälp för både politiker och tjänstemän vid handläggning av vindkraftsärenden. Vindkraftsplanen ska i första hand peka ut områden som är lämpliga för vindkraft.

SAMRÅD

Miljö- och byggförvaltningen har utarbetat ett förslag till vindkraftsplan.

Samråd över förslaget har skett med kommunala förvaltningar och nämnder, statliga myndigheter, föreningar, politiska partier med flera under tiden 20 januari – 20 mars 2017. Samrådet har dessutom annonserats i ortstidningen. Förslaget på vindkraftsplan har funnits tillgängligt på biblioteken i kommunen, i kommunhuset samt på kommunens webbplats www.ljungby.se/plan.

ÄNDRINGAR

Kartan har ändrats enligt följande:

- Område 4, Kånna, har tagits bort.
- Område 6, norr om Vittaryd, har tagits bort.
- Område 7, Flattinge, har tagits bort.-
- Västra delen av område 5, Ljunga, har tagits bort.
- Numreringen på de återstående områdena har ändrats eftersom några områden tagits bort.

I texten har följande ändringar gjorts:

RIKTLINJERNA

Avstånd

Samråd ska ske med Trafikverket när det gäller avstånd mellan allmän väg och vindkraftverk.

E.ON elnät ska redan i ett tidigt skede kontaktas för samråd då master eller vindkraftverk uppförs inom 300 meter från E.ON:s luftburna kraftledningar.

Enligt Transportstyrelsen ska master och vindkraftverk, ur flygsäkerhetssynpunkt, placeras minst 100 meter från kraftledning vid en totalhöjd under 50 meter, och minst 200 meter från kraftledning vid en totalhöjd över 50 meter samt för master och vindkraftverk med stag.

Avståndet för vindkraftverk beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi.

Höjd- och ljusmarkering

I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser.

Alla vindkraftsetableringar med vindkraftverk överstigande 20 m totalhöjd skall remitteras till Luftfartsverket samt till alla berörda flygplatser. Med berörd flytplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km från flygplatsen.

Ei

Ingrepp i mark ska samrådas med Länsstyrelsen, nätkoncession krävs för linje enligt Ellagen.

I ett tidigt skede ska elnätsinnehavaren kontaktas för att få klartecken om det finns kapacitet i elnätet.

Vägar, järnvägar

När en väg anläggs under en kraftledning gäller särskilda regler, därför ska nätägaren kontaktas i god tid.

En dialog ska föras med Trafikverket och Sverigeförhandlingen för att hitta en samsyn angående höghastighetsjärnvägen och vindkraftsområdena om de skulle kollidera.

Övrigt

Sydvatten ska i ett tidigt skede kontaktas vid utbyggnad av vindkraft i närheten av Bolmentunneln.

I samråd med Räddningstjänsten ska, vid behov, skyltar sättas upp inom vindkraftsområde med rekommenderat säkerhetsavstånd och eventuella riskzoner samt kontaktuppgifter om olycka skulle inträffa.

Vindkraftsägaren ska kontakta MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) för att kontrollera att vindkraftverken inte påverkar Rakels kommunikation och utalarmering.

Bolagen rekommenderas att fördela intäkter så att markägare/grannar till vindkraftsparken samt föreningar får ta del av intäkterna. Vinstavkastningen kan också fördelas med en viss %, beroende på hur stor del av parkens ljudområde går in i respektive grannfastighet.

Sociala och kulturella konsekvenser av vindkraftsetablering ska beskrivas, om det inte anses helt obehövligt.

Fotomontage ska tas fram vid varje etablering. Ställningstagande utifrån landskapsbild och kulturmiljö ska avgöras från fall till fall.

Före byggstart ska blanketten ”flyghinderanmälan” (enligt Luftfartsförordningen SFS2010:770) skickas in till Försvarmakten. Flyghinderanmälan avser

byggnader och andra föremål (högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 m utanför tätort).

En konsekvensutredning kan krävas i vissa fall för att beskriva påverkan på landskapet och dess värden.

ÖVRIGA ÄNDRINGAR I DOKUMENTET

Kartorna över olika intressen har gjorts lite större för att öka tydligheten. Nya mer detaljerade kartor har tagits fram över de utpekade områdena.

Ställningstagandet under Fornlämningar kompletteras med följande text: "Fornlämningsregistret är bristfälligt och i stora delar ofullständigt. Kulturmiljöer och fornlämningar i skogsmark är än mer bristfälliga. Utredningar kring kulturmiljön har inte tagits fram kontinuerligt därför krävs kompletterade analyser och utredningar av kulturmiljöer och av fornlämningssituationer. Det bör ske i MKB-förfarandet."

Ett förtydligande görs under "Vad säger lagen" angående samordning av handläggningen av ärenden som kräver både bygglov och anmälan enligt miljöbalken.

De Nationella kulturmiljömålen från 2014 läggs till i planen.

Texten angående Sammanhållna grupper ändras enligt följande: "Det är inte alltid positivt med väl sammanhållna grupper utan påverkan bör redovisas från fall till fall. Fotomontage kan vara en bra metod för bedömning."

Under Landskapsbeskrivning - vattendragen läggs följande till:
Text angående Värdefulla vatten, som beslutats av Naturvårdsverket.

Riksintresset Anläggningar för vattenförsörjning som gäller för Bolmentunneln och Bergaåsen läggs till med text under Allmänna intressen.

Texten angående Mästocka skjutfält under rubriken "Undantag från vindkraft" ändras enligt följande: "Mästocka skjutfält med tillhörande influensområde område med särskilt behov av hinderfrihet utgör riksintresse för total försvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Skjutfältet har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av krav på hinderfrihet. Försvarsmakten kan inte tillåta vindkraftverk inom skjutfältet samt gör en enskild bedömning beträffande varje föreslaget högt objekt inom influensområdet".

Avseende "Riksintresse för totalförsvaret" andra stycket, sista meningen ändras texten till "Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort respektive högre än 45 m inom tätort. Samtliga höga objekt, högre än 20 respektive 45 m ska remitteras till Försvarsmakten".

Efter dessa justeringar föreslås kommunstyrelsen besluta att skicka vindkraftsplanen för granskning.

INKOMNA YTTRANDE

Utan synpunkter

Sveriges Kommuner och Landsting
Polismyndigheten
Barn- och utbildningsnämnden
Lantmäteriet
Socialnämnden

Med synpunkter

LÄNSSTYRELSEN:

Övergripande om tillägget och urvalet av vindkraftsområdena

Länsstyrelsen är positiv till att Ljungby kommun ser över och uppdaterar det tematiska tillägget från 2009. En antagen plan är på sikt bidragande till regeringens klimat- och energipolitiska mål till 2020 samt till de regionala miljömålen för Kronobergs län till 2050. Uppförande av vindkraft är ett led i klimatanpassningsarbetet.

Vid kommunens framtagande och urval av de sju prioriterade vindkraftsområdena (redovisas på karta och med textbeskrivning på sidan 44-45) har förutom uppfyllandet av goda vindförhållanden (karta sidan 13), närhet till större väg eller kraftnät, tillräckligt avstånd till bostäder och kyrkor (minst 1000 meter), samt hänsyn till riksintressen och andra allmänna intressen varit betydande. Mästocka skjutfalt som har ett skyddsområde in i Ljungby kommun, har särskilt pekats ut som ett undantag för vindkraftsetablering.

Till skillnad mot tillägget från 2009 redovisas, eller görs i det nu aktuella planförslaget ingen beskrivning till hur man bör hantera de "vita" områdena, dvs. övriga områden som inte är särskilt utpekade eller som inte omfattas av riksintressen, naturreservat eller Natura 2000- områden. Mellankommunala intressen tas inte heller upp specifikt.

Kommunen har utifrån ett systematiskt arbetssätt kommit fram till och tagit ställning till sju utpekade områden lämpliga för vindkraft. Kommunen framhäver både i tillägget och i MKB:n att redovisningen är på en översiktlig nivå och att ett mer genomarbetat arbete på detaljnivå krävs vid fortsatt detaljplanering och projektering.

Länsstyrelsen anser dock att urvalet av de prioriterade områdena tydligare behöver analyseras utifrån vilka konsekvenser vindkraftsanläggningar kan få på de allmänna intressena. Kommunen behöver utifrån senare års underlag, såsom rapporter och forskning motivera sitt ställningstagande. Detta gäller inte minst för naturvårdsintressena med påverkan på växt- och djurlivet. Även arkeologi och kulturmiljö är översiktligt behandlat i tillägget.

Riktlinjerna och kartmaterialet kan för vissa delar ses över och bearbetas ytterligare. Se nedan.

Tilläggets tydlighet och vägledning inför efterföljande beslut

Enligt 3 kap 6 § plan- och bygglagen ska en översiktsplan utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår. Vindkraftsplanen utgör ett strategiskt dokument som uttrycker kommunens syn på och ställningstagande för den framtida vindkraftsutvecklingen.

Vindkraftsplanen är ett viktigt planeringsunderlag när kommunen prövar uppförande av olika byggnationer eller när andra beslut tas som rör mark- och vattenanvändningen. För att kunna göra väl beslutade första avvägningar inför ansökan om bygglov enligt plan- och bygglagen eller tillståndsprövningar enligt miljöbalken är det viktigt att avvägningarna och dess konsekvenser är väl underbyggda.

Riktlinjer

Länsstyrelsen är positiv till de i tillägget redovisade riktlinjerna för vindkraftsetablering under rubrikerna avstånd, placering, rotorblad och färg, ljud och skuggor, reklam, telekommunikation, höjd och ljusmarkering samt övrigt. När det gäller rubrik *Avstånd* och punkten minsta avståndet mellan vindkraft och väg (även järnväg) behöver det tydliggöras i riktlinjerna att nära samråd ska ske med Trafikverket. Faktorer som, i enlighet med Trafikverkets yttrande, bör beaktas är förutom avståndet transportplanering, dispenser och anslutningar under byggskedet.

Länsstyrelsen anser att det inom rubrik *Avstånd* är bra att också hänsyn i förhållande till *risker för iskast* (is eller hårt packad snö som slungas från rotorbladen) tas upp, enligt punkt 3. Det kan dock ifrågasättas om inte det kortare riskavståndet, enligt punkt 2, ska tillämpas när vindkraftverk är placerade i anslutning till allmän väg.

För *Höjd och ljusmarkering* saknar Länsstyrelsen angiven maxhöjd för vindkraftsverken. Under *Placering* bör det framgå att för placering av vindkraftverk i grupper kan, utifrån påverkan på landskapet och dess värden, behov av en konsekvensutredning bestämmas från fall till fall.

Under rubrik *Övrigt* bör det framgå att alla ingrepp om innebär ingrepp i mark (tex. för elkabel och för anläggandet av nya vägar), krävs samråd med Länsstyrelsen och i förekommande fall tillstånd enligt kulturmiljölagen (KLM). För anslutning av vindkraftsparken till det regionala nätet krävs även nätkoncession för linje enligt Ellagen.

Kartmaterial

Kartorna i tillägget består av en vindkarteringskarta med färgmarkeringar där röd färg visar var det är bäst vind förhållanden. I separata kartor redovisas befintliga kraftledning, riksintressen för naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv samt skyddade vattendrag, Natura 2000-områden, naturreservat samt områden som är utpekade i kulturmiljöprogrammet. För riksintressena kommunikation, vattenförsörjning, yrkesfiske, totalförsvaret, samt för stora opåverkade områden finns inga kartbilder. I en sammanställd karta redovisar kommunen på sidan 44 en sammanställning av de allmänna intressena och riksintressena tillsammans med de sju utpekade prioriterade områdena för vindkraft.

Länsstyrelsen anser att kartmaterialet är en betydelsefull del av tillägget och därmed förståelsen av planens helhet. Kartorna kan för vissa intressen behöva ses över och bearbetas till granskningen. Samtliga kartor är förhållandevis små och därmed svårlästa. För att lättare kunna förstå och utläsa valet av de sju utpekade områdena skulle det behövas mer detaljerade och uppförstorade kartor för respektive område.

För områden som kommunen anser är direkt olämpliga för vindkraft och som valts bort är det angeläget att dessa beskrivs och synliggörs i planen. På den sammanställda kartan är det (förutom skyddsområdet till Mästocka skjutfält) inte redovisat vilka de fredade områdena är.

Handläggning av vindkraftsärenden

Den 2 maj 2011 trädde en ny Plan- och bygglag (2010:900) och ny Plan- och byggförordning (2011:338) i kraft som bland annat påverkar regleringen av bygglov och anmälan för vindkraftverk.

Länsstyrelsen konstaterar att den text som kommunen redovisar på sidan 56 stämmer överens med lagstiftningen i plan- och bygglagen och miljöbalken. Det framgår av 6 kap. 2 § 2 punkten plan- och byggförordningen att det inte krävs bygglov för tillståndspliktiga vindkraftverk.

Länsstyrelsen anser dock att handläggningen av vindkraftsärenden kan redovisas ännu tydligare med kopplingar till berörda lagar och paragrafer. Det bör även framgå att det i 9 kap 24§ PBL anges att byggnadsnämnd och miljönämnd ska samordna handläggningen av ärenden som kräver både bygglov och anmälan enligt miljöbalken. Kravet på samordnad handläggning beskrivs inte alls i tillägget.

Betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 11 § Miljöbalken

För en översiktsplan och i det här fallet ett omfattande tillägg till denna gäller att det alltid kan antas medföra betydande miljö påverkan. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därmed upprättats. Syftet är att integrera miljöaspekterna så att en hållbar utveckling främjas och att innehållet i MKB:n ska hjälpa till att påverka översiktsplanens utformning.

I tillägget ingår MKB:n som en del av dokumentet. Ett nollalternativ jämförs med huvudalternativet, dvs utbyggnad enligt vindplanen. Konsekvenser redovisas för naturvård och Natura 2000, kulturmiljö, friluftsliv/rekreation, tysta områden, landskapsbild, fauna, flora, ljud, skuggbilder, klimatfaktorer (utsläpp växthusgaser), säkerhet/ olycksrisker, miljö kvalitetsnormer, ekonomiska, sociala konsekvenser, samt miljömålen. Under rubrik Uppföljning listas vad som i planen ska följas upp årligen samt efter 5 år.

Länsstyrelsen konstaterar att MKB:n är upprättad enligt 12 kap 6 § miljöbalken (MB). Miljökonsekvensbeskrivningen är dock översiktligt framställd och konsekvenserna skulle, för att uppfylla tilläggets syfte behöva utvecklas mer för vart och ett av de utpekade vindkraftsområdena.

Under rubrik *Kulturmiljö* (s.50) bör samma typ av formulering finnas med som anges under rubrikerna *Flora* samt *Fauna: Verksamhetsutövare som söker tillstånd eller gör en miljöanmälan för vindkraft, bör i miljökonsekvensbeskrivningen kartlägga om det lokalt finns värdefulla kulturmiljöer och fornlämningar.*

Vid uppräkningsdelen av *Miljömålen* (s. 54), bör även de fyra *Nationella kulturmiljömålen* från 2014 tas upp. Regering och riksdag har uttalat att de även ska vara vägledande på regional och kommunal nivå:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

När det gäller natur behöver konsekvenserna av en vindkraftsetablering för naturvärdena särskilt anges i de föreslagna områdena 1, 4, 6 och 7.

Länsstyrelsen erinrar här om att naturvärden inte är begränsade till riksintressen för Naturvård och Natura 2000. Inom områdena 1, 4, 6 och 7 finns förekomster av flera hotade och/eller fridlysta arter vilka påverkas negativt av vindkraftsetableringar.

Ett flertal nyare domar i Mark- och miljödomstolen samt Mark- och miljööverdomstolen har stoppat tilltänkta vindkraftsetableringar utifrån förekomst av hotade och/eller fridlysta arter. Att peka ut områden som lämpliga för vindkraftsetablering vilka får svårt att få ett godkännande i en Miljöprövningsdelegation eller en rättslig prövning blir missvisande för tilltänkta vindkraftsetablerare.

Länsstyrelsen erinrar om att en särskild sammanställning av process och redogörelse för inkomna synpunkter skall redovisas när översiktsplanen antas.

Landskapsbild och landskapsbeskrivning

I dokumentet finns det en särskild landskapsbeskrivning, sidan 37-43.

Länsstyrelsen är positiv till denna beskrivning och kommunens ambition att belysa och precisera påverkan på landskapsbildens där både kultur- och naturvärdena ingår. I beskrivningen framgår att det finns risker för negativ påverkan på båda dessa aspekter av landskapet. Det skulle ändå kunna göras tydligare genom att, redan i inledningen, precisera att *landskapsbild* omfattar både natur och kultur.

Landskapsbildens och hur den eventuellt påverkas, tas inte upp som en egen punkt under *Störningar och risker*, trots det tydliga påpekandet i hela dokumentets *Sammanfattning* och i detta kapitelns inledning.

För verkens *Placering i grupper* (s.42) är det utifrån kulturmiljö och den landskapsbild som förstärker kulturmiljöer, inte med nödvändighet positivt med väl sammanhållna grupper. Konsekvensbeskrivningar för hur verkens olika

placeringar påverkar olika kulturmiljöer på lika sätt, kan behöva tas fram från fall till fall. Här utgör fotomontage en viktig metod för att kunna göra bedömningar av konsekvenser på landskapsbild och kulturmiljö.

Samma sak gäller verkens placeringar i de olika miljöer som räknas upp, vid *Vattendragen, Myrmarker* etc. (s.38-42). Ett generellt ställningstagande om huruvida kulturmiljöer påverkas positivt eller inte, går inte att göra. Konsekvensbeskrivningar för hur verkens olika placeringar påverkar olika kulturmiljöer på olika sätt, måste tas fram från fall till fall.

Fornminnen enligt 2 kap kulturmiljölagen och kulturmiljövärden

I dokumentet redovisas arkeologi och kulturmiljövärden endast kort på sidan 34. Hänvisning görs till kommunens kulturmiljöprogram från 1991. På en karta över hela kommunen visas de kulturhistoriskt särskilt värdefulla områdena enligt kulturmiljöprogrammet. Fornminnesregistret administreras av Riksantikvarieämbetet, RAÄ, inte Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen anser att redovisningen är för översiktlig och att både fornlämningar och kulturmiljöer tydligare behöver uppmärksammas för en framtida exploatör inför en ansökan om etablering. Att redan i MKB-utredningen ta med en analys av kulturmiljöer och fornlämningar är nödvändigt för att kunna göra en adekvat bedömning av etableringens påverkan på landskapsbild. Varje exploatering kräver dessutom god kunskap om fornlämningar. Samråd krävs enligt Kulturmiljölagen (KML) och handläggningen av fornlämningar styrs av KML och kan ofta medföra en omfattande arkeologisk process, med undersökningar i flera steg och över lång tid. Då de arkeologiska insatserna kan bli en betydande del av en exploatering bör det framgå tydligt att denna process behöver sättas igång tidigt och kan löpa vid sidan av tillstånd och prövning enligt MB och PBL.

Detta skulle på ett tidigt stadium förbereda exploatören på den arkeologiska processen och, inte minst, göra det möjligt att välja bort områden där arkeologin blir för omfattande och dyr.

Vad gäller *Anslutning till elnät* (s.19 ff) är det också här viktigt att påpeka att alla nya ledningar och alla nya tillfartsvägar till verken, påverkar kulturmiljön och fornlämningar, på samma sätt som själva verken. Ingreppen för ledningar och vägar är tillståndspliktigt enligt KML och kan även påverka kulturmiljöer negativt (och positivt). Dessa ingrepp är viktiga att ta hänsyn till tidigt i utredningarna.

Under *Ställningstagande* (s. 21) bör en punkt om fornlämningars handläggning enligt KML, finnas med. I *Ställningstagande* bör det även påpekas att, då fornlämningsregistret är bristfälligt och i stora delar ofullständigt, och då utredningar kring kulturmiljön, inte tagits fram kontinuerligt, krävs kompletterande analyser och utredningar av kulturmiljöer och av fornlämningsituationen. Som tidigare påpekats bör detta ske i MKB-förfarandet för att få ett så bra underlag som möjligt för att kunna bedöma exploateringens konsekvenser för kulturmiljöer och fornlämningar.

Det bör också konstateras att underlagen vad gäller kulturmiljöer och fornlämningar i skogsmark, är än mer bristfälliga. Detta blir extra viktigt då

kommunen pekar ut just områden som till största del består av skogsmark, som lämpliga för vindkraft.

Som tidigare påpekats är det viktigt att den arkeologiska processen utifrån KML, kommer igång tidigt. Det första steget, den arkeologiska utredningen steg 1, kan ingå i underlaget i en MKB. Denna utredning kring kulturmiljöer och fornlämningar kan initieras redan i planeringsstadiet, då olika lämpliga verksplatser utreds ur även andra aspekter såsom fauna, växter, vatten etc.

Naturvård

Förutom de redovisade riksintressena finns naturvårdsintresset upptaget under rubrikerna *Stora opåverkade områden*, *Naturupplevelser* (med koppling till turism och besöksmål) samt i delen *Landskapsbeskrivning*.

Länsstyrelsen erinrar om att det finns en plan för skydd av värdefull natur och att information om planerade reservat finns hos Länsstyrelsen. Strandskyddet är ett områdesskydd som bör omnämnas. Hänsyn behöver även tas till biotopskydd, naturvårdsavtal, och nyckelbiotoper i enskilda ärenden.

Länsstyrelsen uppmärksamma kommunen om att det saknas en redovisning om hur de hotade och/eller fridlysta arterna (t ex fladdermusen Barbastell) vilka finns i område 1, 4, 6 och 7 skulle påverkas av vindkraftsetableringar inom nämnda områden.

Kraftledningar

Länsstyrelsen vill även lyfta fram att ett stort antal vindkraftsanläggningar medför behov av att se över elnätet. Större anläggningar behöver anslutas till det regionala nätet genom nya kraftledningar. För dessa ledningar krävs även en särskild linjekoncession enligt Ellagen.

Sydvästlänken redovisas på kartan över kraftledningar. Den är till största delen markförlagd och beräknas, enligt tillägget, vara i drift under 2017. Ledningen som går genom Ljungby kommun är en markkabel förlagd utmed E 4:an. Denna är en likströmsledning till vilken det inte går att ansluta ledningar från vindkraft. Att hänsyn tas till markkabeln, som är av nationell vikt, är dock nödvändigt.

Även nya ledningar i denna storleksordning har en stor omgivningspåverkan. Som påpekats innan under Kartmaterial behöver kartans läsbarhet ses över (jämför med den gällande vindplanen).

Flygplatserna och luftfart

Trafikverket har lämnat synpunkter angående de intilliggande flygplatserna och luftfart:

Flygplatserna är sakägare och ska därför beredas möjlighet att yttra sig som om vindkraftsparkerna ligger inom den MSA-påverkande zonen för flygplatser. Detta framgår av riktlinjerna där det anges att flygplatsen ska kontaktas vid etablering inom 55 km från Halmstads och Växjö flygplatser.

Luftfartsverket och Försvarmakten, i egenskap av sakägare, ska ges möjlighet att yttra sig över tillägget till översiktsplanen. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser. Se Försvarmaktens webbplats (www.forsvarsmakten.se), där blankett finns.

Före byggstart (då bygglov eller miljö tillstånd finns) ska också blanketten "flyghinderanmälan" (enligt Luftfartsförordningen SFS2010:770) skickas in till Försvarsmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål (högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 m utanför tätort). Läs mer på Försvarsmaktens webbplats där blankett finns. Blanketten skickas in senast 4 veckor före uppförandet av byggnaden till:
 fm.flyghinder@lfv.se och registrator@frnv.se.

Den 1 november 2010 trädde Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten (TSFS 2010:155) i kraft. Dessa föreskrifter ska tillämpas vid markering av föremål som har en höjd av 45 meter eller högre över mark- eller vattenytan och som är belägna utanför en flygplats fastställda hinderbegränsande ytor.

Värdefulla vatten

Under rubriken *Övriga allmänna intressen* saknar Länsstyrelsen de värdefulla vatten som beslutats av Naturvårdsverket. Kommunen framhäver vikten av att stor försiktighet ska råda vid etablering utmed de större ådalarna. Detta kan ytterligare stärkas om också de värdefulla vattnen tas med.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken

I kapitlet Allmänna intressen redovisas att sju olika riksintressen kan komma i konflikt med intresset vindbruk. Länsstyrelsen konstaterar även att Natura 2000 samt vattenförsörjning utgör riksintresse i Kronobergs län.

Riksintresse för vindbruk

I Ljungby kommun finns inget utpekade riksintresse för vindbruk.

Riksintresse för naturvård

På en kartbild och i text redovisas de 13 områden som är utpekade som riksintressen för naturvård. Flera av områdena är även skyddade som naturreservat och Natura 2000-områden. I ställningstagandet redovisas att hänsyn ska tas till biotopskydd, naturvårdsavtal, och nyckelbiotoper i enskilda ärenden. Länsstyrelsen anser att redovisningen är för översiktlig. Det bör även framgå om en utsökning har gjorts i artportalen och vad en sådan utsökning kan utvisa (om så inte skett, bör en utsökning göras omgående).

Riksintresse för friluftsliv

De områden som inom Ljungby kommun är klassade som riksintresse för friluftslivet är Bolmenområdet, Vidösternområdet och Möckelområdet. Korta beskrivningar ges för dessa områden. Under ställningstagande anges att vindkraft inte är lämpligt i eller i närheten av dessa sjöar. Länsstyrelsen erinrar om att människors upplevelse av vindkraftverken här att viktigt att ta hänsyn till. Kopplingar kan här göras till buller och siktlinjer.

Riksintresse för kulturmiljövården

I Ljungby kommun finns 8 kulturmiljöer som klassas som riksintressen. Områdena utgörs av äldre kulturlandskap eller bymiljöer och är huvudsakligen belägna i Lagandalen eller på Bolmsö.

Se närmare Länsstyrelsens synpunkter under rubrikerna *Fornminnen enligt 2 kap kulturmiljölagen och kulturmiljövården* samt *Landskapsbild och landskapsbeskrivning*.

Riksintresse för kommunikation - Vägar

Inom kommunen är E4:an och väg 25 är av riksintresse för kommunikation.

Under ställningstagande anges att avstånd mellan vindkraftverk och de större vägarna E4 och väg 25 ska vara minst fallhöjden på verken + 50 meter, dock minst 200 meter.

Höghastighetsjärnväg (framtida riksintresse)

Trafikverket har lämnat synpunkter enligt nedan:

"Trafikverket genomför för närvarande en åtgärdsvalsstudie gällande en höghastighetsjärnväg för sträckan Jönköping-Malmö. Åtgärdsvalsstudien väntas bli klar år 2017-2018 och ska utgöra underlag till den nationella infrastrukturplanen 2018. Åtgärdsvalsstudien ska bistå Sverigeförhandlingen med underlag och processtöd under projektets framdrift och säkerställa att det finns "byggbar linje" inom utredningsområdet. Efter Sverigeförhandlingens bud så är en västlig dragning med stationer i Värnamo och Hässleholm huvudriktning för Trafikverkets arbete.

Ett brett utredningsområde presenteras som är flera mil brett. Områdena 4-7 i den föreslagna vindkraftsplanen berör utredningsområdet.

De mark- och vattenområden som berörs av befintliga och planerade järnvägar av riksintresse ska skyddas med stöd av miljöbalkens bestämmelser i 3 kap 8 §.

Framtida kommunikationsanläggningar av riksintresse, som i detta fall höghastighetsbanan, inrymmer oftast åtgärder som ligger tidigt i planeringsprocessen och där beslut om slutlig lokalisering saknas. Tidshorisonten för dessa tänkbara framtida åtgärder är långsiktig och omfattar ofta stor geografisk utbredning och flera olika möjligheter till sträckningar. Det är först då det finns en beslutad utredning och vald korridor för åtgärden, vilken ligger till grund för en precisering av riksintresset, som åtgärden får statusen planerad kommunikationsanläggning av riksintresse och kan hävdas som riksintresse."

Trafikverket befarar att det inte går att utesluta att nya anläggningar som tillkommer inom utredningsområdet kan komma att ha betydelse för framtida val av järnvägens sträckning.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunen, i sin kommunomfattande översiktsplan, inte närmare har behandlat höghastighetsjärnvägen. Länsstyrelsen anser att kommunen vid en omarbetning av denna ska se över om alla de nu utpekade vindkraftsområdena i tillägget ska finnas med. Kommunen behöver även ta hänsyn till detta i sitt tematiska tillägg.

Riksintresse anläggningar för vattenförsörjning

I sin helhet har kommunen hanterat vattenfrågorna på ett bra sätt i vindplanen. Länsstyrelsen saknar dock riksintresset *Anläggningar för vattenförsörjning*. Det

finns två sådana intressen i kommunen, Bolmentunneln och Bergaåsen. Det är viktigt att dessa synliggörs.

I planen anges att vindkraft inte bör anläggas direkt över Bolmentunneln och på isälvsmaterial som är av betydelse för dricksvattenförsörjningen vilket är positivt.

Totalförsvaret

Länsstyrelsen hänvisar till Försvarmaktens synpunkter i ärendet enligt nedan:

"Avseende "Riksintresse för totalförsvaret" andra stycket, sista meningen ska den ändras till "Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort respektive högre än 45 m inom tätort. Samtliga höga objekt, högre än 20 respektive 45 m ska remitteras till Försvarmakten" i övrigt bör nuvarande information fortsatt framgå.

Avseende det tredje stycket om Mästocka skjutfält är informationen delvis felaktig. Mästocka skjutfält är ett riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Förslagsvis ändras stycket till "Mästocka skjutfält med tillhörande influensområde område med särskilt behov av hinderfrihet utgör riksintresse för total försvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Skjutfältet har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av krav på hinderfrihet. Försvarmakten kan inte tillåta vindkraftverk inom skjutfältet samt gör en enskild bedömning beträffande varje föreslaget högt objekt inom influensområdet"

Utredningsområde 6 enligt planen berörs delvis att influens område för Hagshults övningsflygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Flygplatsen har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av krav på hinderfrihet MSA-område och stoppområde i enlighet med kartan på nästa sida (för ytterligare information se www.forsvarsmakten.se -> om myndigheten -> samhällsplanering) ."

Mellankommunala intressen

Då särskilt storskaliga vindkraftsanläggningar kan ha stor påverkan på sin omgivning, även på längre avstånd, betonar Länsstyrelsen vikten av att hänsyn tas till förhållande i angränsande län och kommuner. Förfrågan om synpunkter har skickats till berörda grannlän.

Hallands län anger att de inte har några synpunkter på vindplanen. De konstaterar att i anslutning till länsgränsen finns ett område utpekade som lämpligt för vindkraft och att det för detta område redan finns tillstånd för ett projekt.

Jönköpings län framför att det mellan de stora sjöarna Bolmen, Vidöstern, Flåren och Furen, i närheten av de utpekade områdena 6 och 7, finns fladdermus och fågel som kan komma i konflikt med vindkraftsintresset.

Länsstyrelsen konstaterar att det i det nu aktuella tillägget inte finns någon skrivning eller kartbild som redovisar det mellankommunala intresset. I riktlinjerna påtalas dock att samråd ska ske med grannkommun när vindkraft etableras inom 5 km från kommungränsen.

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken

I vindplanen anges att miljökonsekvenser för luft och vatten inte påverkas negativt av vindkraftsanläggningar.

Länsstyrelsen har inga synpunkter på detta men vill erinra om att i anläggningskedet kan MKN för vatten påverkas kopplat till vägbyggen, tunga transporter och hantering av t.ex. petroleumprodukter, beroende på hur det genomförs.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

På sidorna 14 -18 tas under rubrik Störningar och risker parametrarna ljud, ljus, skuggor, säkerhet, telekommunikation och jakt upp. När det gäller buller från vindkraft anges att verken inte får uppföras på mindre än 1000 m från bostad och att 40 dBA inte får överstigas.

I sammanhanget redovisas även risken för att flora och fauna kan påverkas av vindkraft. T.ex. kan fåglar och fladdermöss krocka med vindkraftverkens rotorblad. Kommunen hänvisar här till att exploatörerna måste ta fram noggranna undersökningar till ansökan om miljötillstånd. I MKB:n och i riktlinjerna till de utpekade områdena tydliggörs detta till viss del.

***Kommentar:** Vindkraftsplanen gäller för hela Ljungby kommun och är ett tillägg till översiktsplanen. Inom de områden i planen som är utpekade för vindkraft ska exploatören som vill uppföra vindkraft, i detalj i en miljökonsekvensbeskrivning, redovisa den påverkan som projektet kommer att medföra. Det som ska utredas är bland annat arkeologi, fornlämningar, kulturmiljöer, fåglar, fladdermöss, buller, biotopskydd, nyckelbiotoper. Flera av dessa utredningar tar lång tid att genomföra och kostar mycket pengar. Det är exploatörens uppgift och ansvar att redovisa dessa utredningar. Kommunen kommer därför inte att göra några mer detaljerade undersökningar utöver det som redovisats i vindkraftsplanen. Under Störningar och risker finns tydligt uttalat att det är exploatören som ska ta fram noggranna undersökningar till varje specifikt projekt. Miljökonsekvensbeskrivningen till vindkraftsplanen ska vara översiktlig och kommer inte göras mer detaljerad än vad som redovisats i samrådsförslaget.*

Riktlinjerna kompletteras enligt följande:

Avstånd

Samråd ska ske med Trafikverket när det gäller avstånd mellan allmän väg och vindkraftverk.

E.ON elnät ska redan i ett tidigt skede kontaktas för samråd då master eller vindkraftverk uppförs inom 300 meter från E.ON:s luftburna kraftledningar.

Enligt Transportstyrelsen ska master och vindkraftverk, ur flygsäkerhetssynpunkt, placeras minst 100 meter från kraftledning vid en totalhöjd under 50 meter, och minst 200 meter från kraftledning vid en totalhöjd över 50 meter samt för master och vindkraftverk med stag.

Avståndet för vindkraftverk beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi.

Höjd- och ljusmarkering

I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser.

El

Ingrepp i mark ska samrådas med Länsstyrelsen, nätkoncession krävs för linje enligt Ellagen.

I ett tidigt skede ska elnätsinnehavaren kontaktas för att få klartecken om det finns kapacitet i elnätet.

Vägar, järnvägar

När en väg anläggs under en kraftledning gäller särskilda regler, därför ska nätägaren kontaktas i god tid.

En dialog ska föras med Trafikverket och Sverigeförhandlingen för att hitta en samsyn angående höghastighetsjärnvägen och vindkraftsområdena om de skulle kollidera.

Övrigt

Sydvatten ska i ett tidigt skede kontaktas vid utbyggnad av vindkraft i närheten av Bolmentunneln.

I samråd med Räddningstjänsten ska, vid behov, skyltar sättas upp inom vindkraftsområde med rekommenderat säkerhetsavstånd och eventuella riskzoner samt kontaktuppgifter om olycka skulle inträffa.

Vindkraftsägaren ska kontakta MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) för att kontrollera att vindkraftverken inte påverkar Rakels kommunikation och utalarmering.

Bolagen rekommenderas att fördela intäkter så att markägare/grannar till vindkraftsparken samt föreningar får ta del av intäkterna. Vinstavkastningen kan också fördelas med en viss %, beroende på hur stor del av parkens ljudområde går in i respektive grannfastighet.

Fotomontage ska tas fram vid varje etablering. Ställningstagande utifrån landskapsbild och kulturmiljö ska avgöras från fall till fall.

Före byggstart ska blanketten "flyghinderanmälan" (enligt Luftfartsförordningen SFS2010:770) skickas in till Försvarsmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål (högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 m utanför tätort).

En konsekvensutredning kan krävas i vissa fall för att beskriva påverkan på landskapet och dess värden.

Kartorna över olika intressen förtydligas. Nya mer detaljerade kartor tas fram över de utpekade områdena.

I planen finns ingen redovisning över områden som anses olämpliga för vindkraft. Endast där det är lämpligt har pekats ut och det är inom dessa områden som det i första hand ska ges tillstånd eller bygglov/miljöanmälan för vindkraft.

Ett förtydligande görs under "Vad säger lagen" angående samordning av handläggningen av ärenden som kräver både bygglov och anmälan enligt miljöbalken.

De Nationella kulturmiljömålen från 2014 läggs till i planen.

Kommunen har inte tillgång till all information på artportalen därför har inget av det tagits med i planen. Det är exploatörens sak att utreda detaljer angående flora och fauna.

Fornminnesregistret administreras av Riksantikvarieämbetet, RAÄ, vilket ändras i planen.

*Ställningstagandet under Fornlämningar kompletteras med följande text:
"Fornlämningsregistret är bristfälligt och i stora delar ofullständigt. Kulturmiljöer och fornlämningar i skogsmark är än mer bristfälliga. Utredningar kring kulturmiljön har inte tagits fram kontinuerligt därför krävs kompletterade analyser och utredningar av kulturmiljöer och av fornlämningssituationer. Det bör ske i MKB-förfarandet."*

Texten angående Sammanhållna grupper ändras enligt följande: "Det är inte alltid positivt med väl sammanhållna grupper utan påverkan bör redovisas från fall till fall. Fotomontage kan vara en bra metod för bedömning."

*Under **Övriga allmänna intressen** läggs följande till:
Text angående Värdefulla vatten, som beslutats av Naturvårdsverket.*

Riksintresset Anläggningar för vattenförsörjning som gäller för Bolmentunneln och Bergaåsen läggs till med text under Allmänna intressen.

Strandskydd finns omnämnt under rubriken Riksintresse för friluftsliv. En mer utförlig text läggs till.

Texten angående Mästocka skjutfält ändras enligt Länsstyrelsens önskemål. Texten kompletteras med upplysning om att landskapsbilden förändras både ur kultur- och naturperspektiv vid en vindkraftsetablering.

Landskapsbilden beskrivs specifikt under Landskapsbeskrivning.

Maxhöjd på vindkraftverken är inte lämpligt att ange. Energimyndigheten förklarar det så här: "Med tanke på den snabba teknikutveckling som sker bör generella höjdbegränsningar för vindkraftverk inom kommunen undvikas i

översiktsplaneringen. Verkens totalhöjd avgörs lämpligast vid prövningen av en vindkraftsetablering i det enskilda fallet.”

Dessa vindkraftsområden tas bort: nr 4, Kånna, nr 6 norr om Vittaryd, nr 7, Flattinge, samt den västra delen av område 5, Ljunga.

REGION KRONOBERG

Sammanfattning

Region Kronoberg har av Ljungby kommun beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Kronoberg ser positivt på att Ljungby kommun har tagit ett samlat grepp över vilka områden i kommunen som är lämpliga för etablering av vindkraft och vilka riktlinjer som gäller vid etablering. Region Kronoberg hade gärna sett att vindkraftsplanen innehöll riktlinjer om att vindkraftsaktörer även ska göra en mer djupgående utredning av eventuella sociala och kulturella konsekvenser.

Synpunkter

Region Kronoberg ser positivt på att Ljungby kommun har tagit ett samlat grepp över vilka områden i kommunen som är lämpliga för etablering av vindkraft och vilka riktlinjer som gäller vid etablering. Detta underlättar och förbättrar förutsättningarna för produktion av hållbar och förnybar el i Kronobergs län. Goda förutsättningar för förnybar energiproduktion bidrar i hög grad till att nå målet i den regionala utvecklingsstrategin, *Gröna kronoberg 2025*, om att Kronoberg ska bli ett plusenergilän. Målet innebär att år 2025 ska 80 %, av den totala energianvändningen i Kronobergs län komma från förnybara energikällor. Region Kronoberg anser också att de överväganden som gjorts vid utpekandet av områden lämpliga för vindkraft är rimliga.

Kommentar: En ny riktlinje under ”Övrigt” läggs till med texten ”Sociala och kulturella konsekvenser av vindkraftsetablering ska beskrivas, om det inte anses helt obehövt.”

FÖRSVARSMAKTEN

Avseende " Riksintresse för totalförsvar" andra stycket, sista meningen ska den ändras till

"Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför tätort respektive högre än 45 m inom tätort. Samtliga höga objekt, högre än 20 respektive 45 m ska remitteras till Försvarsmakten" i övrigt bör nuvarande information fortsatt framgå.

Avseende det tredje stycket om Mästocka skjutfält är informationen delvis felaktig. Mästocka skjutfält är ett riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Förslagsvis ändras stycket till "Mästocka skjutfält med tillhörande influensområde *område med särskilt behov av hinderfrihet* utgör riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Skjutfältet har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av krav på hinderfrihet.

Försvarsmakten kan inte tillåta vind kraftverk inom skjutfältet samt gör en enskild bedömning beträffande varje föreslaget högt objekt inom influensområdet" Utredningsområde 6 enligt planen berörs delvis att influensområde för Hagshults övningsflygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Flygplatsen har en omgivningspåverkan dels i form av buller, dels i form av krav på hinderfrihet MSA-område och stoppområde i enlighet med kartan på nästa sida (för ytterligare information se www.forsvarsmakten.se -> om myndigheten -> samhällsplanering).

Blå markering avser MSA-yta, och röd markering avser stoppområde för höga objekt.

Kommentar: Se kommentar under Länsstyrelsen.

TRAFIKVERKET

Riktlinjer och samråd

Trafikverket tycker det är bra att ni i era riktlinjer för vindkraftsetableringar har med punkter kring avstånd till allmän väg, iskast och att flygplatsen ska kontaktas vid etablering inom 55 km från Halmstads och Växjö flygplatser.

Den fortsatta planeringen av vindkraftsetableringar och master bör ske i nära samråd med Trafikverket. Vid planering finns ett antal faktorer som bör beaktas t ex avstånd till väg och järnväg och transportplanering, dispenser och anslutningar under byggskedet. Ytterligare information finns i Trafikverkets publikation "Transporter till vindkraftsparker – en handbok" (2010:033) som finns tillgänglig på Trafikverkets hemsida www.trafikverket.se.

Luftfart

<http://www.trafikverket.se/Foretag/Planera-och-utreda/Samhallsplanering/Luftfart/Hinderfrihetsytor-vid-riksintresseflygplatser/>

Flygplatserna är sakägare och ska därför beredas möjlighet att yttra sig om vindkraftsparkerna ligger inom den MSA-påverkande zonen för flygplatser, vilket ni också har med i era riktlinjer. Likaså ska Luftfartsverket och Försvarsmakten, i egenskap av sakägare, ges möjlighet att yttra sig över detaljplaner. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser. Läs mer på Försvarsmaktens webbplats (www.forsvarsmakten.se), där blankett finns.

Före byggstart (då bygglov eller miljötillstånd finns) ska också blanketten "flyghinderanmälan" (enligt Luftfartsförordningen SFS2010:770) skickas in till Försvarsmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål (högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 m utanför tätort). Läs mer på

Försvarsmaktens webbplats där blankett finns. Blanketten skickas in senast 4 veckor före uppförandet av byggnaden till: fm.flyghinder@lfv.se och registrator@fmv.se.

Den 1 november 2010 trädde Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten (TSFS 2010:155) i kraft. Dessa föreskrifter ska tillämpas vid markering av föremål som har en höjd av 45 meter eller högre över mark- eller vattenytan och som är belägna utanför en flygplats fastställda hinderbegränsande ytor.

Höghastighetsjärnvägen – framtida riksintresse Trafikverket genomför för närvarande en åtgärdsvalsstudie gällande en höghastighetsjärnväg för sträckan Jönköping-Malmö. Åtgärdsvalsstudien väntas bli klar år 2017-2018 och ska utgöra underlag till den nationella infrastrukturplanen 2018. Trafikverkets utredning om hur en ny höghastighetsjärnväg ska byggas är i ett mycket tidigt skede. Beslut om Trafikverket ska fortsätta planeringsprocessen för genomförande väntas fattas av riksdag och regering senast under 2018. Höghastighetsjärnvägen på sträckan väntas utbyggd först på längre sikt, men utbyggnad är inte beslutad.

Uppdraget har ställts till Trafikverket genom Sverigeförhandlingen (regeringsdirektivet 2014:106). Åtgärdsvalsstudien ska bistå Sverigeförhandlingen med underlag och processtöd under projektets framdrift och säkerställa att det finns ”byggbar linje” inom utredningsområdet. Efter Sverigeförhandlingens bud så är en västlig dragning med stationer i Värnamo och Hässleholm huvudinriktning för Trafikverkets arbete. Ett brett utredningsområde presenteras som är flera mil brett. Områdena 4-7 i er föreslagna vindkraftsplan berör utredningsområdet.

De mark- och vattenområden som berörs av befintliga och planerade järnvägar av riksintresse ska skyddas med stöd av miljöbalkens bestämmelser i 3 kap 8 §. Områden som är av riksintresse för kommunikationer skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Framtida kommunikationsanläggningar av riksintresse, som i detta fall höghastighetsbanan, inrymmer oftast åtgärder som ligger tidigt i planeringsprocessen och där beslut om slutlig lokalisering saknas. Tidshorisonten för dessa tänkbara framtida åtgärder är långsiktig och omfattar ofta stor geografisk utbredning och flera olika möjligheter till sträckningar. Det är först då det finns en beslutad utredning och vald korridor för åtgärden, vilken ligger till grund för en precisering av riksintresset, som åtgärden får statusen planerad kommunikationsanläggning av riksintresse och kan hävdas som riksintresse.

Eftersom det ännu inte finns någon preciserad järnvägskorridor går det inte att bedöma i vilken utsträckning aktuella vindkraftsparker kan påverka/försvåra den framtida järnvägen. Trafikverket rekommenderar att kommunen avvaktar med fortsatt planläggning, lovgivning och byggnation av stora anläggningar inom utredningsområdet för en ny höghastighetsbana till dess en precisering av riksintresset och en beslutad utbyggnadskorridor finns framtagna. Man kan inte utesluta att nya anläggningar som tillkommer inom utredningsområdet kan komma att ha betydelse för framtida val av sträckning.

Kommentar: En ny riktlinje under Höjd och ljusmarkering läggs till med följande text: ”Alla vindkraftsetableringar med vindkraftverk överstigande 20 m totalhöjd skall remitteras till Luftfartsverket samt till alla berörda flygplatser. Med berörd

flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen.”.

LFV

LFV har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot förslaget till reviderad vinbruksplan.

Observera att alla vindkraftsetableringar med vindkraftverk överstigande 20 m totalhöjd skall remitteras till LFV, oavsett placering till lands eller till sjöss på svenskt territorium.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS- utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

Med CNS-utrustning menas utrustning för kommunikation, navigation och radar (Communication, Navigation, Surveillance). Analysen grundar sig på Svensk Standard 44710 12 utgåva 1:1991 "Skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar för elektrisk kraftöverföring och tågdrift", Standardiseringskommissionen i Sverige, samt på ICAO DOC015.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

LFV erbjuder produkten Flyghinderanalys, där vi utför kontroll av flygvägar, luftrum och all tänkbar radioutrustning för luftfarten. För mer information, se www.lfv.se/flyghinderanalys.

Kommentar: Se kommentar under Länsstyrelsen.

E.ON ELNÄT SVERIGE AB

Inom Ljungby kommun har E.ON Elnät både linje- och områdeskoncession. Lokalnätet består bland annat av 0,4-20 kV ledningar både i mark och i luft samt transformatorstationer. Regionnätet består av 40 och 130 kV ledningar samt fördelningsstationer i Lidhult, Skeen T, Roen nya, Åby P Åby T och Södra Ljunga nya . Se bifogad översiktskarta.

E.ON Elnät noterar att våra regionnätsledningar finns redovisade i planen. I planen omnämns även att vindkraftsoperatören ska kontakta berörd nätägare då anläggning planeras samt att hänsyn ska tas till störningsrisk av telekommunikationen.

E.ON Elnät vill dock understryka att vi redan i ett tidigt skede önskar att bli kontaktade för samråd då master eller vindkraftverk uppförs inom 300 meter från våra luftburna kraftledningar.

Samhällets syn på elförsörjning innebär höga krav på leveranssäkerhet. Riksdagen har tydligt markerat leveranssäkerhetens stora vikt för samhället, genom att lagstifta att elkunder har rätt till ersättning efter längre än tolv timmars sammanhängande avbrottsstid samt att avbrott aldrig får överstiga 24 timmar.

För att E.ON Elnät ska kunna efterleva lagstiftarens krav är det nödvändigt att snabbt kunna lokalisera var ett tillbud på elnätet har skett. Detta görs lämpligast med helikopter som flyger över ledningarna. Helikopter används också för att på ett effektivt sätt kunna utföra det föreskrivna kravet på besiktning av alla ledningar med spänning på 10 kV och uppåt.

För att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktningar enligt ovan anser Transportstyrelsen att ur flygsäkerhetssynpunkt master och vindkraftverk placeras minst 100 meter från kraftledning vid en totalhöjd under 50 meter, och minst 200 meter från kraftledning vid en totalhöjd över 50 meter samt för master och vindkraftverk med stag. Avståndet för vindkraftverk beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi.

Vid uppförande av vindkraftverk anläggs också tillfartsvägar. Om en väg anläggs under en kraftledning gäller särskilda regler, varför det är viktigt att kontakta nätägaren i god tid.

Förändringarna av plan- och bygglagen och miljöbalken med syfte att undanröja dubbelprövningen vid vindkraftsetablering innebär bland annat att vindkraftverk som prövas enligt 9 eller 11 kap. miljöbalken inte omfattas av bygglovsplikt. Regeringen framför med anledning av detta i prop. 2008/09:146 att en aktuell och väl underbyggd översiktsplan eller motsvarande underlag bör ges stor betydelse vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken om att uppföra och driva vindkraftverk. Med anledning därav yrkar E.ON Elnät på att kommunen för in Transportstyrelsens avstånd och försiktighetsmått i vindbruksplanen.

Där E.ON Elnät har nätkoncession enligt ellagen är vi skyldiga att ansluta nya elektriska anläggningar. Elnätet byggs alltså ut i samverkan mellan de privata och allmänna exploatörerna och nätbolaget. Det innebär att E.ON Elnät ensamt inte kan styra eller förutse utvecklingen framåt i tiden, utan att utvecklingen av elnätet sker i takt med samhällets utveckling. Nya produktionskällor måste anslutas till elnätet, och en utbyggnad av vindkraften leder följaktligen också till en utbyggnad av elnätet. Det är viktigt att i ett tidigt skede kontakta elnätsinnehavaren för att få en indikation om det finns kapacitet i elnätet.

Se bilaga: E.ON bilaga 1

Kommentar: Två nya riktlinjer införs under Avstånd.

- 1. E.ON elnät ska redan i ett tidigt skede kontaktas för samråd då master eller vindkraftverk uppförs inom 300 meter från E.ON:s luftburna kraftledningar.*

2. Enligt Transportstyrelsen ska master och vindkraftverk, ur flygsäkerhetssynpunkt, placeras minst 100 meter från kraftledning vid en totalhöjd under 50 meter, och minst 200 meter från kraftledning vid en totalhöjd över 50 meter samt för master och vindkraftverk med stag. Avståndet för vindkraftverk beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi.

Ytterligare två nya riktlinjer införs, under Vägar, järnvägar respektive El.

1. När en väg anläggs under en kraftledning gäller särskilda regler, därför ska nätägaren kontaktas i god tid.
2. I ett tidigt skede ska elnätinnehavaren kontaktas för att få klartecken om det finns kapacitet i elnätet.

För övrigt, se kommentar under Länsstyrelsen.

SYDVATTEN, Markus Holm

Sydvatten konstaterar att de prioriterade områdena för vindkraft med nummer 2 och 3 ligger ovanför Bolmentunneln. Vid byggnation kan hänsyn behöva tas till Bolmentunneln. Bland annat har Sydvatten rekommendationer gällande schaktning, borrhning och sprängning i samband med byggnation. Det finns även rekommendationer gällande uppställning och tankning av arbetsfordon. Sydvatten önskar att få information i ett tidigt skede inför eventuell utbyggnad av vindkraft i närheten av Bolmentunneln. Detta gör det möjligt att, i dialog med Ljungby kommun, anpassa placering och byggnation med hänsyn till Bolmentunnelns sårbarhet.

***Kommentar:** En ny riktlinje under Övrigt med följande lydelse införs i vindkraftsplanen: "Sydvatten ska i ett tidigt skede kontaktas vid utbyggnad av vindkraft i närheten av Bolmentunneln."*

TEKNISKA NÄMNDEN

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till svar på samråd för vindkraftplan och skicka det till miljö- och byggförvaltningen.

Reservationer

Krister Lundin (M) och Gunilla Åström (M) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

"Kommunstyrelsen beslutade 2017-01-10 att den reviderade vindkraftsplanen skulle vara föremål för samråd. Moderaterna, med flera, har mot en majoritet i kommunstyrelsen, anfört att Ljungby kommun inte utgör något riksintresse för vindkraft och att man därmed motsätter sig en vindkraftsutbyggnad i kommunen.

Vid sådant förhållande finns inte anledning till att avge något yttrande i ärendet och vi reserverar oss mot tekniska nämndens beslut."

Sammanfattning av ärendet.

Den gällande vindkraftsplanen antogs av kommunfullmäktige 20 oktober 2009 och den 2 juni 2015 beslutade kommunstyrelsen att vindkraftsplanen behövde revideras. Ett planförslag är nu framtaget och den 10 januari 2017 beslutade kommunstyrelsen om samråd.

Tekniska förvaltningen skriver den 23 februari 2017 att säkerhet är en viktig aspekt där tekniska förvaltningen anser att verksamhetsutövaren har ett ansvar att förbereda ett bra skydd för brand och att ha en egen beredskap och utbildning att ta ner en skadad person från vindkraftverket. Att ha en fungerande insatsplan vid bränder eller andra olyckor kan vara helt avgörande för att räddningstjänsten ska kunna genomföra en snabb, säker och effektiv räddningsinsats.

I allmänhet är det bra att med skyltar informera människor som rör sig i närheten av vindkraftverken, rekommenderat säkerhetsavstånd och eventuella riskzoner samt kontaktuppgifter om olycka skulle inträffa. Vidare kan exploatören/markägaren sätta stängsel runt verk, hinder från att klättra på vindkraftverkens stegar samt om nödvändigt stänga av vägar upp i vindkraftsområden med bommar.

Räddningstjänsten använder radiokommunikationen Rakel och enligt förslag till vindkraftsplan kan mottagningskvaliteten påverkas av vindkraftsverk som är belägna mellan och kring en sändarstation och mottagningsplatsen.

Vindkraftsägaren måste kontakta MSB (Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap) för att kontrollera att vindkraftsverken inte påverkar Rakels kommunikation och utalarmering.

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden att godkänna förvaltningens förslag till svar på samråd för vindkraftplan och skicka det till miljö- och byggförvaltningen.

Tekniska nämndens arbetsutskott föreslår den 7 mars 2017 att tekniska nämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till svar på samråd för vindkraftplan och skicka det till miljö- och byggförvaltningen.

Samrådssvar vindkraftsplan

Den gällande vindkraftsplanen antogs av kommunfullmäktige 20 oktober 2009 och den 2 juni 2015 beslutade kommunstyrelsen att vindkraftsplanen behövde revideras. Ett planförslag är nu framtaget och den 10 januari 2017 beslutade kommunstyrelsen beslut om samråd.

Enligt förslag till vindkraftsplan ser kommunen positivt på en utbyggnad av vindkraften i kommunen och har bland annat tagit ställning för att vindkraftsanläggningar prioriteras i de områden som är utpekade i vindkraftsplanen och ska främja god hushållning med vindenergi och markresurser.

Säkerhet är en viktig aspekt där tekniska förvaltningen anser att verksamhetsutövaren har ett ansvar att förbereda ett bra skydd för brand och att ha en egen beredskap och utbildning att ta ner en skadad person från vindkraftverket. De som har ingående kunskap om vindkraftsverkets byggnadstekniska utformning, skyddssystem, riskkällor och vad som är skyddsvärt som ska upprätta en insatsplan, läs Insatsplan 2013. Brandskyddsföreningens rekommendation. Att

ha en fungerande insatsplan vid bränder eller andra olyckor kan vara helt avgörande för att räddningstjänsten ska kunna genomföra en snabb, säker och effektiv räddningsinsats.

I arbetet med en insatsplan är det skäligt att ställa krav på delaktighet, ansvar och utbyte av kunskap av verksamhetsutövaren. I den kommunala riskanalysen finns inte vindkraftverk som en risk. Räddningstjänsten har i dagsläget inte förmågan att kunna göra insatser i ett vindkraftverk.

I allmänhet är det bra att med skyltar informera människor som rör sig i närheten av vindkraftverken, rekommenderat säkerhetsavstånd och eventuella riskzoner samt kontaktuppgifter om olycka skulle inträffa. Vidare kan exploatören/markägaren sätta stängsel runt verk, hinder från att klättra på vindkraftverkens stegar samt om nödvändigt stänga av vägar upp i vindkraftsområden med bommar.

Räddningstjänsten använder radiokommunikationen Rakel och enligt förslag till vindkraftsplan kan mottagningskvaliteten påverkas av vindkraftsverk som är belägna mellan och kring en sändarstation och mottagningsplatsen. Vindkraftsägaren måste kontakta MSB (Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap) för att kontrollera att vindkraftsverken inte påverkar Rakels kommunikation och utalarmering.

Förslag på beslut

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden att godkänna förvaltningens förslag till svar på samråd för vindkraftplan och skicka det till miljö- och byggförvaltningen.

Kommentar: Två nya riktlinjer läggs till i planen under Övrigt:

1. *I samråd med Räddningstjänsten ska, vid behov, skyltar sättas upp inom vindkraftsområde med rekommenderat säkerhetsavstånd och eventuella riskzoner samt kontaktuppgifter om olycka skulle inträffa.*
2. *Vindkraftsägaren ska kontakta MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) för att kontrollera att vindkraftverken inte påverkar Rakels kommunikation och utalarmering.*

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden anser att den föreslagna vindkraftsplanen tillräckligt beaktar kulturmiljövård och friluftsliv.

Sammanfattning av ärendet

Den 2 juni 2015 beslutade kommunstyrelsen att vindkraftsplanen för Ljungby kommun ska revideras. Ett planförslag är nu framtaget och den 10 januari 2017 tog kommunstyrelsen beslut om samråd under tiden 20 januari-20 mars 2017. I Ljungby kommun finns sju olika riksintressen som man måste ta särskild hänsyn till vid planeringen av vindkraften. Det gäller naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv, kommunikationer, yrkesfiske, totalförsvaret samt riksintresse för skyddade vattendrag. Det finns också intressen inom turism- och besöksnäringen där verksamhetsutövarna är oroliga för att vissa områden och miljöer kan bli mindre attraktiva på grund av vindkraftsetableringar. Risk finns också för att det

kan uppstå konflikter om någon vill bygga bostad eller fritidshus och byggnaden hamnar för nära en planerad vindkraftsetablering.

I planen framgår att "områden som är av riksintresse för friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Friluftslivet i de aktuella områdena ska ha hög prioritet i jämförelse med andra intressen."

Likaså framgår av föreslagen plan att påverkan på kulturmiljöområden ska utredas och en dialog ska föras med länsstyrelsen. Detsamma gäller för fornlämningar som finns över hela kommunen.

Förvaltningens förslag till beslut: Kultur- och fritidsnämnden beslutar att till kommunstyrelsen yttra sig över att den föreslagna vindkraftsplanen tillräckligt beaktar kulturmiljövård och friluftsliv.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2017-03-14.

Arbetsutskottets protokoll 2017-03-08, § 14.

Yrkanden

Maryana Frisk-Holst (C), Björn Gullander (V) och S-gruppen yrkar bifall till förvaltningens förslag.

LIBERALERNA I LJUNGBY

Energimyndigheten, som har statens uppdrag att peka ut områden som är av riksintresse för vindbruk, har vid sin kartläggning (senast reviderad 2013) kommit fram till att det i Ljungby kommun inte finns några sådana områden. Det ankommer självklart inte på kommunen att göra en överprövning av Energimyndighetens bedömning, dessutom saknas det i kommunen kompetens att göra en sådan bedömning, därför skall inga områden pekas ut i den nya planen/policyn.

När det gäller avstånd mellan vindkraftverk och närmaste bostadshus visar såväl seriös forskning som dokumenterade erfarenheter från närboende till redan byggda vindkraftsparker att 1000 m är otillräckligt. Rimligt avstånd för att slippa störningar som överskrider rekommenderat gränsvärde, torde vara verkets höjd multiplicerat med 10.

Det utsända förslaget tycks vara helt dikterat av särintressen (vindkraftsbolag och markägare) och måste därför betraktas som helt oanvändbart som styrdokument vid framtida beslut om tillstånd för etablering av vindkraftsparker.

I stället bör ett uppdrag ges till en oberoende, extern konsult att ta fram en kortfattad vindkraftspolicy, liknande de policys som finns i ett flertal grannkommuner, bl.a. Värnamo kommun.

En sådan policy kan fungera utmärkt som styrdokument vid ansökningar om etableringar. Policyn kan sedan arbetas in i den nya översiktsplanen, som ska vara klar år 2020.

LIBERALERNA I LJUNGBY (komplettering)

Komplettering av samrådssvar avseende revidering av vindkraftsplan från Liberalerna i Ljungby.

Vi vidhåller vår tidigare inställning att gränsvärdet för buller ska sättas till 35 db(A) vid närmaste husfasad, vilket ju är det gränsvärde som samtliga partier ansåg skulle gälla i de remissvar som lämnades in till den 30 september 2016, men som märkligt nog inte arbetades in i samrådsförslaget.

Kommentar: Det är rätt att Ljungby kommun inte har några riksintresseområden för vindkraft enligt Energimyndigheten. Men kommunen har möjlighet att ange områden som kommunen bedömer som lämpliga för vindkraft. Energimyndigheten utgår från 800 meters avstånd mellan vindkraftverk och bostad vid utpekande av riksintresseområden, medan Ljungby kommun i sitt förslag utgått från 1000 meter mellan vindkraftverk och bostad. I förslaget har också mark där allmänna intressen, t.ex. riksintressen, är utpekade har tagits bort. Några större områden har därmed utkristalliserats som kan anses lämpliga för vindkraft. Storleken på områdena är väldigt varierande; mellan 1 och 7 kvadratkilometer.

Energimyndigheten säger också att de inte i detalj kan leta fram områden utan de har översiktligt tittat på var vindkraften är lämplig. De anser att kommunen har en bättre kunskap om markanvändning och planering och är mycket bättre skickade att hitta områden som kan vara lämpliga för vindkraft eftersom lokalkännedomen finns i kommunen.

Inom två av områdena, nr 1, Treriskröset och nr 2, Skäckarp, finns redan tillstånd för vindkraft beviljade. Inom nr 3, Staverhult finns en miljöanmälan beviljad för vindkraft. Därför finns ingen anledning att ändra dessa områden i vindkraftsplanen. Dock är projektet i Staverhult nedlagt.

Några enskilda personer eller bolag med särintressen har inte haft någon påverkan på vilka områden för vindkraft som pekats ut.

Politikerna i Ljungby kommun har beslutat att ett tillägg till översiktplanen för vindkraft ska tas fram eftersom det är ett bättre beslutsunderlag än vad en policy är.

Enligt en dom i Mark- och miljööverdomstolen, 2008-M4784, står det så här angående vindkraftspolicy kontra tillägg till översiktsplanen:

”Kommunens allmänna vindkraftspolicy som inte har förankrats på det sätt som gäller för en översiktsplan har enligt Miljööverdomstolen i princip inte större tyngd än ett yttrande från kommunen.”

”Ett tillägg till en översiktsplan som hanterats enligt processreglerna i PBL utgjorde en del av översiktsplanen och hade samma betydelse som denna för efterföljande planering och prövning. En vindkraftspolicy eller annat planeringsunderlag som inte hade hanterats enligt processreglerna för en översiktsplan och därmed inte heller lett till en ändring av översiktsplanen kunde inte ges samma tyngd som en översiktsplan vid efterföljande planering och prövning enligt PBL och annan lagstiftning.”

I riktlinjer angående buller för vindkraft gäller 40 dBA som högsta värde vid fasad till bostad. Om en mätning av bullervärden görs och de ligger under 40 dBA finns inget lagstöd för att kräva en sänkning av bullervärdet till 35 dBA. Det

kommer därför inte finnas någon rättsverkan i att sätta ett lägre värde än 40 dBA i vindkraftsplanen.

KRISTDEMOKRATERNA

Inga bygglov av vindkraft får beviljas förrän vindkraftsplanen är reviderad och godkänd.

Minsta avstånd från vindkraftverk till bostads- fastighet eller fritidshus skall vara 1500 m och maxhöjd 150 m.

Vid högre höjd längre avstånd.

Bullernivå max 35 db vid 1000 m avstånd.

Ljungby kommun är inte lämplig för vindkraftverk enligt Energimyndigheten. Ytterligare vindkraftverk utöver de 3 vindkraftparker som är beviljade måste noggrant granskas av Bygg o Miljö under stort ansvar för att bevara vår natursköna kommun och att våra invånare kan bo och trivas i vår vackra kommun.

Minsta avstånd från vindkraftspark till tätort skall vara 4 kilometer.

Tillägg. Vår åsikt är att vindkraftparker bör placeras i havet vid Sveriges långa kust, där de inte stör befolkningen och vinden blåser mer. Ingen skog som hindrar vinden och verken behöver inte vara så höga.

Kommentar: Se kommentarer ovan.

MILJÖPARTIET

Miljöpartiet de gröna i Ljungby har ända sedan 1990-talet pläderat för vindkraftsutbyggnad i Ljungby kommun. Det har varit frustrerande att processen dragit ut så länge på tiden att någon etablering ännu inte kommit till stånd. Under den tid som har förflutit har förutsättningarna för vindkraftsutbyggnad ändrats dels på grund av den tekniska utvecklingen dels på grund av att vissa områden bedömts vara mindre lämpliga för vindkraft. Miljöpartiet är tillfreds med att processen nu äntligen nått så långt att man kan presentera ett förslag som både tillfredsställer önskemål om energineutralitet och tillgodoser berättigade skyddsintressen.

Miljöpartiet anser det mycket viktigt att minst den elenergi som användes inom kommunen produceras inom kommunen, en s.k. plusenergikommun. I dag förbrukas 308 GWh/år elenergi inom kommunen varav 75 GWh/år produceras genom vattenkraft och kraftvärme. Det sker en viss produktion av el från solceller men omfattningen är liten. I dag fattas det alltså 233 GWh/år som produceras i andra kommuner. Ett modernt vindkraftverk producerar ofta minst 10 GWh/år med den navhöjd och vingdiameter som är vanligt förekommande på nya anläggningar. Det innebär att det behövs ca 23 nya vindkraftverk av denna storlek för att Ljungby kommun ska bli självförsörjande på elenergi.

Det är viktigt att vindkraftutbyggnaden sker på ett sätt som är acceptabelt för innevanarna och inte förorsakar störningar som äventyrar hälsa och trivsel. Därför förespråkar Miljöpartiet en högsta bullernivå på 35 dBA vid bostadshus och att avståndet inte understiger 1500 m. Med dagens teknik och höjd på vindkraftverken säkerställs att bullernivån på 1500 m inte överstiger 35 dBA.

I förslaget till vindkraftsplan står att utbyggnad av vindkraft enbart får ske inom vissa områden. Miljöpartiet anser att det bör vara möjligt att etablera vindkraft även på andra platser efter normal prövning om till exempel försvarets intressen ändras.

Miljöpartiet de gröna i Ljungby tillstyrker i övrigt förslaget till tillägg till översiktsplanen angående vindkraft i Ljungby kommun.

Kommentar: Se svar till Liberalerna angående bullervärden.

Det är möjligt att lämna in en ansökan om att uppföra vindkraftverk även utanför utpekade områden men möjligheten att få ett positivt svar är störst inom de områdena som är markerade i planen.

SVERIGEDEMOKRATERNA

Vi anser att Ljungby kommun ska vara en vindkraftsfri zon. Om beslut ang. byggande av vindkraftverk ändå verkställs anser vi att:

- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av max 100 m och närmaste hus får inte understiga 1000 m.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av 101-150 m och närmaste hus får inte understiga 1 500 m.
- Maxhöjd på vindkraftverk i Ljungby kommun får inte överstiga 150 m.
- Max bullervärde vid husfasad får ej överstiga 35 db(A).
- Då det ej finns några områden i Ljungby kommun som är av riksintresse för vindkraft så finns det ingen anledning att ha så kallade prioriterade områden.
- Minsta avstånd till detaljplanerat område skall ej understiga 5000 m. Detta med motivering att reservera mark för rekreation och friluftsliv. Dessutom finns då möjligheten för dessa samhällen att expandera och utvecklas. Vi värnar nämligen landsbygdens möjlighet att överleva.
- Områden som "Natura 2000 reservat" och naturområden med stora naturvärden ska ha en radie på 1500 m från respektive områdes ytterkant där vindkraftverk inte är tillåtet att uppföra. Stor vikt ska läggas på höga naturvärden vid etablering av vindkraft.
- Vid eventuellt uppförande av vindkraftverk ska de boende inom en radie av 2000 m som eventuellt kan påverkas av etableringen ha vetorätt.
- Vindkraftverk som har fått bygglov skall vara påbörjat inom 6 månader annars upphör bygglovet att gälla. Ny ansökan får inkomma tidigast 12 månader senare. Detta för att ej låsa upp mark för våra kommuninvånare som kanske vill bygga på sin fastighet. Vindkraftverken kommer kanske aldrig till stånd. Det medför en negativ utveckling av vår landsbygd om marken ej kan nyttjas av markägaren.

Kommentar: Ljungby kommun har samma inställning som Energimyndigheten när det gäller begränsning av höjden på vindkraftverk: "Med tanke på den snabba teknikutveckling som sker bör generella höjdbegränsningar för vindkraftverk inom kommunen undvikas i översiktsplaneringen. Verkens totalhöjd avgörs lämpligast vid prövningen av en vindkraftsetablering i det enskilda fallet."

Kommunen kan inte ge någon vetorätt eftersom det inte finns något lagstöd för det.

Ett lämnat bygglov gäller enligt plan- och bygglagen i två år, något som kommunen inte kan ändra på.

Angående ljudnivåer, se kommentar under Liberalerna.

SOCIALDEMOKRATERNA

Socialdemokraterna i Ljungby samt fullmäktigegruppen har aktivt tagit del av förslag till vindkraftsplan. Inte sällan har förslag till vindkraftsplan vållat sådan debatt som just denna plan för vindkraft. Medborgare som inte vill få intrång i sin livsmiljö och annan oro, buller och andra faror som framkommit i debatten. Den oron tar vi socialdemokrater på allvar och värderar det tillsammans med utvecklingen för förnybara källor som till exempel solceller.

Ostridigt är att förnybara källor är ett måste för att vi skall bli ett pluslän, d.v.s tillverka mer el än vi gör av med, samt att miljön och klimatet kräver en omställning. För oss socialdemokrater är en hållbar framtid viktig och det är av största vikt att vi tar ett aktivt ansvar för framtida energiförsörjning.

Socialdemokraterna ser en snabb utveckling och en stor marknad vad gäller alternativa energikällor. Det som för några år sedan uppfattades som det enda tänkbara alternativet är idag omodernt och ny forskning och nya rön kommer fram inom alternativa energikällor.

Vi tycker att planen är bra utformad, den är noggrann och tar hänsyn till riksintressen och gällande lagar. Avståndet 1000 meter ifrån närmsta fastighet är bra. Vad gäller ljudet är 40db en gräns som vi anser acceptabel. Vi socialdemokrater vill inte begränsa höjden på verken, eftersom verken kan vara mer effektiva på högre höjd.

I de utpekade områden som framtagits i planen finns ett område, Kånna, som tjänstemännen tycker skall tas bort, då det förbereds för utredningsområde för höghastighetsjärnväg. Den uppfattningen, att området bör tas bort, delar vi.

Om det inte finns en markägare som är intresserad av en etablering av vindkraft kommer ej några bygglov att varken sökas eller beviljas. Oavsett markägarares vilja till etablering finner vi att det är av största vikt att ta hänsyn till naturens olika djur, exempelvis fåglar när eventuella ansökningar kommer till miljö- och byggnadsnämnden för beslut. Vet vi, (utredande tjänstemän) redan idag att det finns sådana områden bör dessa områden inte ingå som lämpligt område i den reviderade vindkraftsplanen.

Kommentar: Område nr 4, Kånna, nr 6 Norr om Vittaryd, nr 7 Flattinge och västra delen av område 5, Ljunga tas bort ur vindkraftsplanen.

NATURSKYDDSFÖRENINGEN

- Naturskyddsföreningen är i princip för vindkraft och tycker att det inom Ljungby kommun ska finnas möjligheter att producera denna typ av förnyelsebar energi. Om möjligt tycker vi att kommunen ska sträva att vara självförsörjande med elproduktion av olika förnyelsebara energislag.

- När man planerar att placera vindkraftverken i landskapet så är vi inom Naturskyddsföreningen i Sunnerbo mycket måna att de inte hamnar i konflikt med höga naturvärden.

De naturliga stråken för fåglars vår och höstförflyttningar har vi en viss kunskap om men kan behövas grundliga inventeringar för att undvika risker med kollisioner av t ex rovfåglar.

- I vindkraftsplanen finns flera områden markerade där vindkraftsverk kan tänkas placeras. Vi anser att flera områden ligger i de stråk där konflikter med framför allt fåglar kan finnas.
- Vi tycker också att det måste finnas fler ställen är de 7 markerade områdena som tagits fram enligt planen där vindkraft kan vara möjlig.
- Vi tycker också att det är synd att "tysta områden" dvs stora opåverkade områden har försvunnit från planen. I dessa områden finns de krympande antalen tjäderspelplatser och möjligheten för Kungsörnen att hitta lämpliga häckningsplatser.

Kommentar: Ljungby kommun har i vindkraftsplanen inte angett några tysta områden eftersom Länsstyrelsen inte pekat ut några sådana i kommunen.

KÅNNA HEMBYGDSFÖRENING

Kånnas kulturmiljö kanske inte är av riksintresse, men viktig för många andra - bland annat ingår byn och närområdet i kommunens egna kulturmiljöprogram. Utöver vad som ingår i kulturmiljöprogrammet (ex.vis byn Berghem, gravfält i Bäck och Kånna högar) nämns också kyrkan. Byns kyrka är bland de äldsta i Växjö stift.

Utklipp av Vindkraftsplan i Ljungby kommun s.34:

Vissa av områdena som är utpekade som kulturhistoriskt värdefulla områden i kulturmiljöprogrammet sammanfaller med riksintresse för kulturmiljö. Påverkan på kulturmiljöområden ska utredas och en dialog ska föras med länsstyrelsen. Det samma gäller för fornlämningar som finns över hela kommunen.

I samma vindkraftsplan skriver ni på s.38:

De öppna jordbruksbygderna längs med ådalarna äger en värdefull landskapsbild. Stor försiktighet ska råda vid etablering av vindkraft längs med de större ådalarna. Kånna ligger längs med Lagan å och har både natur och kulturhistoriska värden.

En landskapsanalys kommer bara bekräfta våra argument, så vänligen, ta bort Kånna ur vindkraftsplanen.

Kommentar: Vindkraftsområdet vid Kånna tas bort ur vindkraftsplanen.

VIDÖSTERN, FURENS OCH FLÅRENS FISKEVÅRDSOMRÅDE

Vi från fiskevårdsområdena i sjöarna Vidöstern, Furen och Flåren (med tillsammans ca 1000 fiskerättsinnehavare) vill göra er uppmärksamma på, att det är inte bara dessa vindkraftsparker med plats för 30 talet verk som projekteras i detta område. Direkt norr om detta område i Jönköpings län, ca 1-2 km från "Simmarpsområdet", pågår projektering av ytterligare en vindkraftspark med 11 stycken verk.

Det är inte nog med detta heller, inom området "mellan sjöarna" Vidöstern och Bolmen, i Åminne några kilometer norr ut om dessa 11 verk, finns två stycken befintliga verk med planer att utökas med ytterligare några stycken.

Totalt skulle det kunna bli mellan 35 till 40 stycken vindkraftsverk på västra sidan av Vidöstern och ca 10-15 inom området mellan Vidöstern och Flåren, om inte ni som har makten i era händer sätter stopp för dessa exploateringsplaner av vår miljö och natur.

Ni måste ta in dessa projekt i en helhetsbild av miljöpåverkan av detta område "mellan de större sjöarna". Med hänsyn till att i öster har vi E4:an som skall byggas om till 4-filig motorväg, en av Sveriges mest trafikerade vägar. I sydöst, Växjö stads stora exploatering av naturområdet "Bergaåsen" till vattentäkt. Inom detta område planeras det även för det kommande höghastighetståget, med dubbelspår, den så kallade "Europabanan". I södra delen av området, Feringe flygplats med mycket aktivt sportflygande. För att miljöbilden skall vara ännu mera komplett och visa hur exploatering från "samhällets sida" av detta norra naturområde i Ljungby Kommun påverkar miljön på landsbygden, kan man också räkna in vattenkraftens inverkan på vattennivåerna, i våra tre större sjöar i området. Här kan vattennivån variera med upp till 1,5 meter beroende av kraftbolagets energibehov. Detta till stora problem för markägare och kringboende men även turistnäringen, fritidsbåtar och fiske.

Ytterligare belastning på detta område, med vindkraftsanläggningar, innebär att det inte blir kvar någon ursprunglig natur och miljö för de människor och djur som valt att leva och vistas här i området. Det framgår av "Tillägg till översiktsplan vindkraft i Ljungby Kommun" sidan 26 (bilaga 2.) att detta område ligger i direkt anslutning till, och mellan två av Kommunens tre områden som är klassade "Riksintresse för naturliv", Bolmenområdet och Vidösternområdet.

Vår förhoppning är att ni jobbar för att stoppa denna exploatering som nu är på gång i samband med er framtagning av "vindkraftsplan för Ljungby Kommun". Det borde finnas andra mer lämpliga områden för denna typ av verksamheter t.ex. i närheten av de större förbrukningsorter, utefter våra kuster eller till havs. Det är utefter kusterna de bästa vindförhållanden finns enligt information i ovannämnda "översiktsplan" från Ljungby Kommun" sidan 12 (bilaga 1.)

För att ytterligare poängtera det felaktiga i att exploatera detta område för vindkraftsverk så finns det inte något riksintresse alls för vindkraft inom Ljungby Kommun, sida 8 (bilaga 3.)

Vi vädjar till er som Tjänstemän, politiker och folkvalda att hjälpa oss här ute på landsbygden, att få ha kvar vår "orörda natur och miljö", det som nu är kvar av den. Hjälp oss istället att göra den mera attraktiv och tillgänglig för allmänheten, turister och lokalbefolkningen. De som vill leva och vistas på landet skall kunna göra detta, antingen som fast boende eller i sina sommarstugor, utan att behöva oro sig, känna och uppleva, att man får ett stort "industriområde" som granne och nära inpå sig.

Men även vi som driver fiskevårdsområdena i dessa sjöar ser ett stort hot mot vår verksamhet. Denna verksamhet, går ut på att vårda och utveckla möjligheterna för turism och friluftsliv genom attraktivt fiske i våra sjöar och vår miljö runt omkring. En attraktiv miljö i och runt våra sjöar ger också en stor framtida möjlighet för övrig näring på landsbygden, att utvecklas och skapa försörjning.

Vi tror inte på att det kommer besökare och turister till våra sjöar för att sitta där och titta på vindkraftsverk, det är en "orörd natur" som är målet för dem inkl. fiske.

Med begäran från oss ber vi Ljungby kommun att utesluta dessa två ovannämnda områden för vindkraftetablering.

Kommentar: Simmarpsområdet – Vittaryd tas bort ur vindkraftsplanen.

SÖDRA LJUNGA FÖRSAMLING

Kyrkorådet i Södra Ljunga församling vill, efter att på vårt senaste möte ha resonerat om vindkraftsfrågan, som när den nu åter har aktualiserats, inkomma med denna skrivelse.

Växjö stifts Egendomsnämnd är en av tre markägare i den planerade vindkraftsparken och kyrkorådet har skrivit till dem för att informera om den oro och frustration som råder bland en stor del av våra församlingsbor i Kånna. Denna frustration och oro har kommit kyrkorådet till del på flera olika sätt och från ett antal av församlingsborna. Vi följer även ärendet på Smälänningens insändarsidor samt i olika inlägg på Facebook.

Egendomsnämnden är juridiskt sett skild från församlingen och är därmed fri att fatta sina egna beslut men eftersom församlingen dras med i deras beslut och på olika sätt måste försvara det, vill vi för församlingsbornas skull ändå avge ett yttrande till Ljungby kommun.

Vad vi har kunnat förstå, avser oron inte endast den olägenhet, som vindkraftverk i drift skulle kunna medföra utan även det som blir under uppförandetiden såsom byggandet av nya vägar, även på orörd mark, och en ökad trafik på befintliga vägar med tunga transporter. I oron ingår även att förutsättningarna för uppförandet av vindkraftverken under tiden har ändrats, inte minst genom att Ljungby kommuns Miljö- och Byggnämnd per den 2016-11-16 beslutat, att det inte ska finnas någon maxhöjd på vindkraftverken i den vindkraftsplan, som nu är ute på remiss.

Kännabygden har en väl bevarad sockenmiljö längs Lagadalen och är en gammal kulturbygd med sin kyrka från 1100-talet och med gravar som sträcker sig så långt som 3500 år tillbaka i tiden och är även i övrigt fornlämningstät. Ett område söder om kyrkan ingår i Natura 2000 och i Länsstyrelsens kulturmiljöprogram står att läsa att Kånna är en kulturmiljö av länsintresse.

Vi vill avslutningsvis vädja till Miljö- och byggnämndens ledamöter att ta församlingsbornas oro, för vad en vindkraftspark skulle innebära i en lång tid framöver, på största allvar. Kyrkorådet finner det viktigt, att från församlingens håll understryka att beslutande organ väger in det motstånd, som finns över att uppföra vindkraftverk Kånna.

Kommentar: Vindkraftsområdet vid Kånna tas bort ur vindkraftsplanen.

RYSSBY SOCKENRÅD

Ryssby Sockenråd tar ej ställning för eller emot vindkraft. Däremot reserverar vi oss mot att vindkraftsområde Ljunga (område nr 5) hamnar för nära Ryssby samhälle.

Vänligen anpassa vindkraftsplanen så att inga invånare i Ryssby socken blir påverkade negativt, i synnerhet längre skyddsavstånd till bostäder (minst 2,5 km), rimligare bullerkrav med max 35,0 dB (A) vid bostad och begränsad totalhöjd på vindkraftverken om max 150 m.

Kommentar: Se svar under Liberalerna angående bullervärdena och svar angående höjder under Sverigedemokraterna.

LAGANS SAMHÄLLSFÖRENING

Lagans samhällsförening säger nej till all vindkraftsetablering i Ljungby kommun. Vi anser att de stora nackdelarna vida uppväger fördelarna. Vi grundar vår uppfattning på följande:

Vindkraftsetablering är ett av de kommunbeslut som är mest ingripande i invånarnas ekonomi och livskvalitet över huvudtaget. Att i ett läge när rösterna väger jämnt införa vindkraft anser vi vara helt oacceptabelt. I det här sammanhanget är det intressant att studera mandatfördelningen i olika delar av kommunen, hur många politiker som representerar landsbygden och de områden som hotas av vindkraft. Ungefär 45 % av invånarna bor utanför Ljungby stad, alltså borde 45% av politikerna bo på landsbygden. Men en enkel översikt visar att väldigt stora områden inte har någon som för deras talan. En stor majoritet av politikerna bor alltså inne i staden men styr livet för invånarna utanför.

- Energimyndighetens kartläggning av vindförhållandena i kommunen ger som resultat att de är inte är lämpliga för vindkraft.
- Påverkan på naturupplevelser och livskvalitet både för invånarna och besökande turister är alltför stor. Forskningen visar dessutom alltmer att buller är en stor hälsorisk. Att vindkraftsplanen inte tagit upp kravet från byggnadsnämnden att sätta ljudnivån till 35 dBA i stället för 40 dBA anser vi mycket märkligt och oacceptabelt. Naturvårdsverket anger 35 dBA som riktvärde för tysta områden. Vi anser att de utpekade områdena bör klassas som tysta områden.
- Risker att stora betongfundament lämnas kvar i naturen pga ekonomiska problem för intressenterna är för stor.
- De ekonomiska fördelarna med vindkraft fördelas mycket ojämnt med de bestämmelser vi har i Sverige. Några få tar hela vinsten men väldigt många får ta de stora nackdelarna i närområdet med buller, reflexer och värdeminskning.
- Redan det faktum att vindkraftsplanen finns innebär ett stort orosmoment inte minst ekonomiskt för de många invånare som berörs. Risken för nedsatta fastighetspriser och förstörda naturupplevelser hänger som ett damoklessvärd över dessa. Detta gäller givetvis även om inga vindkraftverk byggs över huvud taget.
- Vindkraftverken innebär stor påverkan på djur- och fågellivet i närområdet. Allemansrätten sätts ju ur spel i stora områden.
- Vindkraftsetableringen drivs till stor del av frikostiga subventioner, vilket lockar mer eller mindre nogräknade riskkapitalbolag med utländskt

ägande. Dessa subventioner är beroende av växlande politiska beslut. En annan riskfaktor är elpriset som ju varierar kraftigt

Kommentar: Se tidigare svar.

FÖRENINGEN LIVSKVALITET UTAN VINDKRAFT I SJÖRIKET

Under 2014 har bolaget Eolus Vind AB planer på att exploatera hela det området som idag benämns 6 för en gigantisk vindkraftsanläggning.

Bifogat finner ni vår förenings svar på då aktuella samrådshandling. Vi begär att dessa synpunkter tas med i samrådet över Ljungby Kommuns tilltänkta vindkraftsplan.

Vi begär även att våra namninsamlingslistor för det aktuella förslaget tas med i samrådssvaret.

Se bilagor:

Föreningen Livskvalitet bilaga 1

Föreningen Livskvalitet bilaga 2 namnunderskrifter

Kommentar: Område nr 6, Norr om Vittaryd tas bort i planen.

LJUNGBY FÅGELKLUBB

Ljungby Fågelklubb är mycket tveksamma till det riktiga i att dra en cirkel om 1km radie runt varje hus och ta det som blir över för att bygga vindkraftverk på. I samrådshandlingen nämns att "tysta områden" eller egentligen "stora opåverkade områden" inte kommer att påverkas av förslaget. Vi ser tvärtom att de områden som blir kvar till vindkraften är just områden som är obebyggda och till stor del opåverkade om vi bortser från skogsbruket. Därför anser vi att dessa områden skall behållas "opåverkade" och inte bebyggas med vindkraft.

1: Område nordväst om Lidhult. Tillstånd finns men Ljungby Fågelklubb är mycket kritisk till detta då området vintertid används av främst kungsörnar men även havsörn. Dessutom passerar både höst- och vårsträck området med t.ex. gäss, vråkar och tranor.

Vi anser att "Inventering och bedömning av skyddsvärda fågelförekomster. Utförd vid planerad Vindkraftspark i Treiksröset. April 2012" är bristfällig.

Vindkraftsområdet gränsar till ett naturreservat norr.

2: Skäckarp. Tillstånd finns. Oss veterligen finns ingen fågelinventering gjord. Vindkraftsområdet gränsar till Flymossens Naturreservat som är ett omtyckt kungsörnsområde vintertid. Kösen, Flymossen och söderut mot Exen är en viktig sträckkorridor för rovfåglar, gäss, svanar och tranor både vår och höst.

3: Staverhult. Ett naturreservat ser ut att ligga inne i vindkraftsområdet. Reservatet består av gammal skog med många gamla träd som är lämpliga som boträd för bland annat rovfåglar. Norr om vindkraftsområdet ligger ytterligare ett reservat med gammal skog. Fågelklubben anser att inga vindkraftverk bör placeras närmare än 3 km från dessa reservat.

4: Öster om Kånna. Här finns en fågelinventering: "Fågelinventering. Planerad vindkraftspark Kånna, Ljungby kommun. November 2012". Denna inventering

bedömer vi vara av god kvalitet. Ljungby fågelklubb har inga nya uppgifter som ändrar den gjorda fågelinventeringen.

5: Ljungby. "Ljungby Fågelklubbs svar 2012-10-05":

Fågelklubben i Ljungby vill lämna följande synpunkter på placering av vindkraftsverken i ovan nämnda vindpark.

Vi anser utifrån lokal kunskap om känsliga arter att kraftverken kan komma i konflikt med höga naturvärden.

Vindkraftverken kommer att vara omgivna av värdefulla våtmarker. Här finns flera nyckelbiotoper och området har mycket höga naturvärden. Området har utökats i norr vilket innebär att orrspelet på Klövaryds mosse ligger i vindkraftområdet.

Området har även utökats i väster utöver våtmarkerna Svartesjö och Stavasjö där flera par tranor och ett par sångsvanar häckar.

På grund av de allt högre vindkraftverken kommer landskapsbilden påverkas negativt. Man bör också beakta ny forskning som antyder att bullernivån bör sänkas till 35 dB. Vildmarkskänslan för orsbor och turister kommer att försvinna.

I området finns en lokal med ett stort tjäderspel med 5 - 6 tappar. Skogen är lämplig för arten och det har även observerats järpe, en art som kraftigt minskat. Tjädern kräver stora områden utan störning och därför kommer L6, L7, L8, L9 och L10 att spolia detta område för arten. Trots många inventeringar har inte era inventerare hittat denna spelplats. Följande hänsynskrävande häckande fåglar i och i anslutning till vindkraftsparken är Tjäder, Orre, Trana, Vattenrall, Sångsvan, Grönbena, Duvhök, Ormvråk, Lärkfalk, Glada Kungsörn (revirhävande), Nattskärre, Nötkråka, Törnskata, Päruggla, Kattuggla, Sparvuggla, Mindre hackspett.

Rastande fåglar och observerande fåglar i området
Blå kärrhök, Brun kärrhök, Stenfalk, Fjällvråk, Fiskgjuse, Havsörn, Bivråk, Lappuggla, Hökuggla, Dvärgbeckasin, Smålom, Järpe.

Sträckande fåglar i större antal
Tranor, Gäss, Kärrhökar, Vråkar, Falkar, Sångsvanar, Ringduvor

Kommentar: i oktober 2016 sträckte under 1 timme 2500 tranor över det planerade vindkraftsområdet.

Vi vill påpeka att på grund av att Kungsörn finns regelbundet i området där det finns ett bo och där det sannolikt kommer ske häckning de närmaste åren, vore det mycket olämpligt att dessa vindkraftverk etableras så att denna häckningsmöjligheten spolieras.

Vi har tidigare skrivit i detta ärende och vill härmed åberopa tidigare skrivelser. **Ett stort misstag skulle begås om Länsstyrelsen eller Ljungby kommun skulle acceptera vindkraft i området. En bilaga är medsänd. Det är en film från tjäderspelet på Ryssbymossen, tagen av Torvald Dolk, Tutaryd.**

6: Norr om Vittaryd. "Fågelundersökningar Simmarp, Ljungby kommun, Kronobergs län, 2014". "Ljungby Fågelklubbs svar 2014-06-21".

Ljungby Fågelklubb anser att det är mycket olämpligt att placera vindkraftverk i det aktuella området.

Orsakerna är flera. Studier av fågellivet vid Erikstadsviken har under flera år visat att ett intensivt fågelsträck sker från Vidöstern över till Bolmen. Studierna har främst skett på hösten. Hur motsvarande sträck sker på våren från Bolmen till Vidöstern vet vi inte säkert men sträckbevakning vid Bokholmen i Bolmen de senaste åren indikerar att det även under våarna passerar ett betydande fågelsträck över det berörda området. De artgrupper som främst använder passagen är änder, vadare och rovfåglar.

Ytterligare ett vindkraftsbolag har ansökt om tillstånd att placera ett antal vindkraftverk i samma område, fast norr om länsgränsen. Om alla dessa verk kommer på plats skulle det kunna innebära en slags barriäreffekt mot fågelsträcket som trafikerar detta område och konsekvenserna av detta skulle kunna bli förödande.

Dessutom häckar havsörn i anslutning till området och det används regelbundet som en födosöksväg mellan Vidöstern och Bolmen.

Höst- och vintertid passerar regelbundet både havs- och kungsörn i samma korridor.

Under vår och höst passerar också stora mängder tranor över området. Eftersom tranorna är beroende av termik som bildas över mark blir koncentrationen stor mellan sjöarna Bolmen och Vidöstern.

Naturmiljön i allmänhet är väldigt skiftande i vindparksområdet. Samrådskartan på sid 13 visar att det är en mycket omväxlande natur med, skogar, mossar, kärr och sjöar. Skogsstyrelsens Nyckelbiotopsinventeringen gav 14 nyckelbiotoper och 9 objekt med naturvärde i eller i direkt anslutning till projektområdet. De flesta av dem har med vatten att göra, sumpskog, myrkantskog eller källmiljö.

Boniteten är högre än normalt i skogsmarken vilket medför att lövinslaget är stort. I kärren växer mycket klibbal. Näringsrikedomen gör att annars ovanliga fågelarter som t.ex bivråken trivs.

Fågelklubben har inte koll på vilka fågelarter som finns i området. Fiskgjusen finns i både Vidöstern och Bolmen och häckar ibland på hyggen långt från sjöarna. Detta har hänt på Askenäset. Enligt ortsbefolkningen så finns en spelplats av tjäder på Bökemossen. Troligtvis finns fler tjäderspel då sumpskogar finns spridda i hela området.

I Grässjön har både sångsvan och trana häckat. Hur det är idag vet vi inte.

Smålom lär ha häckat i Lillasjö norr om Storemosse för ca 50 år sedan. En lokal som bör kontrolleras idag eftersom smålommar tillfälligt ses årligen i Vidöstern under häckningstid.

Av de 31 arter som är skyddade enligt "Förundersökning av fåglar" är 26 berörda av vindparken. (okänt är om hämpling, järpe, kungsfiskare, rördrom och salskrake är berörda).

Ljungby Fågelklubb anser att planerna bör läggas ner för en vindpark i Simmarp. Om arbetet ändå fortsätter måste en helårsinventering av fågellivet göras. Det räcker med en häckfågelinventering. Sträcket vår och höst måste studeras, likaså trafiken av örnar under vinterhalvåret.

7: Flattinge. Havsörnen finns med i EU:s fågeldirektiv bilaga 1 och är också med i rödlistan (kategori Nära hotad). Ett skyddsavstånd till boplats ska normalt inte understiga 3 km vilket innebär att detta område inte kan användas för vindkraftverk. Detta skyddsavstånd bygger på en samlad bedömning av störningskänslighet grundat på expertutlåtanden, vetenskapliga rekommendationer och försiktighetsprincipen. Örnarna använder hela område 7 vid flygningar till och från boet.

Denna skrivelse är sammanställd av Jan Folkesson (070-542 33 92), Fredrik Svensson (070-518 80 017) och Krister Wahlström (070-55 142 76). För ytterligare information om område 5 (Ljunga) hänvisas till Jan Folkesson (070-542 33 92) och för område 6 (Norr om Vittaryd) till Jonas Starck (070-345 6144).

Kommentar: Vindkraftsområde nr 4, Kånna, nr 6 Norr om Vittaryd, nr 7 Flattinge och västra delen av nr 5 Ljunga, tas bort i planen.

VÄRNAMO KOMMUN

Bakgrund

Värnamo kommun har fått ta del av Ljungby kommuns samrådsförslag för Tillägg till översiktsplan, Vindkraft i Ljungby kommun. Planen har varit ute för samråd under perioden 20 januari till och med 20 mars 2017.

Utredning

För områden i planen utpekade som lämpliga för vindkraftsetablering, betyder att andra allmänna intressen ska komma i andra hand. Område 6, invid Vidösterns sydvästra strand, tangerar kommungränsen till Värnamo kommun vilket medför att kommunen är berörd. För område 7 vid sjön Flåren gör kommunen bedömningen att en utbyggnad inom området kan komma att påverka kommunen ur ett landskapsbildsmässigt perspektiv.

Värnamo har ingen av kommunfullmäktige antagen Vindkraftsplan, däremot en Vindkraftspolicy, antagen 2009. Arbetet pågår att ta fram ny kommunövergripande översiktsplan där kommunens ställning kring vindkraftutbyggnad kom mer beröras. I detta syfte har en analys av kommunens landskapliga förutsättningar för vindkraftsetablering genomförts. Analysen visar avseende området 6 på Värnamos sida av kommungränsen att landskapet är mindre känsligt för vindkraftsetableringar. Värnamo kommun gör således en liknande bedömning för området som Ljungby kommun och har därav inget att erinra kring område 6.

Verk som uppförs i Ljungby kommun kan begränsa möjligheter i Värnamo och vice versa. Värnamo är därför intresserade av en fortsatt dialog kring alla verk som kan påverka Värnamo på något sätt.

Sammanfattning

Värnamo kommun gör bedömningen att det för område 6 och 7 kan komma påverka kommunens intressen och att samråd kring eventuella framtida etableringar är önskvärt.

Värnamo kommun har i övrigt inga erinringar mot planförslaget.

Kommentar: Samråd med omkringliggande kommuner ska ske om vindkraftsetableringen ligger inom fem kilometers avstånd från kommungränsen. Område 6 och 7 tas bort från planen.

ALVESTA KOMMUN

Beslut

Alvesta kommun beslutar att anta förvaltningen för samhällsplanerings yttrande som sitt eget.

Tjänsteyttrande

Alvesta kommun beretts möjlighet att yttra sig över remiss om samråd för vindkraftsplan för Ljungby kommun.

Sammanfattning

Alvesta kommun har tagit del av handlingarna och har inget att erinra.

Ärendet

Ljungby kommun har en gällande vindkraftsplan antagen 2009. Den 2 juni 2015 beslutade kommunstyrelsen i Ljungby att vindkraftsplanen för Ljungby kommun ska revideras. Ett planförslag är nu framtaget och är föremål för samråd 20 januari 2017 - 20 mars 2017.

Till skillnad mot gällande vindkraftsplan där såväl lämpliga utredningsområden, möjliga utredningsområden och mindre lämpliga (olämpliga) områden för vindkraft finns utpekade, finns i samrådsförslaget endast uppdelningen lämpliga utredningsområden för vindkraft och resterande områden som inte är lämpliga för vindkraft. I de lämpliga områdena för vindkraft får utbyggnad av vindkraft högre prioritet än andra allmänna intressen. I samrådsförslaget finns 7 utpekade områden lämpliga för vindkraft. Inget av de utpekade områdena ligger nära gränsen till Alvesta kommun. Det närmaste området, Ljunga, ligger 1 mil väster om gränsen till Alvesta kommun. Ett landskapsutsnitt närmast Alvesta kommun, området mellan Ryssby och sjön Tjurken, omklassas med förslaget från möjligt område till olämpligt område för vindkraft.

Av samrådsförslaget framgår att i Ljungby kommuns översiktsplan finns inga tysta områden utpekade men däremot relativt opåverkade områden. Ett av dessa är ett område öster om Ryssbysjön, dvs i riktning mot Alvesta kommun.

Som information vill Alvesta kommun framföra att Alvesta kommun i sin vindkraftsplan antagen 2010 har ett utpekat prioriterat område för vindkraft nära gränsen till Ljungby kommun. Inom området finns gällande tillstånd för uppförande av vindkraftverk, verken är dock ännu ej uppförda.

HALMSTAD KOMMUN

Halmstads kommun har tagit del av Ljungbys förslag till tillägg till översiktsplanen, vindkraft och tycker att det är en väl genomarbetad plan med ett tydligt upplägg, lätt att följa samt skriven med ett lättförståeligt språk. Vidare anser Halmstads kommun att planen ger en bra genomgång av forskningsläget i kapitlet *Förutsättningar och utvecklingsmöjligheter*. Det är även tydligt med ställningstaganden i direkt anslutning till faktatext om allmänna intressen och övriga planförutsättningar. Det är intressant och positivt att Ljungby kommun har redovisat naturupplevelser som ett allmänt intresse och tydliggjort ett ställningstagande även här.

Halmstads kommun vill uppmärksamma Ljungby kommun på att utpekade område för vindkraft (nr1) gränsar till ett av Halmstads ÖPs olämpliga områden för vindkraft (Natura 2000, Mogölsmyren som även sträcker sig in i Hylte kommun) (Se bifogad karta). Halmstads kommun ser möjlighet till en alternativ avgränsning av Ljungbys utpekade område nr 1, genom anpassning till Halmstads prioriterade område för vindkraft, strax söder ut. Detta skulle kunna medge ett större sammanhållet område för vindkraft för de tre kommunerna, Ljungby, Halmstad och Hylte. Halmstads kommun noterar att riksintresset som skyddar Fylleån från vattenkraft, vattenreglering och vattenöverföring, i Hallands län endast omfattar vattendraget, medan i Kronobergs län omfattas Fylleåns hela avrinningsområdet. Riksintressets syfte är att bevara vattendraget oreglerat varför vindkraft i nom området skulle kunna vara förenligt med riksintresset. Och borde inte omöjliggöra en prövning av ett samlat större vindkraftsområde för Ljungby, Halmstad och Hylte.

Halmstads kommun noterar att man i planen har slagit fast ett minsta avstånd om 1 000 meter till närmsta bostad med bland annat hänsyn till landskapsbild och ljudpåverkan. Halmstads kommun undrar om detta avstånd även gäller bebyggelse belägen i angränsande kommun.

Av utskicket framgår ej vilka remissinstanser som fått ta del av planen och Halmstads kommun vill försäkra sig om att Halmstads flygplats har fått ta del av handlingen.

Kommentar: *Inom vindkraftsområde nr 1, Nordväst om Lidhult, finns ett tillstånd för uppförande av vindkraft beviljat. Därför finns ingen anledning att ta bort området i vindkraftsplanen.*

GISLAVEDS KOMMUN

Planförslaget beskrivet utförligt förutsättningarna för vindkraft samt de intressen som inte är förenliga med vindkraftsutbyggnad. Ljungby kommun är positiv till vindkraft och har tagit ställning till att vindkraft ska prioriteras i utpekade områden och placering ske så att påtaglig skada inte uppstår på natur- och kulturmiljöns värden.

Gislaveds kommun gränsar till Ljungby kommun i sjön Bolmen. Det finns inga utpekade vindkraftsområden i Ljungby kommun som påverkar områden i Gislaveds kommun.

Gislaveds kommun har i den kommunomfattande översiktsplanen ÖP16 markerat Bolmenområdet som olämpligt för vindbruk bland annat beroende på Försvarets stoppområde.

Kommunstyrelsen beslutar att inget erinra mot Ljungby kommuns Tillägg till översiktsplanen Vindkraft i Ljungby kommun.

ÄLMHULTS KOMMUN

Miljö- och byggnämnden beslutar att yttra sig över följande punkter för samrådshandlingen för tillägg till översiktsplanen, vindkraft i Ljungby kommun.

- I samrådshandlingen framgår att etableringen av vindkraftverk inom ett avstånd av fem kilometer från kommungränsen ska föregås av ett samråd med berörda kommuner. Miljö- och byggnämnden bedömer detta vara ett tillräckligt avstånd.
- Ljungby kommuns utpekade områden som lämpliga utredningsområden bedöms vara välmotiverade och genomtänkta.
- Vindkraftsplanen bör beröra hur Ljungby kommun ser på vindkraftverkens livscykel. I vindkraftsplanen bör nämnas hur lång livscykel ett vindkraftverk minst bör ha för att få uppföra s. Det bör även framgå hur kommunen ställer sig till eventuell återvinning av uttjänta vindkraftverk.
- I vindkraftsplanen bör framgå att skyddsvärda områden och risk för olägenhet i grannkommunerna kommer att beaktas om det bedöms finns någon risk för att dessa kommer påverkas till följd av vindkraftverkens placering.

Sammanfattning

Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun har givits möjlighet att yttra sig över Ljungby kommuns reviderade vindkraftsplan som inkom till miljö- och byggförvaltningen den 18 januari 2017. Yttrandet ska vara miljö- och byggförvaltningen i Ljungby kommun tillhanda senast den 20 mars 2017. Vindkraftsplanen ska utgöra ett tillägg till översiktsplanen i Ljungby kommun och omfattar hela kommunen. Planen ska även utgöra ett planeringsunderlag som ska vara till hjälp för både politiker och tjänstemän vid handläggning av vindkraftsärenden. Vindkraftsplanen ska bidra till en god hushållning med såväl vindenergi som andra resurser och ska vara bidragande till att uppnå gällande nationella, regionala och kommunala mål.

I vindkraftsplanen framgår att Ljungby kommun ser positivt på en vindkraftsutbyggnad i kommunen. I vindkraftsplanen har Ljungby kommun bland annat tagit ställning till följande:

- Vindkraftsärenden prioriteras i de områden som är framtagna, och utpekade, i vindkraftsplanen.
- Planeringen ska ske med miljöhänsyn så att påtaglig skada

inte uppstår på natur- och kulturmiljöns värden.

- Kommunens vindkraftsplanering ska främja en långsiktig god hushållning med vindenergi och markresurser.
- Placering av vindkraftverk ska i första hand ske
  - Där väsentliga intressen inte skadas.
  - Så att anslutning till el- och vägnät blir så enkel som möjligt.
  - I ordnade grupper.
  - Där det finns gynnsamma vindförhållanden.

I vindkraftsplanen redovisas bland annat vindförhållanden i Ljungby kommun och de risker som kan uppstå i samband med vindkraftverk. Vindförhållandena och riskerna har sedan legat till grund för de utpekade utredningsområdena i Ljungby kommun. I vindkraftsplanen har sju områden pekats ut som lämpliga utredningsområden. Det förekommer dock inget utredningsområde som är närmare kommungränsen till Älmhults kommun än 10 kilometer.

Beslutsunderlag

I 3 kap. 9 § plan och bygglagen (SFS 2010:900) anges att när kommunen upprättar ett förslag till översiktsplan eller ändring i planen ska kommunen samråda med länsstyrelsen samt med de berörda kommuner, regionplaneorgan och kommunala organ i övrigt som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering. Kommunen ska också ge kommunens medlemmar, de andra myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget tillfälle att delta i samrådet.

Kommentar: Det är inte kommunens sak att avgöra vindkraftverkens livscykel för att få uppföras. I miljötillståndet sätts villkor om ekonomisk säkerhet för nedmontering och återvinning.

Miljökonsekvensbeskrivningen till respektive ärende bör innehålla förslag på lämpliga efterbehandlingsåtgärder för den avsedda verksamheten.

Samtliga privatpersoners yttranden har nedan tagits med i sin helhet. Alla yttrandena är inte kommenterade eftersom svar på de flesta frågor redan finns nedskrivna i kommentarerna till myndigheter, förvaltningar, föreningar, politiska partier, kommuner ovan i detta dokument.

Några ytterligare kommentarer utöver de ovan:

Revideringen av vindkraftsplanen har tillkommit efter ett politiskt beslut. Man har beslutat att det ska vara minst 1000 meter mellan vindkraftverk och bostäder. Dock får bullernivån inte överstiga 40 dBA.

Vilka vindkraftverk som uppförs och vem som är tillverkare är inget som tas upp i planen. Det är exploatörens roll att avgöra.

Det pågår ständigt en forskning inom vindkraftsbranschen som leder till förnyelse och nya innovationer, precis som inom annan industriverksamhet. Troligen kommer man att använda de vindkraftverk som anses vara mest lämpliga inom respektive vindkraftsområde.

Flera nya riktlinjer har lagts till i förslaget till vindkraftsplan för att tydliggöra krav från olika myndigheter.

Vindkraftsplanen hanterar inga alternativa energilösningar som t.ex. solceller.

ÖRJAN BÄCKRYD, ERNHYLTAN 1:1

Var i kontakt med er den 2015-03-05 (Se bif. Kopia.) angående vindkraftsparken som nu beviljats i Lyngsåsa, Alvesta Kommun.

Önskar nu lämna följande synpunkter med anledning av samrådshandlingarna för vindkraftsanläggning i Ljungby Kommun och med frågor om hur Ljungby Kommun handlat i relation med Alvesta Kommun i projektet Lyngsåsa.

Tycker det är märkligt att det inte nämnts i samrådshandlingarna att vindkraftsanläggningar bör lokaliseras till områden som redan är påverkade av infrastruktur. D.v.s. bullrande motorvägar och annan redan störd natur.

Istället nämns det:

Citat: Sid. 42

"Ställningstagande: Skogsområdena är den landskapstyp i Ljungby kommun som bäst tål vindkraftsetableringar. "

Menar man att de stora skogsbeväxta vildmarksområden med talrika sjöar, (som är ett unikt kännetecken för bl.a. Ljungby Kommun), ska utgöra ett målområde för uppförande av vindkraftsparker?

Ta inspiration från Tyskland, där vindkraftssnurror finns utefter motorvägar och där industribebyggelse finns i stor skala. Detta uppfattar jag inte som påverkan av naturen, eftersom infrastrukturen är så påtagligt skapad av mänskligheten.

Vid samrådsmöte inför vindkraftsanläggandet i Lyngsåsa framförde jag detta, att man istället skulle satsa på att uppföra vindkraftverk utefter bl.a. E:4-an från söder om Jönköping ner till Skåne, där det finns miljals med bullrande sträckor där vindkraftverk kan få snurra utan att naturen förändras nämnvärt. Svaret var (ang. Lyngsåsa), att det var *mycket lättare att ha med 1 markägare att göra än att förhandla med många!* Ett sådant svar accepteras inte av mig och Ljungby Kommun borde göra det möjligt att samordna sådana frågor där det blir aktuellt.

Låt de stora vildmarksområden som finns i Ljungby Kommun få vara orörda!

Ber att få ta del av Ljungby Kommuns uttalande vad det gäller vindkraftsparken i Lyngsåsa.

Så ett citat Sid. sid. 46

"Etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av fem kilometer från kommungränsen ska föregås av samråd med berörda kommuner."

Hur gick dessa förhandlingar till? Under tecknad vädjade till kommunpolitiker i Alvesta, Länsstyrelsen i Växjö och i lämnandet av synpunkter till kraftbolaget, att det som först utlovats som "Hänsynsavstånd på 1,1 km till sjön Tjurken" i den första utredningen, skulle fasthållas även när vindkraftsparken flyttades söder- och västerut i förhållande till det första alternativet.

Vi fick ändring från 500 m avstånd till 700 m avstånd till Tjurken, vilket jag inte anser vara tillräckligt för skydd av lugnet och djurlivet kring sjön Tjurken.

Hur agerade Ljungby Kommun i förhandlingarna med Alvesta Kommun? Jag var i kontakt med flera ansvariga personer i denna fråga i Ljungby Kommun? Jag vädjade om att Ljungby Kommun skulle se till markägarnas natur och kulturintresse och avvärja etablering av vindkraftverk nära kommungränsen och sjön Tjurken. En ljudmatta kommer att svepa ut över de norra vikarna av Tjurken och i samtal med länsstyrelsens fågelexperter har jag vidhållit min fasta övertygelse att fågellivet kommer att påverkas drastiskt i denna del av vildmarken. (81.a. Storlom och Fiskgjuse. För att inte glömma orre och tjäder. Dessa aspekter tas inte tillräckligt till vara i nuvarande beslut, vilka även bör överklagas av Ljungby Kommun av respekt för naturens orörda prägel. Sjön Tjurken har knappast någon enda bebyggelse synlig från sjösidan, frånsatt Piggaboda, men där är det ett respektfullt agerande från de boende. (Som tyvärr i övrigt drabbas mycket hårt av vindkraftsparken!)

I samrådshandlingen står det om "*Stora opåverkade områden*" och området "*öster om Ryssbysjön*" nämns. Märkligt att sjön Tjurken och dess omgivningar inte omtalas som skyddsvärda! (Frånsett Målaskog i söder).

Vi vädjar som markägare om skydd för dessa områden!

Vidare sägs det att: *I Ljungby kommun finns inga områden som klassas som "tysta områden". (!)* Välkomna ut på en kanotfärd på Tjurken och besök på mina öar där, så får ni uppleva ostörd och tyst natur! En person som besökt min fastighet så för en tid sedan - "Ernhyltan är en av de tystast platser jag upplevt."!

En annan fråga som jag vill ta upp är den gamla kulturvägen från Tesås vägskäl över Lyngsåsa fram till väg 25. (Se bif. Lyngsåsa - Överklagande..) Jag vädjar till Ljungby Kommun att inte tillåta berörd anläggningstrafik under uppförandet, från Tesås vägskäl fram till Kommungränsen mot Alvesta vid norra delen av Tjurken.

Det har meddelats att från väg 25 fram till Hökås måste vägen breddas och stabiliseras för att säkra framkomligheten under etableringsfasen av vindkraftsparken. Ta del av informationen om denna gamla kulturväg i mitt överklagande och om nu Alvesta tillåter ingrepp där vägen haft sin sträckning i hundrade år, så ber jag att få löfte om att Ljungby Kommun ger en klar order om att denna del av vägen ska skyddas. Den går en betydande sträcka genom Ernhyltan 1:1's mark och jag söker sköta kantzonerna så att variation och artrikedom vidhålls. (Ett fruktansvärt hot är lupinerna som sprids allt längre söderut mot Tesås vägskäl och tränger ut den vackra floran av vilda blommor på vägrenen.) Det finns en gammal stenbro strax norr om Sannaberg, vilken borde kulturskyddas. Tyvärr kördes en stulen bil av vägen och tog med sig en

av de gamla stenpelarna, som ännu ej är upprest. VAR VÄNLIGA BESIKA DENNA KULTURBRO!

Det gäller en väg som klassas som "Enskild väg" men bör kunna kulturskyddas av berörda myndigheter! Förr hölls samling för vägsamfälligheten, men sedan Engaholms Skogsförvaltning tog över underhållet har ingen kallelse gått ut till de berörda i vägsamfälligheten.

Så tackar jag att ni vill ta del av de bifogade dokumenten och ber vänligen om svar och beaktande av de nämnda ärenden jag framfört.

KOPIA: 2015-03-05

Till miljö och byggförvaltningen Ljungby Kommun. Ärende: Planerad vindkraftspark i Lyngsåsa.

Vädjan från Örjan Bäckryd, fastigheten Ernhyltan 1:1, Tesås, Ljungby Kommun. (Efter samråd med ett flertal berörda fastighetsägare i området.)

Såsom ägare av fastigheten Ernhyltan 1:1 Tesås, Ljungby, ber jag att Ljungby Kommun bevakar detta ärende aktivt. Gränsen mellan Alvesta Kommun och Ljungby Kommun ligger mitt i sjön Tjurken och vi kommer som boende i Ljungby Kommun att bli mycket påverkade av detta projekt. **Naturvårdshänsyn har av Ljungby Kommun redan förut framhållits vad det gäller den unika vildmarkssjö som Tjurken är.** Nu ber vi om att dessa miljöhänsyn bevakas, då det blir en förödande påverkan av natur och fågelliv i och runt sjön, om detta projekt kommer att genomföras. **En ljudmatta kommer att rullas ut över sjön, som in till denna tid bevarats från bebyggelse och annan mänsklig infrastruktur. (ex.vis vägar och andra bullerkällor)**

Boende i Ljungby Kommun, inte bara i närområdet utan också tillresande besökare, bör allt fort kunna få uppleva den unika ostörda miljö som Tjurken med strandområde utgör.

Det har av HSKRAFT informerats om att Ljungby Kommun fått detta projekt på **remiss**, samt att inbjudan getts till det samrådsmöte som hölls på Hjortsbergagården den 11 februari. Förvåning uttrycktes över att ingen var närvarande från LjungbyKommun.

Vid min förfrågan har framförts att Ljungby Kommun varit närvarande vid samråd angående det första projektet, som innefattade 36 vindkraftverk med 150 m höjd. När nu detta av Alvesta Kommun beviljade bygglov frångås och ett nytt projekt presenteras, till att omfatta 22 vindkraftverk (från varandra på större avstånd liggande) med 210 meters höjd, måste det anses av **ännu större vikt**, att Ljungby Kommun följer detta ärende på tidigt stadium.

Projektet har ändrats markant, har förflyttats, och projekteras nu ytterst nära Ljungby Kommuns mark med påtaglig miljöpåverkan. Som ägare till fastigheten Ernhyltan 1/1, innefattande 8 namngivna öar i Tjurken, ber jag att det remissvar som inväntas från Ljungby Kommun till HSKRAFT, inte bejakar projektområdets utvidgning mot väster. (Kraftverk N° 3, 6, 8, 10, 11, 13 enl. bif. karta måste utgå.)

Som framgår av Bild 15 finns ett stort område kring byggnaderna i Lyngsåsa,(omringat med svart) som kan tas i bruk för flyttning av dessa kraftverk, som ligger nära Tjurken.

Det är fastigheten Engaholms projekt på dess egna marker. Dess ägare bör ta större ansvar för sitt projekt och lägga kraftverken **lika nära sina egna** (av personliga skäl skyddsvärda?) **arealer**, som de avstånd som i projektet finns till kringliggande fastigheter och bebyggelse. (Inom Ljungby Kommun och Piggaboda, Alvesta Kommun).

Naturvårdsenheten på Länsstyrelsen har uttryckt förståelse för de synpunkter som framställts, gällande den förödande påverkan, som dessa nära Tjurken liggande kraftverk innebär för fågelliv och naturupplevelse.

Nu förväntar vi oss som boende i Ljungby Kommun, att naturhänsyn framförs i ert remissvar.

Personligen har jag fått förfrågningar om anläggande av bryggor eller uppförande av friggebodar på mina öar. Detta har alltid nekats av naturhänsyn och för bevarandet av en värdefull vildmark, som av besökande anses **UNIK**.

Överklagande rörande tillstånd för anläggande av vindkraftsanläggning vid Lyngsåsa.

Diarienummer 551-3573-15

Länsstyrelsen i Kalmar län har enligt beslut den 19 december 2016 beviljat Lyngsåsa Kraft AB tillstånd att anlägga en vindkraftsanläggning omfattande maximalt 22 stycken verk med en maximalhöjd om vardera 210 m på fastigheterna Lyngsåsa 1:2, Sällareboda 1:2 och 1:3 i Alvesta kommun.

Jag överklagar detta beslut på de grunder som framgår av överklagan från Sven-Bertil Thelander i brev daterat 2017-01-20.

Till detta vidhåller jag mina krav, som framförts i förut inlämnat yttrande, men som inte beaktats eller ens kommenterats.

Citat:

Örjan Bäckryd

har i yttrande anfört bl. a. följande. Ett minimum av 1 km från sjön Tjurken krävs av hänsyn till miljö - en unik vildmarkssjö. Inga vägar eller annan störande infrastruktur finns i närheten. **Ge ett löfte att vägen inte förändras inom Ljungby Kommun.** Min fastighet gränsar med öar till närområdet och jag ber om respekt för det stora naturvårdsskydd jag bedriver. **I den första utredningen framhölls det att 1,1 km från Tjurken var ett respektavstånd. Var vänliga och behåll denna er egen uppfattning.** Om ett kraft verk uppförs på Hökås, kommer det att nå upp till 240 m över Tjurkens yta. Enbart ekonomiska skäl får inte köra över naturvård och respekt för de kringboende.

(slut citat)

Ber att få löfte, att ingen förändring av vägdragning kommer att ske inom Ljungby Kommun.

Det är ytterst beklagligt att "*Lyngsåsavägen*" från väg 25 över Lyngsåsa till Tesås vägskaal kommer att förändras p.g.a. begränsad framkomlighet under byggnationen av vindkraftsparken.. Det är en gammal kulturväg (första 25:an

?) som gått mellan Kalmar och Halmstad. Det gamla huset vid Lyngsåsa var Gästgiveri med möjlighet till förplägnad, natthärbärg och byte av hästar. Hela vägdragningen anses orörd från denna tid. Om nu Alvesta Kommun inte ser värdet av att bevara denna kulturväg, vädjar jag att få ett löfte om att denna väg inte kommer att förändras från sin nuvarande aspekt inom Ljungby kommun. Jag har en betydande längd av denna väg inom mitt markområde, Ernhyltan 1:1, Ljungby Kommun.

Varför ges inget svar på mitt yttrande vad gäller avståndet från vindkraftsparken till sjön Tjurken?

I Bolagets egna första utredning framhölls det att " 1,1 km från Tjurken var ett respektavstånd." Av vilka skäl har detta "respektavstånd" frångåtts? Liten förståelse visas för naturvärden, inte minst fågellivet.

Sammanfattning:

De kringboendes önskemål har inte visats förståelse av Bolaget, utan känner sig helt överkörda.

1/

Ber om Bolagets löfte om att " Lyngsåsavägen" inte ändras på sin sträckning genom Ljungby Kommun.

2/

Jag överklagar avståndet på 700 m till sjön Tjurkens strand och begär ett "respektavstånd" på 1,1 km enligt första utredningen ang. anläggandet av vindkraftsparken.

Kommentar: I Ljungby kommun finns inga områden som enligt Länsstyrelsen är klassade som tysta områden.

I vindkraftsplanen tas inga specifika vindkraftsärenden upp.

Kontakta Länsstyrelsen angående bevarande av den gamla bron.

PETTER MALM

Tänkte bara påpeka att ni bör tänka om lite om dessa vansinne ni håller på med ute i Kånna! frågan är varför skulle man placera det i Kronoberg över huvudtaget? när det inte finns behov enligt övriga myndigheter! tror inte ni skulle sova så gott om nätterna om ni bodde 700m ifrån såna jävla pjäser! kan påpeka att jag lider för övrigt av högt blodtryck och det lär ju inte precis bli bättre av att ha kraftverk där ute! ni förstör allt djurliv, lugn, skogar och utsikt med vindkraft .tänkte även om kommunen betalar mellanskillnaden på dom miljoner man lagt på sina fastigheter för man lär ju förlora en hel del om man skulle sälja ,om det överhuvudtaget skulle gå att sälja om man vill i framtiden, för ingen jävel är väl dum nog att vilja bo med störande grannar 24/7 365 dagar om året ! och med tanke på svag vindstyrka så kommer ni få köra med motorerna på i stort sett året runt och det lär ju kosta oss skattebetalare en hel del..

Tänk för fan efter lite! folket vill inte ha nått jävla kraftverk!

JAN FOLKESSON, RYSSBY

I den reviderade vindkraftsplanen för Ljungby kommun saknas kartor med lämpliga skalor. Skalan på kartan i planen är 1:500,000 vilket inte säger någonting om var området är beläget. För att man ska kunna uttala sig om planen måste skalan komma ned på minst 1: 50,000. Detta innebär att planen måste utökas med 7 sidor kartmaterial, en sida för varje område. Detta kan inte vara så kostsamt eftersom kartmaterialet redan finns.

Om man vill fördjupa sina kunskaper utöver vad som står på nätet kan man besöka utställningen på biblioteket. I Ryssby visste man ingenting om någon utställning den 26 januari som efter påtryckning, först kom dit den 30 januari. Jag förväntade mig ett digert kartmaterial men tyvärr fanns endast en karta i A 3 format över hela kommunen i en skala på 1: 250,000 vilket inte heller gav någon bättre information.

Områdets belägenhet i naturen måste vara planens viktigaste punkt och måste därför visas för allmänheten och inte som nu gömmas undan för insyn. Det är för mig obegripligt hur man kan godkänna planen i miljö och byggförvaltningen och i kommunstyrelsen utan att fått mer information om områdenas belägenhet.

Jag kräver att planen utökas med ett bättre kartmaterial och därefter en ny samrådstid.

CALLE LYSEBRING

Orealistiskt att ersätta baskraften kärnkraft med intermittent vindkraft – En orimlig miljöekvation!

Livslängd för kärnkraftsreaktorer:

De svenska reaktorerna togs i drift mellan åren 1972 och 1985. För de flesta av Europas och USA´s reaktorer väntas få förlängningar av tillstånd/licenser från 40 till över 50 t.o.m.80 år. För drifttider över 50 år, behövs fortsatt utredning och forskning för att bl.a. i tid fånga upp eventuella brottseghets- och slagseghetsförsämringar till följd av termisk åldring av rostfria svetsgods och gjutet rostfritt stål. Detta medför betydande investeringar i att uppgradera system och komponenter, inklusive ev. extra prestandamarginaler i byggnader. I referensfallet antas att kärnkraftverken har en teknisk livslängd på 60 år (detta i enlighet med Energimyndighetens ”Långsiktsprogno 2008”). Att förlänga livslängden för kärnreaktorer är i huvudsak ett ekonomiskt beslut.

De säkerhetsmoderniserings åtgärder som tillståndshavarna inledde när myndighetens föreskrifter (då SKIFS 2004:2, nu SSMFS 2008:17) om konstruktion och utförande av kärnkraftsreaktorer trädde i kraft den 1 januari 2005 har nu kommit en bit på vägen för att anläggningarna ska uppfylla de ställda kraven. Fram till den 30 juni 2012 har sammantaget för de tio reaktorens moderniseringsprogram c:a 60 % av de beslutade åtgärderna genomförts.

Livslängd för vindkraftverk:

Vindkraftverk har en normal teknisk livslängd på cirka 13 – 20 år. Under denna tid kan vissa komponenter behöva bytas ut. Efter cirka 13 – 20 år kan verken kanske fortfarande utnyttjas men behöver då i de flesta fall genomgå omfattande renoveringar. Den ekonomiska livslängden enligt normala upphandlingar är 25 år.

Vindkraftverkens korta teknisk livslängd utgör inte, enligt undertecknad, en "långsiktig hållbar" utveckling för elproduktion. Vilket bl.a. kan äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Exempel på konsekvenser av att åtminstone ersätta de äldsta svenska kärnkraftverken med vindkraft och dess negativa miljöeffekter:

Hur många vindkraftverk med installerad effekt á 3 MW erfordras för att ersätta effektbortfallet från de tre äldsta svenska kärnkraftverken Oskarshamn 1 (1972), Ringhals 1 (1976) och Ringhals 2 (1975)? De tre verken har en installerad effekt av 2.200 MW.

Kärnkraftverkens effekt-/leveranssäkerhetsvärde ligger på 75 procent av installerad effekt, alltså 1.650 MW. (Effekt- eller leveranssäkerhetsvärdet: Det garanterade värdet som uppnåtts under minst 90 procent av ett års timmar.)

Den faktiska elproduktionen i svenska vindkraftverk, effekt-/leveranssäkerhetsvärdet*, enligt Svenska Kraftnät var under år 2013 tre (3) procent av installerad effekt. För att den sammanlagda vindkraftsproduktionen ska nå till 1.650 MW krävs 18.344 vindkraftverk.

Om vindkraftsproduktionens effekt-/leveranssäkerhetsvärde blir högre än år 2013, låt oss säga ett effektvärde/leveranssäkerhetsvärde på fyra (4) procent, krävs 13.750 vindkraftverk för att ersätta de tre äldsta kärnkraftverken.

Räknar man som Svenska Kraftnät gör, d.v.s. att vindkraften har en tillgänglighetsfaktor på sex (6) procent och kärnkraftens tillgänglighetsfaktor är nittio (90) procent av den installerade effekten krävs 11.000 vindkraftverk för att nå upp till 1.980 MW.

Med ett riskområde** på 500 meter runt varje vindkraftverk upptar ett vindkraftverk arealen 78,5 hektar. För 18.334 vindkraftverk skulle det innebära 1.439.219 hektar mark (som landskapen Skåne + Gotland). 13.750 vindkraftverk kräver 1.079.375 hektar mark (Medelpad + Dalsland) och 11.000 vindkraftverk kräver 830.500 hektar mark (Gästrikland + Närke).

I ovanstående arealuppgifter ingår dessutom inte erforderliga markarealer för upplagsplatser, vägar, el-ledningsgator och ev. energilagringssystem. Skogen erbjuder möjligheten att storskaligt lagra koldioxid från atmosfären i biomassa (stammen, rötter, kvistar och barr) och mark. Ett enskilt skogsbestånd med hög tillväxt kan under en omloppstid ta upp 10-15 ton koldioxid per hektar och år. Forskning visar att skogar kan ha ett nettoupptag av koldioxid även i relativt höga åldrar. Klimatnyttan av svenska skogar kan antas vara fyra ton koldioxid per hektar och år. Med beaktande av den stora etableringen av vindkraftverk i skogsområden minskar inbindningen av koldioxid kraftigt vilket inte berör regeringen och miljöförhållanden, som trummar in budskapet om att vår energi i framtiden ska komma från 100 %-iga förnybara energikällor.

- Vindkraftverkens gravitationsfundament:

Om det antas att vindkraftverkens gravitationsfundament är 21,4 x 21,4 meter stora och med ett djup på 3 meter blir volymen för varje fundament 1.374 kubikmeter (kubm). Detta innebär att den totala fundamentsvolymen för 18.344 vindkraftverk blir 25,2 M kubm med en totalvikt av ca. 67 Mton, varav dessa gravitationsfundamenten totalt kan antas bestå av ca. 63 Mton betong och ca. 4

Mton ingjutningsgods/armeringsstål. Produktionen inom EU var totalt 8,11 Mton armeringsstål år 2013. (Källor: World Steel Association).

Det blir också ca 67 Mton koldioxid som släpps ut till luften vid betongtillverkningen av de 18.344 gravitationsfundamenten, som även inkluderar cement, ballast osv. av denna tämligen högvärdiga betong. Men endast en obetydlig del av detta binds tillbaka in i betongen genom karbonatiseringen av den enkla anledningen att marken oftast hindrar koldioxidtillträde samt att betongen är högvärdig och då tar det ca 100 år för den att karbonatisera ca 100 mm, dvs. endast ytligt på detta stora fundament – och noll på sidorna och undersidan. Betongens livslängd är tusentals år jfr t.ex. Via Appia, Rom. Betongytan kan som mest karbonatiseras 0,10 m under 100 år dvs. ca 45 m³ betong. I denna betong finns 10 ton vatten. Karbonatisering innebär att vatten byts mot koldioxid vid uttorkning mellan relativ fuktighet, RF = 100 % och RF = 70% eller att ca 3,0 ton vatten byts ut mot koldioxid. Övriga delar av betongen än ytan kan inte karbonatiseras då de inte torkar ut. Då molekylvikt för koldioxid är 44 mot 18 för vatten blir upptagen mängd koldioxid, 8 ton eller 0,3 % av fundamentets vikt jfrt med prospektörens utsago om 20 %. [1], [2], [3], [4].

Att helt bila och ta bort ett vindkraftsfundament inkl. etableringskostnad (exkl. borttransporter) antas kosta 500 SEK per kbm. Total kostnad blir då 13,75 miljarder SEK. Till detta tillkommer kostnader bl.a. för uppkrossning av betong, återställning av uppställningsplatsen som att bl.a. fylla igen de 18.344 fundamentgroparna inkl. transporter.

Den totala kostnaden för att endast deponera betong (exkl. transporter) skiljer sig i olika delar av Sverige. Kalkylerar med 40 SEK (exkl. moms) per ton krossad betong (800 SEK per ton armerad betong). Total kostnad för deponering av all krossad betong från de 18.344 fundamenten blir 1.1 miljarder SEK.

- Vindkraftverkens turbinblad

Bisfenol A ett miljömässigt destruktivt/skadligt ämne som finns i vindkraftverkens turbinblad. Bisfenol A (BPA) finns i epoxihartser, polykarbonat (PC), m.fl. BPA och PC är mycket tåliga och användas bl.a. i laminerade eller armerade konstruktioner som t.ex. turbinblad till vindkraftverk. Ges tillräckligt med tid kommer större delen av bisfenol A-ämnet, att med största sannolikhet migrera ur turbinbladen till dess ytor genom urlakning följt av avdunstning eller avlägsnande genom tvättning/regn till naturen. När turbinblad t.ex. skadats och ersätts kan de skadade bladen inte återvinnas ekonomiskt och det har ännu inte påvisats att det är tekniskt möjligt, att återvinna dessa turbinblad trots de stora kostnader som lagts ner. Så de hamnar då i deponier och fortsätter att bl.a. släppa ut bisfenol A i jordar och vattendrag/livsmiljöer. Turbinbladens vikt ca. 12 – 20 ton per blad, dvs. det totala vikten per vindkraftverk är ca. 36 – 60 ton av bisfenol A baserad epoxiharts och polykarbonat, dvs. den totala vikten av turbinblad för de 18.344 vindkraftverken blir ca. 0,66 – 1,10 Mton. Av en intern Vestas – rapport framgår också, att över 1 ton farligt avfall skapas vid produktionen av varje enskild turbinblad, dvs totalt ca. 55 ton farligt avfall för produktionen av turbinbladen för de 18.344 vindkraftverken.

Några exempel på bisfenol A:s effekter:

A. Bisfenol A är kontroversiell eftersom den utövar en svag, men detekterbar, hormonliknande egenskap. I EU är bisfenol A:s användning förbjudet i nappflaskor.

B. Bisfenol A är endokrinedisrupta, som kan imitera östrogen och kan leda till negativa hälsoeffekter.

C. År 2006, den av den amerikanska regeringen sponsrade bedömning av den vetenskapliga litteraturen om hälsoeffekter av bisfenol A, konstaterade att halterna av bisfenol A numera är vanliga i den mänskliga kroppen och är förknippad med organisationsförändringar i prostata, bröst, testiklar, mjölkkörtlar, kroppsstorlek, hjärnans struktur och kemi. De genomsnittliga nivåerna i människor är över de som orsakar skada för många djur i laborieförsök.

D. Permanenta förändringar av könsorganen. Förändringar i bröstvävnaden som predisponerar celler till hormoner och cancerframkallande ämnen. Skadliga långtidsreproduktiva och cancerogena effekter. Ökad prostatavikt. Lägre kroppsvikt, ökning av anogenital avstånd för båda könen, tecken på tidig pubertet. Testosteron nedgång i testiklarna. Bröstceller predisponerade för cancer. Prostataceller mer känsliga för hormoner och cancer. Minskad moders beteenden. Omvänd normala könsskillnader i hjärnans struktur och beteende. Negativa neurologiska effekter förekommer i icke-mänskliga primater. Stör äggstock utvecklingen.

E. Barn kan vara känsligare för bisfenol A exponering än vuxna. En nyligen genomförd studie fann högre urinkoncentrationer i små barn än hos vuxna under typiska exponeringsscenarier. Hos vuxna elimineras bisfenol A från kroppen genom en avgiftningsprocess i levern. Hos spädbarn och barn, är denna väg inte fullt utvecklade så de har en minskad förmåga att rensa bisfenol A från sina system. Det har också uppskattats, att från livsmedelskonsumtion, har spädbarn och små barn högre bisfenol A exponering än vuxna. Studier har visat att foster och små barn som utsätts för bisfenol A löper risk för sekundära sexuella utvecklingsförändringar, hjärn- och beteendeförändringar samt immunsjukdomar. Kemikalieinspektionen gav nyligen ut en rapport om bisfenol A med bl.a. följande slutsats (Kemikalieinspektionen, 2011): "Den kvarstående problembilden, med en låg kontinuerlig allmän exponering för BPA, begränsad kunskap om exponeringskällorna och rådande vetenskaplig osäkerhet i hur exponeringen ska bedömas, ger dock enligt Kemikalieinspektionens mening anledning till fortsatt oro för eventuell påverkan på foster och barn."

Vattenkvalitet i sjöar och vattendrag.

Sverige implementerade EU-ramdirektiv för vatten, år 2000, så att kraven på god vattenkvalitet ska uppfyllas genom myndighetsplanering. Liknande regler infördes även av Tyskland. Det tyska systemet underkändes förra året genom EU-domstolens s.k. Weserdom (mål C-461/13). EU-domstolen klargjorde då att EU:s mål för vattenkvalitet ska tillämpas i varje enskilt fall. Detta innebär att en verksamhet eller en åtgärd inte får tillåtas om den innebär att en enda parameter försämrar statusen på vattnet i en sjö eller i ett vattendrag.

Havs och Vattenmyndighetens bedömning 8 är att EU-domstolen konstaterar att medlemsländerna är skyldiga att inte lämna tillstånd till projekt som kan orsaka en försämring av en ytvattenförekomst status eller när projektet äventyrar uppnående av god status, god potential eller god kemisk ytvattenstatus hos en ytvattenförekomst.

Undertecknad vill härmed också framföra, att vid tillståndsprövning och tillståndsbeslutet om vindkraftsverksamheter har ansvariga myndigheter underlåtit att pröva de berörda vindkraftsverksamheters påverkan på vattenkvaliteten i enlighet med det som framgår av EU-dom i mål C-461/13 på grund av att tillståndssökanden i sina miljökonsekvensbeskrivningar (MKB:n) t.ex. uppgett, att ”vindkraft är en förnyelsebar energikälla med inga utsläpp till vatten eller luft vid normal energiproduktion”. Men som framgår ovan anser exploatörerna, att vindkraftsverksamheter är sådana att de inte under dess livstid kan försämma vattenkvalitéer i sjöar och/eller vattendrag.

Miljöbedömning av vindkraftsverksamhet

De olika system för miljöbedömning som tillämpas i Sverige innehåller bl.a. inte en uppsättning relevanta gemensamma krav för förfaranden som är nödvändiga för att bidra till en hög miljöskyddsnivå och uppfyller därmed inte, enligt undertecknad, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan.

<http://www.notisum.se/mp/eu/lag/301L0042.htm>

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG. av den 27 juni 2001. Om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan. EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA ...

- Vindkraftverk med permanentmagnet generatorer (PMG):

En 3 MW permanentmagnet generator (PMG) innehåller ca 180 kg/MW neodym (Nd) och 28 kg/MW dysprosium (Dy). Om de 18.344 vindkraftverken skulle vara av typ PMG skulle varje vindkraftverk ha ca. 540 kg Nd och 84 kg Dy. Totalt skulle de 18.344 direkt drivna vindkraftverkens högpresterande PMG generatorer då innehålla 9.906 ton Nd och 1.541 ton Dy vilket skulle betyda 47 % av världens Nd – produktion på 21.000 ton och 114 % av världens årliga Dy – produktionen på 1.350 ton, om ”bästa möjliga teknik” ska användas i enlighet med krav i 2 kap 3 § miljöbalken (MB).

Kompletterande kommentarer:

Neodymium är en s.k. sällsynt jordartsmetall och ett nyckelmaterial i de starkaste sällsynta jordartsmagneter som finns. Dysprosium tillsätts för att förbättra funktionaliteten hos neodymmagneter vid högre temperaturer. Men notera, att gruvbrytning av REE-malmer är besvärligt och inte alls miljövänligt. Stora mängder primärmalm måste brytas pga. att halterna t.ex för Dy är så låg. Av den totala jordartsmetallhalten, är endast några få procent Dy-oxid.

Primärmalmen som krossas och mals ned till mindre korn behandlas sedan med olika kemikalier och syror för att erhålla en s.k. ”metallblandning”. Denna giftiga blandning av kemikalier, syror och olika metaller innehåller både önskade jordartsmetaller och ur miljösynpunkt oönskade metaller. I de flesta fall innehåller de primära malmerna också radioaktiva mineraler som uran och torium och man

kan då säga att de radioaktiva mineralerna kan betraktas som biprodukter till Nd och Dy.

Det viktigt att komma ihåg att neodym (Nd) förekommer i mineral tillsammans med andra ämnen och nästan alltid tillsammans med torium, som är en av de naturligt förekommande radioaktiva tungmetallerna. Detta gör att i princip alla negativa aspekter, som Naturskyddsföreningen tar upp angående uranbrytning också är aktuella då det t.ex. gäller utvinning av neodym (Nd) och dysprosium (Dy).

Utvinning av REE-mineraler och dess oxider (REO) är alltså den mest förorenande gruvverksamhet som finns i dag och dessutom är ingående enhetsprocesser som separation och rening av REE-malmer/koncentrat inkl. REO mycket energikrävande. Vid all gruvbrytning måste bergmassor som inte är malm med tillräcklig halt för utvinning, så kallat gråberg, läggas i upplag. Sådana gråbergsupplag kan ha höga halter av miljöskadliga ämnen som inte är föremål för utvinning, ex.vis uran och torium som kan ge samma eller t.o.m. allvarligare spridningsrisker/miljörisker än utvinningsavfallet. En REE-gruva kan alltså förorsaka mycket stora skador på miljön, organismer och andra livsmiljöer, om t.ex. inte uran och torium tas tillvara i koncentrerad form utan hamnar i sandmagasin och lakningsbassänger.

Det finns alltså ett antal potentiella och mycket allvarliga konsekvenser för miljön vid gruvdrift och utvinning av sällsynta jordartsmetaller (REE). Enligt en artikel publicerad av "The Chinese Society of Rare Earths" framgår bl.a. följande översatt till svenska från engelska: Varje ton av producerad REE genererar ungefär 8,5 kg fluor och 13 kg stoft. Vid användning av koncentrerad svavelsyra med högttemperaturs kalcineringssteknik för att producera cirka ett (1) ton kalcinerad REE-malm genereras 9.600 till 12.000 kubikmeter avgaser som innehåller damm koncentrat, fluorvätesyra, svaveldioxid och svavelsyra, cirka 75 kubikmeter av surt avloppsvatten och ungefär ett (1) ton radioaktiva avfallsrester (innehållande vatten).

Den farmakologiska och toxikologiska neodymkloriden har undersökts.

Kemikalien har enligt forskningen uppvisat en fördröjd akut toxicitet med symptom som liknar de som ses med andra REE. I alla de fall som studerats, uppvisade kemikalien en depressiv handling och orsakade död av kardiovaskulär kollaps (hjärtinfarkt) i kombination med livshotande andningsparalys.

Tillförsel i ögon med kemikalien orsakade övergående konjunktival sår.

Hudskador med ärrbildning inträffade vid applicering på skadan. De toxikologiska effekter av Nd kan jämföras med effekterna av andra sällsynta RRE-element som t.ex. Dy.

<http://vimeo.com/68152695>

- Uppskattad kostnad för nedmontering och borttransport av rotor, turbinblad, turbinhus och torn samt transformatorstation och kablar:

Totalkostnaden för de 18.344 vindkraftverken kan bli ca. 21 miljarder SEK. I kostnadsuppskattningen ingår inte kostnader för nödvändiga infrastrukturer samt kapning och deponering / förbränning av ca. 826.000 ton glasfiber turbinblad/-vingar innehållande bl.a. nanopartiklar, stora restmängder av epoxiplast och kompositmaterial (innehållande bl.a. bisfenol A). Dessutom råder stor oklarhet om ingående tillsatser som kan vara miljöfarliga vid produktion, drift eller i kommande återvinningsprocesser.

Kostnaden för de 18.344 vindkraftverkens avveckling av transformatorstation och kablar kan uppskattas till ca. 1,1 miljarder SEK.

Anmärkningar:

* Effekt- eller leveranssäkerhetsvärdet: Det garanterade värdet som uppnåtts under minst 90 procent (%) av ett års timmar (> 7884 timmar).

För vindkraft har tillämpats en tillgänglighetsfaktor på 3 %, vilket baserats på att man utgår från det minsta effektvärdet eller leveranssäkerhetsvärdet för vindkraften under 90 % av årets alla timmar (134 MW), som kunde påräknas under år 2013, dividerat med den totalt installerade vindkraftseffekten (4 477 MW). Källa Svenska Kraftnät.

Vindkraftverk med en teknisk livslängd på 13 till 20 år som en väderberoende förnyelsebar energiform, helt utan koppling till efterfrågan på elkraft, syftar absolut inte mot miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § om hållbar utveckling av elproduktion.

Hur många små- och rovfåglar samt fladdermöss kommer inte att massakreras av alla dessa vindkraftverk under dess livstid, otaliga?

WIND TURBINE BIRD & BAT MORTALITY REPORTS, WITH SUMMARY – ONTARIO, CANADA. JANUARY 24, 2017

<https://mothersagainstturbines.com/2017/01/24/wind-turbine-bird-bat-mortality-reports-with-summary-ontario-canada/>

[Wind Turbine Bird & Bat Mortality Reports, with Summary ...](#)

mothersagainstturbines.com

Posted on 01/24/2017 by wind resist
Below is a summary Maureen kindly assembled from all of the reports retrieved through the FOI. Have a good hard look at the ...

https://drive.google.com/file/d/0B24A4SH_cewXM1o1bnAwd1ozbEk/view

Windfarms kill 10-20 times more than previously thought. Wind turbines are actually slaughtering millions of birds and bats annually.

<http://savetheeaglesinternational.org/new/us-windfarms-kill-10-20-times-more-than-previously-thought.html>

Definitioner **:

Utdrag ur Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2008:3 – Maskiner:

4 § ”b) riskområde: ”varje område inom eller omkring en maskin där en persons hälsa eller säkerhet kan utsättas för risk”.

Utdrag ur Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2006:04 – Användning av arbetsutrustning:

– *riskområde*: ”Område inom arbetsutrustningen eller i dess omgivning, där utrustningen kan medföra risk för ohälsa eller olycksfall för någon som helt eller delvis uppehåller sig där.”

- *arbetsutrustning*: ”Maskin, anordning, verktyg, redskap eller installation som används i arbetet.”

Referenser:

[1] Bertil Persson. Adhesive Plastic Carpets on Concrete – Carbonation and Volatile Organic Compound. “Limmade plastmattor på betong – karbonatisering och emissioner”. Bygg & Teknik 7/98. Stockholm, 45-49 1998.

[2] Bertil Persson. Compatibility between Floor Material and Concrete – Effect of Production Methods on Volatile Organic Compound, Moisture and Carbonation. “Kompatibilitet mellan golvmaterial och betong – Effekt av produktionsmetoder på emissioner, fukt och karbonatisering”. Report U 98.11 (assignment for PEAB Ltd. Förslövsholm). Division of Building Materials. Lund Institute of Technology. Lund University. Lund. 1998, 15 pp.

[3] Bertil Persson. Compatibility between Floor Material and Concrete – Effect of Production Methods on Volatile Organic Compound, Moisture and Carbonation. “Kompatibilitet mellan golvmaterial och betong – Effekt av produktionsmetoder på emissioner, fukt och karbonatisering”. Report TVBM-7149 (assignment for Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond, SBUF, PEAB AB, Bostik AB, EssBetong KB, Tarkett Sommer AB, Swerock AB, Svensk Glasåtervinning AB, ECOBETON A/S, Norge), ISBN 91-630-9115-8, Division of Building Materials. Lund Institute of Technology. Lund University. Lund. 2000, 133 pp.

[4] Bertil Persson. Conditions for Carbonation of Silica Fume Concretes. Proceedings of the Fifth International Weimar Workshop. Weimar. 1998. Ed. by F H Wittmann and P Schwesinger. Freiburg and Unterengstringen. 1998, 415-438.
Claes-Erik Simonsbacka
Elkraftsingenjör

Bidrar Ljungby kommuns kommunfullmäktige till, att tillverkare av vindkraftverk och vindkraftverkens verksamhetsutövare begår och kan komma att begå lagbrott?

Bidrar Ljungby kommuns kommunfullmäktige till att vindkraftverks (ens) tillverkare och verksamhetsutövare/arbetsgivare har begått och kan komma att begå lagbrott genom, att miljö- och byggnadsnämnden utfärdat/utfärdar "slutbevis" om att kontrollplanen uppfyllts i enlighet med 9 kapitlet 10 § Plan och Bygglagen (1987:10), trots att vindkraftverket (en) inte uppfyller bindande legala krav för att få tas i drift och i yrkesmässigt bruk?

Tar Ljungby kommuns miljö- och byggnadsnämnd nödvändig hälso- och säkerhetshänsyn för person, egendom och i förekommande fall husdjur under tillståndsprocesser, under detaljplaneförfarandet och i bygglovsprocessen då detaljplanen utgör en direkt förutsättning för, att tvingande och obligatoriska krav i enlighet med EG:s/EU:s maskindirektiv skall kunna uppfyllas så att vindkraftverk kan CE-märkas samt tas i drift och i bruk?

Beaktar Ljungby kommuns kommunfullmäktige samt miljö- och byggnadsnämnd alla relevanta svenska rättsregler under planarbetet, tillståndsprocessen och beslut för byggande och drift av vindkraftverk?

Varför kräver inte Ljungby kommuns kommunfullmäktige och miljö- och byggnadsnämnd, att "Tillverkaren"/"Importören" eller deras ombud under samrådsprocessen och vid samrådsmöten också redovisar den riskbedömning som "Tillverkaren"/"Importören" utfört för att uppfylla fordringar med den harmoniserade standarden SS-EN ISO 14121-1:2007, "Maskinsäkerhet - Principer för riskbedömning" samt för de åtgärder som kan och kommer att vidtas för att eliminera alla hälso- och säkerhetsrisker och därigenom garantera hälsa och säkerhet för person, egendom och i förekommande fall husdjur under vindkraftverkens livstid?

Varför prioriterar Ljungby kommuns kommunfullmäktige endast miljö och allmänna "riksintressen", framför kommuninvånarnas hälsa och säkerhet?

Varför vidtar inte Ljungby kommuns kommunfullmäktige erforderliga åtgärder, genom vetot 16 kap. 4 § MB, för att förbjuda och/eller hindra att farliga maskiner som vindkraftverk byggs och används i yrkesmässigt bruk i kommunen om vindkraftverk kommer att utsätta besökande, drift-, service-, räddningstjänstens- och underhållspersonal samt förbipasserande, för farliga säkerhetsrisker, ja till och med för livsfara?

Ljungby kommuns kommunfullmäktige tillåter nu, att vindkraftverk får byggas och tas i drift samt i yrkesmässigt bruk inom kommunen trots, att:

- tillverkare inte påvisar/påvisat, att de grundläggande (väsentliga) kraven för hälsa och säkerhet i enlighet med EG:s/EU:s maskindirektiv, med stöd av relevanta harmoniserade standarder, uppfylls.
- INTERNATIONAL ENERGY AGENCY (IEA) uppger bl.a. i Task 19:s slutrapport, av 2.4.2009, 4.3 Key findings - Safety, att "No fallen ice chunks have been found further than 5 rotor diameter from the tower base of a wind turbine. The size of fallen ice chunks can be everything between few grams to several kilograms. Thus, there is a clear need to protect the risk area and mark it properly." Se även övriga redovisade säkerhetsrisker via länk:

http://www.ieawind.org/Task_FinalReports/Task%2019%20Fina_Ireport%20090406.pdf

Detta innebär, som framgår ovan, att isbitar och isklumpar kan kastas ut med en utgångshastighet av 90 m/s till 125 m/s upp till ett avstånd från vindkraftverket av ca. 500 m till 625 m, vilket kan innebära direkt livsfara för personer och husdjur som befinner sig inom riskområdet.

Isbildning och isbeläggning på vindkraftverkens rotorblad kan förutom att utsätta person, egendom och husdjur för mycket farliga säkerhetsrisker också orsaka stora vibrationsproblem på grund av olika ispåbyggnader på rotorbladen. Lokal isbildning, vibrationer och låg temperatur kan leda till rotorbladsbrott, förkortad

livslängd på grund av materialutmattning och allvarliga skador på vindkraftverk, samtidigt som säkerhetsriskerna för personer, egendom och husdjur ökar om inte hela säkerhetszonen runt vindkraftverket är inhägnat. Notera även, att sikten kan vara mycket dålig under den aktiva isbildningstiden och direkt dålig under snöstormsförhållanden.

Av tester som tillverkare av vindkraftverk utfört framgår bland annat att iskast, som är en farlig säkerhetsrisk, förekommer i stort sätt alltid under och efter varje avisningscykel. Av testresultat framgår också, att det är tre (3) gånger vanligare att isbitar kastas ut via rotorbladens spets än från rotern.

Det är viktigt att konstatera att det redan i SOU 1999:75 uppgavs att: "det finns rapporter om att blad/bladdelar lossnat och isbitar har slungats iväg från vindkraftverk på mer än 300 m avstånd".

- typ- och projektgodkännande, för vindkraftverk, i enlighet med standarden SS-EN 61400-1, "Vindkraftverk - Del 1: Säkerhetsfordringar" inte uppfyller krav för "EG:s-typkontroll" det vill säga, att vindkraftverk på uppställningsplatsen är i överensstämmelse med "den nya metoden" lagstiftningens grundläggande (väsentliga) hälso- och säkerhetskrav. Det kan alltså konstateras, att standarden SS-EN 61400-1 inte erbjuder presumtion om överensstämmelse med MD 98/37/EC ersatt av MD 2006/42/EC, LYD 73/23/EEC ersatt av LYD 2006/95/EC och EMCD 2004/108/EC. Detta medför att ett typ- och projektgodkännande i enlighet med SS-EN 61400-1, (IEC 61400-1 ed. 3) WT-klass S, inte innebär att säkerhetskraven för att få CE-märka samt ta i drift och i yrkesmässigt bruk vindkraftverk uppfylls. Standarden SS-EN (IEC) 61400 definierar -10 grader C temperatur som "normal" och - 15 grader C som "extrem" temperatur.

- den internationella standarden ISO 12494 inte är tillämpbar för beräkning av bl.a. materialutmattning av rotorblad i isig och/eller kallt klimat på grund av ispåbyggnad, ismassan och ismassans förflyttning på rotorblad.

- det vid Vintervinds konferens i Piteå 3-4 februari 2010, med fokus på vindkraft i kallt klimat, klart framkom, att de vindkraftverk som nu är i drift i kallt klimat i Sverige är oinhägnade "prototyper". Det uppgavs bl.a. också, att "andra problem är att isstycken kan lossna och givetvis orsaka skador om människor träffas". "Ljudet från vindkraftverken har också en tendens att öka i samband med nedisning."

Notera, att det inte finns några säkra detekterande tekniska skyddsanordningar, som uppfyller maskindirektivets grundläggande säkerhets- och tillgänglighetskrav och som säkerställer att all is har avlägsnats från rotorbladen under en avisningscykel.

- det inte finns någon avisningsteknik, som uppfyller krav i kallt klimat. Enercon's termiska avisningssystem som ännu är den enda på marknaden för större vindkraftverk och som blåser in varmluft i rotorbladens kanaler, har endast visat sig fungera under milda vintrar (omkring 0 grader C).

KARL-AXEL PETTERSSON, LJUNGBY

Den föreslagna och reviderade Vindparken som ligger 800 meter från närmste gata intill tätorten Kånna får mycket negativa följder och får under inga omständigheter verkställas.

Det är förvånansvärt att centerpartister och socialdemokrater med en rösts övervikt fortsätter att driva sin plan. De enda som har något att vinna på ett förverkligande är markägarna. Sverige är ett vidsträckt land och kan placera sin vindkraft långt från tätorter.

En vindpark nära Kånna skulle få mycket negativa följder fört orten. De boende skulle i hög grad störas av de ljud vindkraftverken åstadkommer. Vindsnurrorna skulle skapa skuggor och reflexer. Det skulle också innebära hälsoeffekter och skada djurlivet. Villornas värde skulle sjunka. Inga skulle vilja bygga nya bostäder inom tätorten Kånna. Ljungby kommun skulle därmed förlora ett område som i framtiden kan bli efterfrågat.

Det råder total samstämmighet bland Kånnaborna att den reviderade vindparken måste avvecklas. Om den genomförs kommer centerpartister och socialdemokrater både att förlora röster och anseende.

Avveckla den reviderade Vindparken.

DANIEL NORDIN, RYSSBY

Undertecknad hänvisar till bifogad rapport 2016:222 upprättad av sakkunnig. Var god ta del av hela rapporten inklusive samtliga referenser i sidfoten.

Vänligen modernisera vindkraftsplanen så att inga människor i kommunen far illa, i synnerhet längre skyddsavstånd till bostäder (minst 2,5 km) och rimligare bullerkrav med max 35,0 dB (A) vid bostad.

Se bilaga: Danielnordin bilaga 1

EWA OCH KALLE JOHANSSON, RYSSBY

Angående era nya vindkraftsplaner Ljunga, Ljungby kommun.

översänder kopior från 2015, Länsstyrelse och Ljungby kommunstyrelse ang avslag och avstyrkande när det gäller vindkraft Ljunga !!!

Detta är historia! Det är tydligen bara vissa C och S-politiker i Ljungby kommun som inte förstått detta!

Det är inte ens försvarbart att ta upp detta igen efter allt motstånd! Varken gentemot människor, djur, natur, miljö eller ekonomiskt. Stötta istället de personer som vill sätta upp solenergi. Ta även lärdom av Markaryds kommun som sätter solenergiceller på sitt kommunhustak!

Vi i bygden är så trötta nu på inkompetenta kommunpolitiker som inte lyssnar på sina innevånare. Har ni även missat insändarna från Kånnaborna?

För personlig del har vi planer på att flytta från kommunen om detta fortsätter. ..

Se bilaga: Ewaochkallejohansson bilaga 1

PETER STEEN, VITTARYD

På sidan 44 I förslaget till Vindkraftsplan finns en kartbild. Då denna är kraftigt förminskad och saknar detaljer undrar jag om ni har en mer detaljrik karta för att kunna se begränsningslinjerna över områdena.

PETER STEEN, VITTARYD

Många tyskar har sommarhus i Ljungby Kommun och väljer att turista här. Det förslag som ligger ute är enbart på svenska och det är mycket tekniska detaljer som dom skall sätta sig in i. Kungörelsen om samrådsprocessen har annonserats i lokalpress vilket inte dessa fastighetsägare läser under tiden de inte är här.

Mina grannar har fått informationen genom mig och har valt att bifoga ett antal undersökningar över vindkraftens påverkan på djur och natur. Bifogat finner ni även deras tidigare protestbrev (översatt till svenska)

Med anledning av ovanstående yrkar vi att

- samrådstiden förlängs över sommaren så att även icke permanentboende ges möjlighet att sätta sig in i samrådshandlingarna.
- tjänstemän/politiker tar bifogade undersökningar i beaktande för justering av förslaget till vindkraftsplan.
- helt tar bort möjligheten för exploateringen av berörda naturområden.
- beaktar familjen Opfermann's tidigare protestbrev.

Se bilaga: Petersteen bilaga 1

LINA GRÖNWALL

Nej till vindkraft i Kånna.

KRISTIAN SCHENTZ

Rubriken "RIKTLINJER FÖR VINDKRAFTSETABLERINGAR", stycke "Övrigt", texten "Bolagen rekommenderas att fördela intäkter så att grannar till vindkraftspark samt föreningar får ta del av intäkterna. " Ändra texten till följande:

"Bolagen rekommenderas att fördela intäkter så att markägargrannar till vindkraftsparken får del av vinstavkastningen med en viss %, beroende på hur stor del av parkens ljudområde går in i respektive grannfastighet.

Även en viss del av respektive vindkraftspark vinstavkastning bör tillfalla en av vindkraftsparken nybildad stiftelse, förslagsvis 3 % av vindkraftsparkens årliga vinstavkastning. Varje stiftelse bör finnas i den socken som vindkraftsparken byggs. Ledamöter till de olika stiftelserna bör väljas från folk som bor i respektive vindkraftsparks socken. Stiftelsen har i sin tur har möjligheten att årligen dela ut bidrag till lokala föreningar inom socknen som de utser. Som t.ex. idrottslag, hembygdsföreningar, museum, skolor, bygdegårdar, samlingslokaler, friluftslukaler, etc. där de uppmärksammar socknen och dess lokala invånare."

Kommentar: I riktlinjerna ändras texten angående fördelning av intäkter till följande text:

"Bolagen rekommenderas att fördela intäkter så att markägare/grannar till vindkraftsparken samt föreningar får ta del av intäkterna. Vinstavkastningen kan

också fördelas med en viss %, beroende på hur stor del av parkens ljudområde går in i respektive grannfastighet.”

ULLA KARLSSON, BÄCK

Jag vill inte ha vindkraftspark i Kånna med alla kända nackdelar. Skydda den lilla människan mot giriga markägare.

ANNA OCH MATS JÖNSSON, YSTAD

Vi är en familj på två vuxna och tre barn bosatta i Ystad med en sommarstuga i Småland. Sommarhuset ligger på en arrendetomt på fastigheten Kvänarp 1:2. Lugnet i Lagan är något vi uppskattat och vi motionerar mycket ide områden som ny plötsligt skall bli vindparks/industriområde.

Vi hyr ut sommarhuset några veckor varje år och vi frågar oss nu om det går att göra i framtiden och hur blir det med fastighetspriserna.

Ljudnivån är viktig det har vi märkt här nere i Ystad och vad vi har blivit informerade om är att 40 decibel inte gäller vid full effekt för den planerade vindparken och vårt stugområde.

Ett skadeståndsanspråk kommer att framställas från vår sida om vindparken kommer att byggas i det utförandet som presenterats för oss. Vi har även konstaterat att vindkraftsparker i Danmark och Tyskland inte blivit så lyckade och vårt förslag till Er på kommunen är avvakta några år och se hur utvecklingen blir.

TOMMY OCH BIRGITTA SALOMONSSON, KÅNNA

Vi vill absolut inte ha några verk ca.800-1000m från vårt hus!

Buller, svissljud och ljusreflexer samt dessa höga monument som även visuellt kommer att påverka oss negativt och förstöra vårt fina naturområde samt byn. Att placera verken ca.1000m från ett tätbebyggt område som vårt verkar inte klokt!

Kommer säkert också att påverka hus priserna negativt.

Ps.

Ett sånt viktigt val kan väl ej avgöras med en röst!

Det handlar ju om människors livskvalite! Det måste väl gå i första hand. **Tänk om!**

BENGT-GÖRAN OCH ROSE-MARIE KARLSSON, VÄXJÖ

Vi är bosatta i Växjö men tillbringar 4 månader på sommar och ett antal helger ivårt fritidshus på arrendetomt i stugbyn Kvänarp 1:2.

Samrådsmötet till ovan nämnda vindpark kunde vi inte närvara på då vi inte visste när det gick av stapeln.

Vi har således blivit informerade i efterhand och gjort följande reflektioner.

Fastighetspriserna i området kommer att minska och enligt beräkningar som gjort av expertis kommer ljudnivån för hela stugområdet Kvänarp 1:2 att överstiga 40 decibel vid full effekt. Med anledning av ovanstående kommer vi att begära skadestånd av kommunen om Vindpark Flattinge kommer att byggas iden omfattningen som presenteras.

RYSSBY VILTVÅRDSOMRÅDE

Vi inom Ryssby viltvårdsområde ställer oss mycket kritiska till den reviderade vindkraftsplanen över område 5 i planen, Ljunga - Torlarp. Kommunen har ritat in lämpliga områden för vindkraft utan att ta hänsyn till hur det ser ut i naturen. Har

utgått med en passare med en km. radie från närmsta hus, vilket innebär att våtmarker, myrmarker, mossar, kärr och sjöar anses som lämpliga områden för vindkraft vilket är helt omöjligt.

Vi anser att det är de enda någorlunda ostörda områdena som finns kvar och borde därför skyddas för framtiden och inte exploateras för vindkraft. Områdena kommer att störas av buller som sannolikt kommer att överstiga 40dB vid olika väderbetingelser som inversion, vindriktning mm.

Stora skaderisker för sträckande och stationära fåglar inom området speciellt rovfåglar, tranor, svanar, gäss och hönsfåglar (tjäder och orre). Inom området finns många hänsynskrävande arter häckande. I området mellan Ryssbymossen och Förarps mosse finns kanske kommunens bästa tjäderbiotop med en stor spelplats. Klövaryds mosse har även blivit inritad som lämplig för vindkraft vilket är helt orealistiskt eftersom det finns ett stort orrspel där. I våtmarkerna Svartesjön och Stavasjön häckar flera par tranor, sångsvan ugglor mm. Inom området uppträder både kungs - och havsörn.

Hela området skulle helt förändras om det bebyggs med vindkraftverk. Ett kraftigt utbyggt vägnät för att komma fram med de stora lastbilarna samt nygrävda ledningar till Åby. Sannolikt kommer hela området att bli ett industriområde med igenbommade vägar vilket medför stora problem vid jakt med drivande hundar.

På vindkraftsbolaget Scanergys hemsida kan man läsa att jägarna ska hålla rent i naturen och inte lämna kvar något slaktavfall vid jakt i naturen för att minska risken för kollisioner med rovfåglar. Skjuter vi en stor älg är det omöjligt att ta den hel från skogen. Vi kommer då att rekvirera helikopter till hjälp för att ta ut den. Vem ska betala räkningen, kommun eller vindkraftsbo lag?

Vi kan bara dra slutsatsen att område 5 i vindkraftsplanen är helt olämpligt som vindkraftsområde där nackdelarna är mångt mycket större än fördelarna. Det måste finnas bättre lämpliga platser i Sverige att placera vindkraftsparker på där naturen och befolkningen inte påverkas lika negativt och där det också kan vara möjligt att få ekonomi på vindkraften.

FLATTINGE B&B, FLATTINGE FRITIDSHUS, KENNERYDS CAFÉ, FLATTINGE LANTBRUK

Vi bedriver sedan 1996 uthyrning av stugor till turister och vi har idag 8 stugor för självhushåll och 4 hus för "Rum o frukost" - totalt 63 bäddar.

2006 startade vår Dotter och hennes Man, Sussies Cafe som har utvecklats mycket positivt, och sysselsätter idag 1,5 pers på årsbasis och 5-6 pers under sommaren-främst skolungdomar. Även denna verksamhet är i behov av orörd utsikt utan vindkraftverk.

Besöksnäringen i Sverige är vår nya basnäring, enl. miljöminister Karolina Skog, med en omsättning på 268 miljarder kronor år 2014 (enl. uppgift från svensk Turism AB) Och denna verksamhet kan inte utlokaliseras!

Exportvärdet är lika stort som järn, stål och träindustrin tillsammans.

Natur och upplevelseturism skapar nya jobb på landsbygden. Ljungby Kommun har ett ypperligt läge, med mycket orörd natur och med närheten till kontinenten. Förstör inte detta "Guldläge" med vindkraftverk i kolossalformat. Blir detta verklighet kommer vår verksamhet att drabbas mycket hårt. Vi tror inte på en hållbar turism i närheten av stora vindkraftverk.

Vi är mycket överraskade att Kommunen pekat ut Flattinge som lämpligt för vindkraftverk. Vi har redan haft "Väktaren Vind" som mätt vinden på 120m höjd, det räckte inte till, de lade ner hela projektet, och var mycket besvikna på vindkarteringen. Statkraft mätte vinden på Södras mark med samma dåliga resultat.

Att planlägga vindkraftverk längs med 6 km av Flårens stränder, där sjön idag är livligt utnyttjad för båtliv och fiske, känns inte särskilt väl genomtänkt. Men det kanske är bara runt sjön Bolmen som Kommunen värnar om en "blomstrande Landsbygd".

Vi vill ha samma skyddszon som runt Ljungby stad.

Sjön Flåren har skyddsklass 2, enl. Kronobergs natur, i närheten finns Flattinge by Skyddsklass 3 samt Kvänarp klass 2. Söder om området finns Natura 2000 — området Flattinge åsar, tillika naturreservat och i norr Skilsnäs fågelreservat. Dessutom finns det häckande Kungsörn i området.

Skall man rädda sjön från påverkan fodras att verken placeras långt från sjön, men då kolliderar man med planeringsutrymmet för järnvägen.

Tycker Ni det är rimligt med en vindkraftspark i anslutning till Flattinge by och en höghastighetsjärnväg rakt genom byn. Vi klarar inte båda delarna.

Kan Ni rädda Kånna, Kan Ni rädda Flattinge, om Ni menar något med ert tal om en levande landsbygd. En orörd miljö vid sjön är livsviktig för våra verksamheter. Den delen av Flåren där parken planeras upplevs idag som orörd vildmark av friluftsfolk och turister.

Det kanske räcker med de ca 20 beslutade verken, bespara resten av kommunen från vindkraft. Satsa i stället på solceller som Tyskland.

BO SVENSSON

1. Hälsoproblem, lidande, sjukdomar, ökat ohälsotal. Kostnader för personer och samhälle.
Naturvårdsverkets bestämmelser ger idag ringa skydd mot skadligt, lågfrekvent, långvarigt buller. Påverkan inom industrimiljöer gäller max 8 timmar. Vindkraftverk kan ge kontinuerligt buller.
2. Avfolkning landsbygden.
3. Osämja mellan personer/politiker.
4. Natur-/ Kultur-/ Fritidsmiljöer skadas, kan slås ut för all framtid.
5. Turism, minskad ökningstakt, Ljungby har stora möjligheter att utveckla naturturism som i Sverige omsätter ca 4 miljarder kronor årligen, stor ökningstakt.
6. Värdeminskning fastigheter, 20-30 % enligt rättsprocesser.
Invånarna/kommunen tappar fastighetsvärden.
7. Beakta Miljöbalken 1998:808.
8. Vindförutsättningarna är för låga enligt utförda karteringar. Låg verkningsgrad, 16-19 %. Mycket begränsad miljö-el produktion.

9. Sverige har överproduktion av elenergi. Mer än 10 % exporteras. Energiförbehovet minskar för uppvärmning, transporter, industriprocesser mm.
10. Beaktas samtliga miljöparametrar under vindkraftverkets livscykel blir det ringa positivt nettoöverskott.
11. Vindkraftsplanen utformas sannolikt av markägare via Miljö- och Byggnadsförvaltningens politiske ordföranden och dess tjänstemannachef samt via vindkraftsbolag och lobbyister till markägare.
12. Enligt vindkraftsarrandeavtal år 2010 får markägaren 150 000 kronor vid installation per verk, och aldrig under 30 000 kronor per installerad Megawatt. Ett vindkraftverk ger minst 100 000 kronor med eller utan vind per år. Detta är så mycket pengar att man ej bryr sig om konsekvenserna för omgivningen.
13. Bygglov och förhandsbesked kommer sannolikt att avslås för vindkraftsområden plus 1000 meter de närmaste 30-40 åren. Döda områden.
14. Nybyggnation av vindkraftverk på land kommer snart att upphöra i bebyggda områden med natur-/kultur-/friluftsvärden. Vindkraftverk är ej lönsamt/utan bärkraft, kräver skattepengar, elcertifikat mm.
15. Framtidens el finns i solenergi, havets vågor/vind och bioenergi. Priserna minskar, verkningsgraden ökar.
16. Det finns ej lagkrav att kommunen ska bygga vindkraftverk. Många kommuner avstår.
17. Politiker, tjänstemän: Beakta ovanstående punkter, slopa vindkraftverksplanen som handlar om pengar, se punkt 11 och 12, och försämrade framtidsmöjligheter, ökade kostnader för kommunen och dess invånare. Ägna er åt att värna den miljö vi har, för invånarnas bästa, nu och för kommande generationer.

EMMA OCH JOEL

Jag och min sambo bor ute i Kånna, relativt nyinflyttade i ett hus som står precis som vi förstått det, nedanför där ett vindkraftverk eventuellt har tänkt byggas. Detta tyckte vi inte lät något vidare. Vi fick besök av ett par för några månader sedan som gav oss information om det tänkta bygget.

Detta är några anledningar till att vi inte vill att detta ska byggas:

1. Lampor och störande ljud från verket
2. Påverkan på djur och fågelliv
3. Att det får ligga mindre än 1000 m från närmaste hus
4. Nya skogsvägar som ska frakta de stora modulerna
5. Skogen förvandlas till industrimark

PETER FORSBERG, KÅNNA

Energimyndigheten i Sverige har bl a i uppgift att ta fram kartor över områden, lämpliga för vindkraft. I den reviderade kartläggningen från Energimyndigheten, finns INGA områden i vår kommun som anses lämpliga för vindkraft. Vilket ni också framhåller i den reviderade vindkraftsplanen. Det finns alltså inget krav ur riksintresse att anlägga en vindkraftspark i närheten av tätbebyggt område. En vindkraftspark är ett omfattande ingrepp i naturen. I Kånnas fall angänsar parken

till ett stort orört naturområde med stor betydelse för ett rikt djurliv och för ett rikt rekreationsområde för oss som valt att inte bo inne i Ljungby. Det kommer att krävas en stor förändring i infrastrukturen i och runt Kånna för att kunna både bygga o i framtiden driva dessa verk. När de en gång i tiden är uttjänta kommer mängder med miljöfarligt avfall att produceras och även spridas i naturen. **Verken kommer att för alltid lämna stora sår i den känsliga naturen runt Kånna.**

Trots detta vill miljö & byggnämnden, med ordförande Kent Danielssons utslagsröst, tillåta en utbyggnad av vindkraft i Kånnas absoluta närhet. Dessutom finns inga begränsningar för höjden på verken. Det innebär att det i framtiden kan komma att byggas verk med en betydligt högre höjd än dagens 240 meters verk. För mig verkar det som Herr Danielsson anser sig ha bättre vetande än expertgruppen på Energimyndigheten. Trots mängder av varningsklockor om alla nackdelar det för med sig för oss i Kånna och dess närhet, från andra påtvingade vindkraftsgrannar, ser i första hand (c) + (s) och kanske även (v) Kånna som ett oerhört bra alternativ, vilket jag på det **bestämaste** måste bestrida. Kraftverk får ej byggas närmre än 3 km från Ljungby (kallat tätbebyggt område) då skall väl så klart detta avstånd gälla från Kånna också. Nog är antalet villor så stort att Kånna också skall kallas tätbebyggt område.

Enligt en rapport från Karolinska Institutet "stör vindkraftsbuller mer än vägtrafik o flyg" Överallt där de byggs ökar klagomålen från människor som mår dåligt av det lågfrekventa ljudet som hörs dag o natt, vecka efter vecka o år efter år. Det oljudet får så klart till följd att det förekommer att boende får sömnstörningar, högt blodtryck (vilket jag själv lider av o en kvinna som skulle på samrådsmötet ordinerades av doktor att låta bli) och huvudvärk. Listan kan göras längre och bifogas som fil. Kommuner som avslår ansökningar blir också fler o fler. Ett av de senaste i raden är ÅNGE kommun som i kommunfullmäktige i februari i år avslog bygget av vindkraftspark i Stockåsbodarna. Se bif artikel.

I närheten av Hamneda har en vindkraftsivrare fått nej på en ansökan att bygga kraftverk på sin tomt med motiveringen " att de skulle ligga i ån Lagans dalgång ". Verken i Kånna skulle byggas i skogsområdet ovanför samhället med en direkt anknytning till Lagans dalgång, med dessutom betydligt högre verk än de i Hamneda. Det skulle förstöra hela området om dessa 240-metersverk byggs, dessutom högt ovanför Lagadalen vilket gör att de verkar ändå högre, och det lågfrekventa ljudet kommer att spridas ändå längre. Infrastrukturen till parken kommer också att riva upp stora sår i en känslig kulturbyggd.

Enl vd på Scanergy kommer näringsidkare i Ljungbyområdet tjäna runt 30 miljoner för bl a övernattningar, försäljning av byggmaterial och specerier, men det stämmer inte. En viss ökad försäljning kommer naturligtvis att ske men de som bygger o monterar verken är ett kringresande sällskap som har det mesta med sig. De reser från en plats till en annan för att under kort tid resa dessa kolosser. Om man i beräkningen tar med att en lokala handlare tjänar på en viss försäljning, att markägarna tjänar grova pengar för att upplåta sin mark och att Scanergy tjänar *det mesta* på att sälja sin el på elmarknaden i Europa, så är det till syvende o sist FOLKET I

KÅNNAOMRÅDET SOM FÅR BETALA ALLTIHOP MED FÖRSÄMRAD HÄLSA OCH MILJÖ.

Är Ljungby kommun beredda att betala miljoner för nedmontering av verken och återställande av landskapet den dagen då verken är uttjänta? Det är nämligen konsekvensen om ägarna till verken vid den aktuella tidpunkten inte har några pengar eller rent av gått i konkurs. Den summa som ägarna är åsatta att reservera för detta ändamål är för lågt tilltaget. Verken består till stor del av miljöfarligt avfall som är ytterst kostsamt att ta vara på och att återställa naturen till det skick den tidigare var i, är inte heller billigt. Att återställa naturen innebär dessutom **INTE** att man kan reparera det djurliv man förstört för i generationer framåt.

40 decibel är inte mer än ett kylskåp. Detta argument har Danielsson upprepat som ett mantra för både sig själv o andra. Det värdet är ett genomsnittsvärde som många gånger överstiger 40 db. De lågfrekventa ljuden är ej ens mättna. Jag förslår att de som vill ha vindkraften åker ner en blåsig dag till Hishult o ställer sig 1000 meter eller närmre från de verken där och sen säger att det ljudet inte är störande. Det går väl stå där 1 eller 2 timmar o säga att så är inte fallet, men att BO i detta tortyrljud blir en helt annan sak.

SAMMANFATNINGSVIS:

- Energimyndigheten säger att Ljungby Kommun **INTE** är lämpligt för vindkraft. **LYSSNA PÅ EXPERTERNA.**
- Vindkraftetablering i Ljungby Kommun (Kånna) är beslut som skall **ANTAGAS** av en bred majoritet, inte med en eller ett par rösters övervikt av politiker som är dåligt insatta i konsekvenserna av följderna och bara ser till vinstintresset, som **INTE** efter byggtiden gynnar Ljungby Kommun.
- Livskvaliteten och naturen är en av anledningarna till att många väljer att bo i Kånna och dess omgivningar och inte i Ljungby. Närheten till naturen för rekreation och naturupplevelser är ett starkt argument som vid ett ev bygge kommer att offras. Båda dessa saker kommer att förstöras för minst en generation framåt.
- Det lågfrekventa ljud som en vindkraftspark åstakommer är farligt för hälsan. Enligt Karolinska institutet är det detta ljud som man inte hör men som kroppen känner av o inte kan freda sig mot. Sömnstörningar, höjt blodtryck, huvudvärk irritabilitet är bara några av de orsaker Karolinska institutet pekar på.
- Redan det faktum att vindkraftsplanen finns och med frenetisk kraft drivs av (c) + (s) och i viss mån (v) upplevs som ett stort orosmoment. Själv har jag högt blodtryck och har fått dubbla dosen sen december och en av de damer som skulle varit med på samrådsmötena, fick akut höjd hjärtfrekvens och uppmanades av sin läkare att **INTE** delta. 2 äldre damer som jag presonligen pratat med grät när de berättade om sin oro.
- Handlare i Ljungby med omnejd, markägare och Scanergy kommer att tjäna på en utbyggnad men det är Kännaborna som med i förlängningen

får betala detta med i värsta fall en försämrad hälsa och nedsatta priser på fastigheterna.

- Efter att verken är uttjänta riskerar Ljungby Kommun och dess invånare att med åtskilliga miljoner få nedmontera verken och återställa naturen i ursprungsskick. Det är en mycket kostsam process då verken består till stor del av miljöfarligt avfall. Vindkraftsetableringen drivs till stor del av både frikostiga subventioner och mindre nogräknade riskkapitalbolag, många med utländskt ägande så därför är risken för att kommunen får betala en avetablering. Risk för att stora betongfundament lämnas kvar i naturen efter en rivning. Det är kostsamt att ta bort stora cementklumpar som är både stora i omkrets och djupa.
- Dagliga promenader med hundar, gör att man ser många olika rovfåglar. Känner inte igen alla sorter men vet att det finns bl a röd glada, pilgrimmsfalkar och havsörnar för dessa harornitologer pekat ut för mig. De är mycket oroliga att de kommer, som i vindkraftsparken utanför Röggle, Ängelholm, att massakreras. Mängder av stråk med flyttfåglar flyger också över detta området.
- Inte bara fåglar påverkas utan av bl a sällsynta fladdermö ss.
- I Sollefteå stoppade en kritisk vindkraftsrapport av det tilltänkta byggbolaget. Den ansågs kunna ”skrämma renägare i området”. Förekommer liknande händelser i Ljungby kommun?

KRAV från kring- och närboende

1. Närboendes fastighetsförluster skall ersättas fullt ut som vid annan expropriation och fastigheterna nedtaxeras.
2. Skyddsavståndet skall bestämmas till åtminstone tio gånger verkens höjd.
3. Lämplig myndighet skall föra statistik över olyckor, bränder mm.
4. Etablering av vindkraftverk i skogsmiljö skall helt upphöra tills landet har en fungerande insatsstyrka med resurser att släcka skogsbränder.
5. Evakueringsplaner för människor och boskap skall upprättas där vindkraftverk redan finns i skogsmiljöer.
6. Avsättning av pengar för nedmontering och återställande skall ske till den verkliga kostnaden och inte som nu till en bråkdel av denna.
7. Betongfundament och kablage skall föras bort, inte, såsom nu, lämnas kvar i marken.
8. Försäkringsfrågan och ansvarsfördelningen behöver lösas. Frågan är ännu inte löst efter skogsbranden i Västmanland. Kringboende och skogsägare riskerar högre försäkringspremier.
9. När tveksamhet råder om t.ex. infraljud, amplitudmodulerat ljud har skadliga effekter på miljön för människor och djur skall försiktighetsprincipen gälla och inte som nu vindkraft till varje pris.
10. Arrendeavtalen återspeglar inte alls marknadsvärdet av intrånget på skogsmark, jordbruksmark eller obrukbar mark. Arrendeavtal skall vara offentliga.
11. Riksintresse för vindkraft skall i första hand utnyttjas för kommande utbyggnad av vindkraft.
12. Underlag tas fram som visar effekterna som motsvarande investering i energibesparing ger, kopplad till varje ansökan om vindkraft.

13. Om verksamhetsutövare inte uppfyller tillståndskraven skall tillsynsmyndigheten ges rättigheter att utföra kontrollmätningar på verksamhetsutövarens bekostnad och kunna stänga ner verk som inte uppfyller kraven.
14. Vid tillståndsprocessen skall den ackumulerade effekten av den totala vindkraftsetablering vägas in och inte som nu, varje verks inverkan på fauna tas upp för sig. Alla projektörer som ansöker hävdar att just deras verk utgör en försumbar inverkan.
15. Avveckla subventionspolitiken!

Kommentarer till kravlistan

Ad. 1 Danmark har lag som ersätter fastighetsförluster kring vindkraftverk, Sverige har det för annan expropriation. Närboende är negativt särbehandlade.

Ad. 2 Flera andra länder tillämpar sådana avstånd och trenden är att avstånden ökas till närboende för att inte störa. Eskilstuna kommun uppger 400 m enligt ÖP. Tystområden skall ha krav på < 35 dBA.

Ad. 3 Projektörer fokuserar på sannolikheten av en skogsbrand orsakad av vindkraftverk och bortser därmed helt från konsekvensen. Det är manipulativt. I januari 2017 brann ett verk i Finland och orsakade brand i skogsområde. Statistiken kring olyckor är mycket otillfredsställande och syftar i dag till att vilseleda allmänheten.

Ad. 4 Kommuner saknar resurser att släcka toppeld i skog, vilket även Sverige gör, jämför med vad som hände i Västmanland.

Ad. 5 Det saknas evakueringsplaner för boskap och människor. Människor med handikapp riskerar att bli innebrända. Det fasta telefonnätet upphör i stora delar av landet utan att ersättas av mobilnät, vilket ökar risken för att flera hushåll inte kan nås. Vindkraftverk stör radiokommunikationen.

Ad. 6 Flera vindkraftbolag har nyligen i SvD skrivit att ekonomin för vindkraften är usel och att många går i konkurs. Detta innebär att fastighetsägare/samhället tvingas stå för nedmonteringen. Tillståndsmyndigheterna kräver oftast att 300 Tkr skall avsättas för nedmontering där Uppsala Universitet utrett att 1,2 Mkr krävs för mindre verk.

Avsättning av pengar skall vara finansierad innan byggnationen påbörjas.

Ad. 7 Nordkalk har hittills inte tagit ner betongfundamenten efter linbanan!

Ad. 8 Eftersom det saknas tillförlitlig statistik över olyckor (år 2015 brann det minst 6 verk i Sverige), så är kunskapsläget otillräckligt för att hantera frågorna kring försäkringar och ansvar vid olyckor. Området är oreglerat och närboende kan tvingas betala högre riskpremier.

Ad. 9 I Australien har man slutat uppföra nya vindkraftverk i avvaktan på forskning kring amplitudmodulerat ljud. I Sverige uppförs verk ändå trots att man inte vet om det är ohälsosamt. Renskillnadsområden tillerkänns ett skyddsavstånd på 5 km. Är människors hälsa mindre skyddsvärd än renars?

Detta är en del utav vad jag tycker om vindkraftsplanen i Kånna.

KÅNNABORNA FÖRTJÄNAR INTE ATI DESSA BYGGS IVÅR OMEDELBARA NÄRMILJÖ OCH FÖRSTÖR BÅDE HÄLSA OCH EGENDOMAR. TA BORT KÅNNA FRÅN VINDKRAFTSPLENEN, INTE BARA TILLFÄLLIGT UNDER JÄRNVÄGSSTRÄCKNINGENS UTREDANDE UTAN FÖR TID O ÖVERSKÅDLIG FRAMTID.

Se bilaga: Peter Forsberg bilaga 1

LENNART, KÅNNA

Med hänvisning till bifogad artikel finns här ytterligare anledning till att Ljungby kommun inte skall bygga vindkraftverk. Satsa hellre på solceller.

Se bilaga: Lennart bilaga 1

ANNA GAVELMAN OCH TORBJÖRN HAGLUND, BÄCK

Vi skriver till er för att tala om att vi är helt emot den tilltänkta vindkraftsparken i Kånna.

Placeringen av denna vindkraftspark är för oss båda helt obegripligt! Det är för mycket som talar för att det kommer att ställa till med så mycket bekymmer för många människor, natur, djur och fågelliv.

Det räcker ju med att man förställer sig bilden av dessa enorma vindkraftverk på denna plats för att förstå hur fel det är.

Så enorma byggen på tok för nära ett samhälle, mitt i en kulturbygd, hur tänker man? Hur kommer man över huvud taget på denna olyckliga placering?

Vi tycker att detta är helt oacceptabelt, och förväntar oss att ni politiker och andra beslutsfattande tar ert förnuft till fånga!

INGA-LENA OCH HANS NORDGREN, KÅNNA

Synpunkter och reflektioner angående den planerade vindkraftsparken i Kånna.

Undertecknade har tagit del av tillägget till översiktsplanen Vindkraft i Ljungby kommun samt varit närvarande vid samrådsmötet den 9 mars.

Redan på sidorna 4 och 5 i nämnda tillägg finns en rad punkter, som vi menar inte tas hänsyn till vid en tänkt placering av vindkraftverk i Kånna:

- risken att störa växt- och djurliv
- särskild hänsyn till kulturmiljövård
- närheten till bostäder; det finns inte några belägg för att 1000 meter till bostäder skulle vara ett tillräckligt avstånd
- anslutningen till befintligt vägnät kan inte anses bli så enkel som möjlig. Enligt uppgift har inte bron över Lagaån i Kånna tillräcklig bärkraft för att ens transportera en linjebuss. Hur skulle det då bli med alla tunga transporter, som en vindkraftsetablering skulle medföra?

På sidan 14 finns en uppräknig på störningar och risker som inte är försumbara. Man kan också läsa att löv- och blandskog under sommaren ger ett bättre kamouflage än vad barrskog gör. Men den längsta perioden på året så ligger löv och blad på marken och det är till största delen under höst, vår och vinter som det blåser mest och som skulle innebära att ljudet från vindkraftverken är som starkast. Enligt naturvårdsverket bör ljud från vindkraftverk i närheten av Natura-2000-områden inte överstiga 35 dB(A). I Kånna finns ett sådant område om än inte så stort till ytan. På sidan 16 framkommer att upp till 20 % av boende besväras av ljud under riktvärdet 40dBA.

Blinkande ljus kan framkalla anfall hos epileptiker och borde inte vara tillåtet på allmän plats över huvud taget.

På sidan 17 anges att exploatörerna måste ta fram noggranna undersökningar till miljökonsekvensbeskrivningen. Vi vet att Länsstyrelsen har avgörandet om miljötillstånd på sitt bord men vem bedömer att exploatörernas undersökningar är grundligt och framför allt opartiskt gjorda?

På flera ställen kan man läsa om en ekonomisk vinst, som småföretagare i kommunen, skulle göra under etableringen. Men räknar man med att besöksnäringen i förlängningen som i många fall är företagare av samma slag, som skulle tjäna vid en etablering, skulle komma att förlora i en lång tid framöver? Låt oss i bästa fall anta att det skulle gå på ett ut.

På sidan 23 tas fastighetsvärden upp och enligt ett konsultföretag har man under sin undersökningsperiod inte kunnat påvisa att en vindkraftspark skulle haft någon större inverkan på fastighetspriserna. Tog man i den undersökningen hänsyn till marknaden i övrigt, som kan ha haft en uppgång som kompenserade en värdeminskning på grund av en vindkraftsetablering?

En fråga som på samrådsmötet endast besvarades väldigt kortfattat och svårt att uppfatta var vem, som ska ombesörja och bekosta upprensning och borttagandet av vindkraftverken och tillhörande fundament när dessa har tjänat ut. Om vi uppfattade det rätt så vilar detta på respektive fastighetsägare. Vilken säkerhet ges för att de har en nödvändig ekonomisk situation när det blir aktuellt? Görs en tvingande avsättning för detta? Med en livslängd för vindkraftverken på 15-20 år så innebär det sannolikt i två fall av tre i Kånna att ett generationsskifte har hunnit äga rum.

Hur säkras det? Vem står ansvarig om inte de nya fastighetsägarna har tillräcklig ekonomi eller om någon fastighetsägare redan tidigare skulle försättas i konkurs? Är det vindkraftsbolaget? Är det kommunen? Är det staten?

En vindkraftspark i Ljungby kommun har inte något riksintresse. Vindkraftselen har, om vi är rätt underrättade, högst sporadiskt, om ens någonsin, kunnat uppvisa att det är ekonomiskt försvarbart.

I en artikel i tidningen Smålänningen den 29 december 2016 uttalar sig vindkraftssamordnare för Region Kronoberg, Lennart Värmbys, om "att det vore en skam att inte få upp ett par vindkraftverk i Ljungby och Uppvidinge kommuner" eftersom det enligt samma artikel är de kommunerna, som har bäst vindlägen. Det är väl ändå inte så att det är prestige det handlar om? Det är väl ändå inte för att Region Kronoberg ska visa sig duktiga och inte behöva stå där med skam? Det är väl ändå inte så att det är så viktigt att uppföra vindkraftverk, som enligt uttalanden på samrådsmötet inte Ljungby kommun behöver för att klara sin elförsörjning, att man är beredd att offra i närheten boendes vardagsmiljö och slå dövörat till för kommuninvånarens ängslan och oro?

Frågeställningarna är många och vissa frågor förstår vi kan vara svårare att besvara än andra. Men vi som berörs av en vindparksetablering har all rätt att få de svaren innan slutgiltigt beslut tas av våra folkvalda politiker.

FASTIGHETSÄGARE I MANSNÄS, TORLARP

Med vilken rätt har Ljungby kommun att inskränka rådigheten över en fastighet? Bifogar Regeringsformen 2:15 stycke 1 där ”*Stärkt rättslig skydd för äganderätten till fast egendom*” regleras.

Om vindkraftsplanen går igenom kan vi inte utveckla vår fastighet t.ex om vi eller barnen önskar uppföra fritidshus/bostad eller vill utveckla ett fritidsområde med hus för uthyrning på fastigheten som vetter mot vindkraftsområdet. I kommunens översiktsplan antagen juni 2006 sid. 94, 95 står beskrivet vilken betydelse turistnäringen har, vilket förhindras av denna inskränkning.

Vi kräver att vindkraftsområdet utgår från fastighetsgräns och inte från befintlig bostad.

NAMNLISTA

Det utpekade vindkraftsområdet som vi motsätter oss ligger sydöst, söder och sydväst om Torlarps/Mansnäs by och norr om Ramskog. Då den härskande vinden kommer från dessa väderstreck är denna placering direkt olämplig på grund av bullerstörningar av lågfrekvent ljud.

MEDLEMMAR I TORLARPS BYFÖRENING ENLIGT UNDERSKRIFTER

Flera medlemmar i Torlarps byförening ("Byföreningen") har, i egenskap av berörda fastighetsägare, beretts möjlighet till att yttra sig över Ljungby kommuns reviderade vindkraftsplan. Medlemmarna yttrar sig specifikt avseende det tilltänkta området "Nr 5. Ljunga" som placeras sydöst, syd och sydväst om Torlarps/Mansnäs by.

1. Inställning

Medlemmar i byföreningen motsätter sig starkt en etablering av vindkraft i det tilltänkta området.

2. Grunder

Enligt 2 kap. 6 och 9 §§ miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. En verksamhet eller åtgärd får inte bedrivas eller vidtas om den medför risk för att ett stort antal människor rar sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämras avsevärt.

Myndigheter och projektörer, som inte beaktar kunskaper eller inte skaffar sig sådana, bryter mot miljöbalkens hänsynsparagraf, se 2 kap. 2 §, som anger följande.

"alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller

åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet"

Mot bakgrund av ovanstående vill medlemmarna i byföreningen framföra följande grunder.

Störande ljud

Det är uppenbart att vindkraftanläggningar genererar ett mycket störande ljud även på stora avstånd, för de människor som har bestämt sig för att bosätta sig på en tyst plats. Det handlar om ett lågfrekvent ljud som varierar i styrka och som ofta hörs mer inomhus än utomhus. De regler som styr den svenska tillståndsgivningen har ännu inte påverkats av dessa erfarenheter, som både nationell och internationell expertis rapporterar. (se bifogade artiklar).

I den bifogade rapporten sägs att man inte kan utesluta att amplitudmodulerat lågfrekvent ljud medför negativ inverkan på människors hälsa. Forskarna anser att ytterligare kartläggning är nödvändig. Man säger också i denna rapport att amplitudmodulerat ljuds störningsgrad inte fångas upp med de standardmetoder som används för mätningar av vindkraftsbuller uttryckta i dB(A). På grund av otillräckliga kunskaper och avsaknad av uppföljning och utvärdering av erfarenheter finns det stora brister i de regelverk för buller som styr tillståndsgivning av vindkraftinstallationer i Sverige. Dessa brister drabbar landsbygdens miljö. Både människor och djur drabbas av bullerstörningar i långt större utsträckning än vad som presenteras i de miljökonsekvensbeskrivningar som upprättas inför beslut.

Grannar till vindkraftverk brukar tala dels om ett svischljud, dels om ett ljud som från en torktumlare eller en lastbil på tomgång, dag som natt. Deras rapporter om sömnstörningar och förhöjt blodtryck, huvudvärk, balansproblem, utmattning, ångest, och migrän till och med epilepsi styrker forskningsresultat om det medicinska problem som kallas vindkraftssyndromet (Pierpont 2009). Problemet bottnar i att vindkraftverken förutom ett hörbart, högfrekvent ljud (svischet) också skapar ett lågfrekvent ljud, som når mycket längre och tränger in i hus. Forskare vid Ålborgs universitet har visat att ju högre och starkare verk, desto mer lågfrekvent buller. Med dagens 150- 200 meter höga verk hotar en hälsokatastrof om myndigheterna fortsätter att utgå från föråldrade riktlinjer.

Enligt MÖD 2008:41 får den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överskrida 35 dB(A) i miljöer med lågt bakgrundsljud. Av Naturvårdsverkets riktlinjer för buller framgår också att för buller från verksamhet som innehåller impulsljud eller hörbara toner bör värdet vara 5 dB(A) lägre. Värdet 35 dB(A) bör då inte överskridas vid bostäder och värdet 30 dB(A) bör inte överskridas i områden med lågt bakgrundsljud. Mot bakgrund av att Ljungby kommun vill främja landsbygden s bebyggelseutveckling bör ovanstående värde beaktas.

Det utpekade området ligger sydöst, syd och sydväst om Torlarp/ Mansnäs by. Då den härskande vinden kommer från dessa väderstreck är denna placering direkt olämplig.

Finlands hälsoministerium fastställer 2 km säkerhetszon mellan vindkraftverk och bostad. Även andra Europiska länder har ett större säkerhetsavstånd än Sverige och ett krav på lägre dB- tal.

Skuggeffekter

Boverket har i handboken "Planering och prövning av vindkraftsanläggningar " anført att en lämplig utgångspunkt vid prövningen kan vara att utgå från den faktiska skuggeffekten på en störningskänslig plats och att den får vara högst åtta timmar per kalenderår. Detta innebär att åtgärder för att begränsa skuggbildningar skall vidtas när den förväntade faktiska skuggtiden på störningskänslig plats överstiger åtta timmar per år.

I nu aktuellt fallet planeras den tilltänkta vindkraftsparken att placeras sydöst, syd och sydväst om Torlarps/Mansnäs by. Mot bakgrund av att solen under största delen av dygnet befinner sig i söderläge, kommer de berörda fastighetsägarna drabbas av skuggeffekter under stora delar av året.

Enligt de bofasta är det således helt uppenbart att de berörda fastigheterna utgör störningskänsliga platser för skuggeffekter, och därmed direkt olämpliga för att uppföra eventuell vindkraft inom det tilltänkta området.

Natur- och djurliv

Under 2017 har Ljungby fågelklubb med Jan Folkesson och Krister Wahlström utfört mycket omfattande och grundliga inventeringar inom och runt det nuvarande ansökningsområdet. Dessa inventeringar resulterade i en sammanställningsrapport (se bilaga)

I rapporten anges att följande häckande fåglar har observerats: Tjäder, Orre, Trana, Vattenrall, Sångsvan, Grönbena, Duvhök, Ormvråk, Lärkfalk, Glada, Kungsörn (revirhävdande), Nattskärre, Nötkråka, Törnskata, Pärlluggla, Kattuggla och Sparvuggla.

Därutöver har följande rastande fåglar observerats i området: Blå kärrhök, Brun kärrhök, Stenfalk, Fjällvråk, Fiskgjuse, Havsörn, Bivråk, Lappuggla Hökuggla, Dvärgbeckas in, Smålom och Järpe.

Slutligen har ett antal sträckande fåglar i större antal observerats, enligt följande: Tranor, Gäss, Kärrhökar, Vråkar, Falkar, Sångsvanar, och Ringduvor.

Över Torlarps går ett flyttfågelsträck vår och höst sedan generationer tillbaka. Markerna innefattar skog men också en relativt stor andel mossmark där bland annat Orrar och Tjäder har sina spelplatser. Tidigare dokumentation av dessa spelplatser har filmats av bland annat naturfilmaren Arne Sucksdorff.

Enligt artikel 4.1 och 4.2 i fågeldirektivet ska medlemsstaterna som särskilda skyddsområden klassificera sådana områden som är mest lämpade för bevarandet av de fågelarter som anges i bilaga I till detta direktiv, och av flyttfåglar. I bilaga I till fågeldirektivet anges bland annat tjäder, nattskärre, smålom. Både tjäder och nattskärre är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen, vilket även framgår av

MÖD 4980-12 angående att markanvändningen inte fick ändras på ett sätt som kunde försämra livsmiljön för en annan fågelart, kornknarr.

Tjädern har en begränsad manövreringsförmåga och kolliderar förhållandevis ofta med vindkraftverkstorn eller slungas till marken av turbulensen från rotorbladen. Det framgår bl.a. av MÖD M 1413-16 (bifogas) att tjädern anses särskilt störningskänslig på spelplatsen och Naturvårdsverket rekommenderar en skyddszon på 1 km mellan vindkraftverk och större tjäderlekar (fler än 5 tjädertuppar). Inom det tilltänkta området finns ett stort tjäderspel med 5 - 6 tuppar. Området är därför särskilt skyddsvärt eftersom det står klart att tjädern är en fågelart som kan påverkas negativt av vindkraftetablering.

Enligt artikel 4.4. ska medlemsstaterna "även utanför dessa skyddsområden sträva efter att undvika försämring av livsmiljöer". Föreningarna gör gällande att vindkraftsparken i sig innebär en sådan försämring, och att det därmed föreligger en förpliktelse att i rimlig utsträckning undvika störningar. Det följer dessutom av artikel 5 en allmän skyldighet för medlemsstaterna att förbjuda avsiktlig störning av fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningstid, i den mån dessa störningar inte saknar betydelse för att uppnå syftet med detta direktiv. Nattskärnan nyttjar en rad olika miljöer för häckning och framförallt näringssök. Även andra arter i fågeldirektivet kommer att kunna skadas om start av projektet sker under häckningstiden.

I artikel 4.4 första meningen i fågeldirektivet anges vilket skydd de särskilda skyddsområdena åtnjuter enligt följande:

"Med avseende på de skyddsområden som avses i punkterna 1 och 2 ovan skall medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att undvika förorening och försämring av livsmiljöer samt störningar som påverkar fåglarna, i den mån denna påverkan inte saknar betydelse för att uppnå syftet med denna artikel. Medlemsstaterna skall även utanför dessa skyddsområden sträva efter att undvika förorening och försämring av livsmiljöer. "

Det aktuella området får anses vara av speciell karaktär då det inrymmer en ovanligt hög tjäderförekomst för att vara beläget i dessa delar av Sverige. Sammantaget beträffande nattskärna, smålom och andra känsliga fågelarter är platsen uppenbart olämplig för uppförande och drift av vindkraftsverksamhet.

Stora brister i den kommunala hanteringen

Informationen från Ljungby kommun har en tydlig brist. Dåliga kartor på områden som berörs, inte ett ord i beskrivningen om att Torlarp/ Mansnäs och Fallnaveka byar är berörda. Dessa byar hör väl inte till Ljungaområdet och Ryssby. Vad säger JO om myndighetens informationsplikt till allmänheten? I sammanhanget bör det även påminnas om att ett beslut om att anta en översiktsplan kan överklagas om översiktsplanen inte har tagits fram på ett lagenligt sätt.

Avslutande synpunkter

Markägare vill gärna arrendera ut sin mark med löfte om arrendeinkomst. Utvalda kommunpolitiker tar ofta agera draghjälp när projekten offentliggörs vid s.k. samrådsmöten. Budskapet från informationsmöten och vindlobbyn brukar vara, att "alla är positiva till en storskalig vindkraftssatsning i den aktuella bygden".

Det är av stor vikt i en demokrati att hänsyn tas till de yttrande som inkommit under samrådet från medborgare som berörs av planen, för att människor ska känna tillit till förvaltning och politiken. Man vill medborgarnas bästa! Enskilda skogsägare med enbart egen vinning för ögonen tar inte diktera villkoren i en vindkraftsplan. Denna oro är redan utbredd bland människor i vår kommun där forskning visar att de höga verk som i dag planeras i skogsmiljö genererar ett högre buller. Varför skapa problem istället för att undvika dessa?

Vi uppfattar vår närmiljö som ett tyst område, där störande ljud från motorväg, järnväg, industri eller flygplats ej finns. Detta påtalas ständigt av turister från Europa som hyr hus inom området.

Energimyndigheten har inte rekommenderat Kronobergs län som en plats, där vindkraft kan utnyttjas som energikälla.

Regeringen har gett Energimyndigheten i uppdrag att utreda vilken teknikutveckling och marknadspotential det finns för havsbaserad vindkraft i Sverige.

Störande vindkraftverk kan i praktiken hindra bärkraftigare satsningar på turism och friluftsliv.

I Ljungby kommuns översiktsplan antagen juni 2006 står på sidan 94 och 95 om att byggande på landsbygden" är av värde och betraktas i grunden som något positivt." Hur kan detta stämma med att lägga "döda" områden på landsbygden för vindkraft?

För oss berörda medborgare på landsbygden innebär en forcerad utbyggnad av allt högre vindkraftsverk i skogslänen däremot ett hot mot hälsa och livsmiljö som inte är motiverat med tanke på vindkraftens marginella bidrag till framtidens energiförsörjning.

Idag pågår ett intensivt forskningsarbete i världen för att finna nya innovativa energilösningar utifrån ett så effektivt energiutnyttjande som möjligt.

Vindkraftverk i våra relativt tätbefolkade skogsmarker är inte försvarbara, solenergin har redan i dag en bättre förutsättning. Vindkraften är inte lönsam utan stora bidrag från skattebetalarna.

Det utpekade vindkraftsområdet som vi motsätter oss ligger sydöst, syd och sydväst om Torlarps / Mansnäs by. Då den härskande vinden kommer från dessa väderstreck är denna del av det utpekade området direkt olämpligt på grund av bullerstörning av lågfrekvent ljud.

Se bilagor: Torlarps byförening

1. Underskrifter
2. Health effects related to wind
3. Artikel i Läkartidningen
4. Ljungby Fågelklubb
5. Svea Hovrätt

KARIN DOLK, KÅNNA

Som boende i Kånna vill vi å det bestämdaste protestera mot att det ska ges tillstånd för byggande av vindkraftverk. För det första är Ljungby INTE ett riksintresse för vindkraft. Vi anser det vara helt oacceptabelt att vissa politiker trots detta förespråkar vindkraft i vår kommun. Vi som bor i de berörda byarna är helt förtvivlade över att ni inte lyssnar till våra protester. Det är ju vi som bor i närheten som bör tillfrågas. De är inte rätt att det är de tre som äger marken i Kånna där vindkraftsparken är tänkt att stå ska få säga ja till ett så pass stort ingrepp i våra liv. Vi kommer att bli störda dag som natt, av både ljud och ljus. Från verken kommer även ett lågfrekvent ljud som går genom väggar och kroppar och som man ännu inte helt klart vet effekterna av. Propellrarna kommer att kasta reflexer och skuggor, vintertid finns även risk att is lossnar och slungas iväg över bygden. Vilken fasansfull tanke!

Vi som dessutom har mark som gränsar till vindkraften får inte längre bestämma över vår egen mark på så sätt att vi inte får bygga något som ligger för nära gränsen till eländet. Ni tar vår frihet ifrån oss. Att låta devisen "vindkraft till varje pris" gå före våra protester är riktigt uselt! Använd er av "försiktighetsprincipen" när forskningen inte är säker på hur vi påverkas!

Om ni inte bryr er om oss människor kan ni väl åtminstone ta hänsyn till fåglarna som skulle slaktas i dessa enorma "köttkvarnsliknande" monster. Nu på våren ser vi dagligen flyttfåglar som flyger över oss och som säkert inte hade kommit längre än hit om vindkraften stått här idag.

Vi väddar till er att satsa på solceller och uppmuntra invånarna att själva installera solceller istället för vindkraft som påverkar så många människor negativt.

Till sist, en uppmaning till er beslutsfattare i kommunen; byt ut all gatubelysning till LED och släck varannan gatubelysning och arbeta mer med att få invånarna att spara elström!

SUSANNA KLOSS

Jag måste tänka på planer i kommunen, som jag förklara här.

1. Området gränsar till Flattinge åsarna naturreservat. Nämnda naturreservat var vad jag kan första en av anledningarna till att Södra inte fick placera virket i sjön efter stormen Gudrun.

I Flattinge området finns Havsörnen och finns med i rödlistan! Örnarna använder hela området vid flygningar till och från boet.

I Tyskland nu bekräfta de farhågor som frisättningen av vindkraftverket i skogen var underkänt för den naturliga.

2. Det finns farhågor om att lågfrekvenser under 20 Hertz (infraljud) som inte är hörbar för det mänskliga örat är skadliga inte bara för människor men även för djur.

Därför knappast vindkraftverket som ska byggas i Danmark. Många danska kommuner har stoppat planeringa för vindkraftverket!

I Österrike läkarförbundet i Wien fann att ackumuleras genom överdriven och speciellt lågfrekvenser när invånarna i närheten av vindkraftverket klagomål.

Jag tror att min bostad kommer att sjunka i värde.

HENRIK PETTERSSON

Jag anser att Ljungby kommun ska vara en vindkraftsfri zon. Om beslut ang. byggande av vindkraftverk ändå verkställs anser jag att:

- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av max 100 m och närmaste hus får inte understiga 1000 m.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av 101-150 m och närmaste hus får inte understiga 1 500 m.
- Maxhöjd på vindkraftverk i Ljungby kommun får inte överstiga 150 m.
- Max bullervärde vid husfasad får ej överstiga 35 db(A).
- Då det ej finns några områden i Ljungby kommun som är av riksintresse för vindkraft så finns det ingen anledning att ha så kallade prioriterade områden.
- Minsta avstånd till detaljplanerat område skall ej understiga 5000 m. Detta med motivering att reservera mark för rekreation och friluftsliv. Dessutom finns då möjlighet et för dessa samhällen att expandera och utvecklas. Vi värnar nämligen landsbygdens möjlighet att överleva.
- Områden som "Natura 2000 reservat" och naturområden med stora naturvärden ska ha en radie på 1500 m från respektive områdes ytterkant där vindkraftverk inte är tillåtet att uppföra. Stor vikt ska läggas på höga naturvärden vid etablering av vindkraft.
- Vid eventuellt uppförande av vindkraftverk ska de boende inom en radie av 2000 m som eventuellt kan påverkas av etableringen ha vetorätt.
- Vindkraftverk som har fått bygglov skall vara påbörjat inom 6 månader annars upphör bygglovet att gälla. Ny ansökan får inkomma tidigast 12 månad er senare. Detta för att ej låsa upp mark för våra kommuninvånare som kanske vill bygga på sin fastighet. Vindkraftverken kommer kanske aldrig till stånd. Det medför en negativ utveckling av vår landsbygd om marken ej kan nyttjas av markägaren.

TORBJÖRN OCH ING-BRITT SOLÉN, KÅNNA

Något vindkraftverk bör inte byggas i Kånna av följande skäl:

1. Energimyndigheten säger att Ljungby kommun INTE är något riksintresse för vindkraft.
2. Så gott som ALLA invånare i Kånna ÄR EMOT att det byggs VINDKRAFTVERK I KÅNNA! Om inte folkviljan respekteras, vart är då vår demokrati på väg? Mot diktatur?
3. Stor negativ påverkan på djur- och fågellivet i närområdet. Bl.a. skulle våra största rovfåglar i Kånabygden, som t.ex. havsörn och glada, kunna dödas av

vindkraftverkens vingar! Eventuellt skulle både tranor och sångsvanar kunna halshuggas av kraftverkens enorma vingar.

4. Flyttfågelsträcken längs ån Lagan skulle försvinna.
5. Det skulle förstöra Kånnas kulturbygd.
6. Eftersom vindkraftverken enligt förslaget ska placeras i skogsområdet ovanför Kåanna samhälle, kommer de helt att dominera Kåanna, som hittills ligger vackert nere i Lagans dalgång.
7. Det finns ingen gräns satt för verkens höjd!
8. Närmaste verk ska enligt planen placeras mindre än 1000 meter från närmaste bostadshus.
9. Risk för is som lossnar och slungas iväg över Kåanna.
10. Vindkraftverken ger ifrån sig både ett högfrekvent och ett lågfrekvent ljud. Detta påverkar vår hälsa negativt.
11. Solens ljus skulle ge irriterande skugg- och reflexeffekter över Kåanna och Lagans dalgång.
12. Lampor på vindkraftverken kommer att framför allt varje natt sprida ett högintensivt blinkande ljus över bygden.
13. Det skulle bli stora ingrepp i naturen och skogen skulle förvandlas till industrimark.
14. Nya ”skogsvägar”, som klarar transporter av långa, breda och tunga moduler, måste byggas (en vinge till ett 115 meter högt vindkraftverk har 55 meter långa vingar som väger 12000 kg styck). Stor areal av skogsmark skulle komma att förbrukas för detta ändamål.
15. Fastighetspriserna skulle komma att sjunka avsevärt vid försäljning av fastigheter i Kåanna, om de då överhuvudtaget skulle gå att sälja.
16. Kåanna som attraktivt rekreations- och turistområde skulle komma att upphöra helt.

Med hopp om gehör för ovannämnda synpunkter och med vänliga hälsningar från Torbjörn och Ing-Britt Solén, Kvänjarpsvägen Kåanna.

JÖRGEN JÖNSSON
NEJ, NEJ, NEJ! DEFINITIVT NEJ TILL VINDKRAFT I KÅANNA OCH
HELST I HELA KOMMUNEN

Ni tog själen ur vår lilla vackra tätort, skolan. Det räcker!

Energimyndigheten har sagt att Ljungby kommun inte är lämpad för vindkraft. Ändå vill ni Centerpartister och Socialdemokrater förstöra vår livsmiljö och förfula byn med dessa monster i bakgrunden, helt nära.

Det ljud man skulle höra dag och natt, det starka varningsljuset när det är mörkt och långa obehagliga skuggor när solen lyser.

11 november 2014 beslöt kommunstyrelsen om ny vindkraftsplan och när den var klar då skulle alla styrelsemedlemmar vara helt eniga om planen annars skulle vindkraften läggas åt sidan. Så sa ni då, 11/11 2014.

Se bilagor: Jörgen Jönsson, bilaga 1-4.

MELENA JÖNSSON

Jag anser att Ljungby kommun ska vara en vindkraftsfri zon. Om beslut ang. byggande av vindkraftverk ändå verkställs anser jag att:

- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av max 100 m och närmaste hus får inte understiga 1000 m.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av 101-150 m och närmaste hus får inte understiga 1 500 m.
- Maxhöjd på vindkraftverk i Ljungby kommun får inte överstiga 150 m.
- Max bullervärde vid husfasad får ej överstiga 35 db(A).
- Då det ej finns några områden i Ljungby kommun som är av riksintresse för vindkraft så finns det ingen anledning att ha så kallade prioriterade områden.
- Minsta avstånd till detaljplanerat område skall ej understiga 5000 m. Detta med motivering att reservera mark för rekreation och friluftsliv. Dessutom finns då möjlighet et för dessa samhällen att expandera och utvecklas. Vi värnar nämligen landsbygdens möjlighet att överleva.
- Områden som "Natura 2000 reservat" och naturområden med stora naturvärden ska ha en radie på 1500 m från respektive områdes ytterkant där vindkraftverk inte är tillåtet att uppföra. Stor vikt ska läggas på höga naturvärden vid etablering av vindkraft.
- Vid eventuellt uppförande av vindkraftverk ska de boende inom en radie av 2000 m som eventuellt kan påverkas av etableringen ha vetorätt.
- Vindkraftverk som har fått bygglov skall vara påbörjat inom 6 månader annars upphör bygglovet att gälla. Ny ansökan får inkomma tidigast 12 månad er senare. Detta för att ej låsa upp mark för våra kommuninvånare som kanske vill bygga på sin fastighet. Vindkraftverken kommer kanske aldrig till stånd. Det medför en negativ utveckling av vår landsbygd om marken ej kan nyttjas av markägaren.

THORVALD DOLK

Eftersom 1000 meter mellan bebyggelse och verk är för lite för att eliminera störande ljud från höga verk, som det är frågan om.

Avståndet måste då utökas till den grad att flera av de planerade områden kommer att bli alltför små och försumbara att etablera verk på.

Topografin har stor betydelse för hur ljudet färdas. När det gäller Kånna som ligger mellan två höjdryggar har det konstaterats av boende att ljud från omnejden är särskilt påtagligt och då i samverkan med barrskog i området, som bromsar ljudet mindre än lövskog.

Hoppas innerligt att hänsyn tages till den allmänna opinionen mot vindkraft i områdena och att etableringarna ej kommer till stånd.

ROBERT GUSTAFSSON, KÅNNA

Hej mitt namn är Robert Gustafsson och jag bor i Kånna med mina 2 barn (6 och 3 år gamla). Har tyvärr aldrig kunnat vara med på mötena om angående vindkraftplanerna i Kånna. Då jag tagit reda på mycket fakta angående vindkraftverk så ser jag bara mer negativa sidor än positiva sidor och är därför starkt emot dessa planer! Tror jag talar för dom flesta som bor här ute i Kånna när jag säger, slopa dessa planer.

LARS NORDQVIST

1. Inga vindkraftsparker kring Kånna, Ljunga, Torlarp, Åby, Flattinge, Vittaryd, Staverhult negativa konsekvenser drabbar de fast boende med olägenheter med ljud, skuggor sänkta fastighetsvärden.

2. Eftersom Ljungby är nära till kontinenten blir besöksnäringen lidande ekonomiskt när enorma naturmarker blir industriområden åt vindkraftsindustrin

3. Verkningsgraden på väderberoende vindkraft i skogsmark är alldeles för låg.

4. Sådana här jättestor projekt där ingen kommuninvånare blir oberörd utan ser detta måste en mycket stor politisk majoritet finnas för. För detta förslaget är vi mycket långt ifrån någon överhängande stor politisk majoritet.

5. Lägga ner vindkraftsplanen och de prioriterade områdena och ersätt med en policy.

INGA-LILL OCH STIG SVENSSON, KÅNNA

Vi tror inte på vindkraftverk så nära bebyggelse. Storleken och höjden gör att det blir störande för alla, stora ingrepp i naturen då vägar måste byggas och elledningar dras fram. Det känns som de gör mer skada än nytta.

Att räkna antal meter från bebyggelse är helt fel då de påverkar människan i ett större perspektiv.

När det gäller Kånna finns det flera områden av mycket stort intresse för såväl natur som kultur, kyrkan från 1100-talet med ett Natura 2000 - område intill och fornlämningsplatserna Kånna Högar och Högarör.

Solenergin stör mindre än vad vindkraften gör. Solceller kan monteras på byggnader som redan finns, även elledningar och transformatorstationer är klara. Placera solceller på kommunens alla större fastigheter. Vi tror de har en framtid.

PS. Har nyligen åkt både till Växjö och Jönköping men inte sett ett enda vindkraftverk utmed vägen. DS.

PETER STEEN, VITTARYD

Centerpartiet och äganderätten.

I tisdagens debattartikel beskriver Eskil Erlandsson hur den rödgröna regeringen genom diverse förslag kommer att försvaga äganderätten i Sverige. Det är hedervärt att försvara vårt ägande och nyttjanderätt för våra fastigheter, dock måste man då göra det fullt ut mot alla sorters intrång.

Erlandssons lokale partibroder Kent Danielsson är nämligen i andra lägen starkt för att just försvaga denna ägande- och nyttjanderätt.

Det förslag på ”Tillägg till översiktsplanen, Vindkraft i Ljungby Kommun” som ligger ute för samråd innebär för många markägare att man förlorar rätten till att utnyttja sin egna mark. Generellt har det varit så, att exploitörerna av våra markområden för vindkraft, har haft rätt att bygga dessa monument på en grannmark bara man håller sig utanför fallavstånd. Det som begränsar nyttjandet av marken är att du får, på din egna mark, inte bygga bostäder inom i nuläget 1000m från vindkraftverk.

Det skrämmande är att Kent Danielsson vid förra veckans samrådsmöte vidhåller C:s tidigare ståndpunkt att i utpekade områden går ”vindkraften före allt”. När för 5-6 år sedan den tidigare vindkraftsplanen var ute för samråd var detta just det ett ställningstagande dåvarande ordf. i Miljö & Bygg, Marianne Eckerbom förde fram vid samrådsmöten.

Jag hoppas att alla kommuninnevånare tar sig tid att läsa, den i många stycken undermåliga handling, som är förslag till vindkraftsplan i Ljungby Kommun. Tjänstemän har i vissa fall helt valt att inte ta i beaktande kända fakta, genomförda undersökningar och tidigare beslut från Länsstyrelsen. Man undrar om det i vissa fall är en politiker styrd/vinklad handling som ligger ute för samråd.

C och S i Ljungby har i frågan ett förhållningssätt mot Ljungby Kommuns boende på landsbygden som kommer att straffa sig vid nästa val. Om politiken nu inte redan nu vill göra Ljungby till en ”Vindkraftsfri zon”, åt oss göra detta till en kommande valfråga och bordlägg ärendet.

PETER STEEN, VITTARYD

Den kände miljökampen Stefan Edman skriver redan 2010 med anledning av den explosion av vindkrafts etableringar som redan då påbörjas:

”Är det då inte en utveckling som man måste hälsa med glädje? Jo vars – men också med betydande oro. Risken är nämligen uppenbar att det nu går så fort att vi påtvingas massor med mindre lämpliga vindkraftsetableringar i natur- och kulturlandskap med höga värden och stor betydelse för människors trivsel, hälsa och välfärd. Landskap som idag används för rekreation och upplevelser av skönhet, mångfald, kulturhistoria och inte minst, relativ tystnad. Just sådana värden som blir alltmer efterfrågade i takt med ökad urbanisering, stress och buller. Och som kommer att spela en alltmer betydelsefull roll i utvecklingen av

besöksnäringen, inte minst den som har fokus på den växande grupp människor från kontinenten som söker ro och avskildhet i Skandinavien. ”

Människors trivsel, hälsa och välbefinnande måste finnas med i politikernas ställningstagande. Varför skall vi till fördärva vår miljö för att producera el till våra grannländer? Hur mycket skall vi hjälpa våra grannländer att få ner sina utsläpp från energiproduktion med fossila bränslen?

”Jag tror att det i det här sammanhanget även är viktigt att för den stora allmänheten klargöra att Sverige redan idag och än mer framöver kommer att ha ett överskott på el, av det skälet att regeringen 2009 beslöt att kärnkraften ska vara kvar i energisystemet på obestämd tid.

Vind-elen kommer alltså i hög grad att exporteras, kanske till länder som på det sättet

kan minska sin kolbaserade elproduktion, till exempel Polen. Eftersom de klimatpåverkande

utsläppen inte känner några nationella gränser kan man anse att detta är en riktig politik, även om de koldominerade länderna i första hand själva bör ta ansvar för att ställa om till förnybar elproduktion.

Men de medborgare som ännu felaktigt tror att all tillkommande vindkraft ska nyttjas

för att vi i Sverige ska minska våra koldioxidutsläpp, måste upplysas om dessa basala fakta.

Först då kan frågan om konflikten mellan vindkraft och natur- och landskaps värden ställas på ett korrekt sätt: Ska vi, för att minska utsläppen av fossilbaserad koldioxid i andra länder, bygga vindkraftsparker i exempelvis Bohuslans skärgård eller andra känsliga natur- och kulturlandskap?”

LEIF JOHANSSON/PETER STEEN

2011 beslutar Södra-Statkraft sig för att lägga ner vindkraftsprojektet i nu aktuella område 6.

Anledningen är att vindförhållanden är för dåliga.

Vi begär att bifogad handling beaktas i samrådsförfarandet gällande ny vindkraftsplan.

Se bilaga: Leif_Peter bilaga 1

LEIF JOHANSSON/PETER STEEN

Redan 2009 var området norr om Vittaryd ”Simmarp” utsatt för exploateringsförsök med byggande av en vindkraftspark i Södra's regi. Södras planer var lokaliserade i Södra delen av område 6.

Bifogat finner ni vårt svar över det tilltänkta området vid detta tillfälle.

Då natur och kulturmiljön är i stort sett det samma i hela område 6, begär vi att skrivelsen från 2009 tas med till handlingarna i det nu föreliggande samrådsförfarandet

Se bilaga: Leif_Peter bilaga 2

KENT OCH INGRID KARLSSON

Eftersom Staverhult inte fanns med iden tidigare vindkraftsplanen, så bör den inte finnas med i denna planen. Det finns inga pågående vindkraftsärenden i Staverhult, därför finns det ingen anledning till att Staverhult skall finnas med i planen.

I området finns 2 naturreservat som kommer att påverkas av vindkraftverken, dels genom kollisionsrisken för fåglar och fladdermöss samt hörbarheten av fågellivet.

Bolmentunnen går genom vindkraftsområdet och kan utsättas för oljelikage samt andra skador i samband med byggandet av vindkraftverken och vägar.

Tillgängligheten till naturvårdsområdena blir också begränsad på grund av säkerhetsavstånden till vindkraftsverken.

Avståndet till allmän väg ska enligt vägverket vara: roterdiametern + navhöjden x 1,5 detta står inte i kommunens vindkraftplan.

Staverhultsområdet är så litet att det endast får plats med 3 eller 4 vindkraftsverk, detta kan inte vara förenligt med god naturvård att förorsaka så stor skada på naturen för så liten miljövinst, som 3- 4 verk kan ge.

FAM. OLSSON, KÅNNA

Vi bor i Kånna i ett av de hus som skulle ligga närmast vindkraftsverken. Vi är mot att de byggs på den här platsen av flera olika skäl.

Vårt första motargument är att det är alldeles för nära bostäder. Sverige är allmänt ett glesbebyggt och glesbebott land och då är det svårt att förstå varför man då ens planerar att de ska behöva byggas på någon plats så här nära bostäder. Den närheten gör en även orolig för de fenomen som ändå vindkraften ger som ljud, ljus, skuggor och isbildning o.s.v listan kan göras ännu längre. Något som också förbryllar är varför de ska vara så höga? Är det i ärlighetens namn bara för att det helt enkelt inte är så "vindkraftigt" här som det borde vara? Vi är även oroliga för att våra huspriser ska sjunka. Ett hus är en livsinvestering och om vindkraften byggs och det visar sig att alla dessa motargument införlivas - vem vill bo här eller ännu mer köpa de här husen då? Här skulle vi ville veta om kommunen isåfall är beredda att gå in med en garanti att man inte ska förlora något i det sammanhanget?

Vi vill även avsluta med några övriga om än så viktiga nära argument. Ingen av oss är från början här ifrån Ljungby kommun. När vi träffades i tonåren så letade vi först efter en kortsiktig bostad. Vi hade tänkt hitta något annat när vi fick barn. Trots tanken med kortsiktiga så var vi fast beslutade att hitta något lantligt nära naturen och djuren då vi båda har flera naturintressen. Slumpen ledde oss hit till Kånna. Redan från första stund så trivdes vi dock ypperligt här och Kånna har utvecklats till att bli vårt hem och vår trygghet! Det är en vacker orörd plats som ligger oss varmt om hjärtat. Här finns platser för ro och tysthet och naturen kommer fort och att alla håll man går en väldigt nära. Vi har lyckan att ha skogen precis bakom huset och ofta när vi vaknar och tittar ut kan det stå ett rådjur och titta tillbaka bara någon meter från huset. Det kan leka en räv i tomtkanten och flera sorters rovfåglar kan slå sina hovor över ängarna runt huset. Det här är saker som vi har kommit att älska och bli en del av och vi är oroliga hur vindkraften kommer att påverka allt det här som vi känner är så betydelsefullt och en stor livskvalité för vår familj. Dessvärre är de här vindkraftplanerna så oroande att man trots ändå trivs här så bra, tyvärr har börjat tänka på att behöva flytta. Vi vill dock nu först få säga vårt, kämpa för vår plats här på jorden tillsammans med

övriga här i Kånna och hoppas att inte bara vi som lever här i Kånna ska se de olika värden som den här kommunen ändå har och fortsätta värna om dem tillsammans! Vill kommunen slå sig för bröstet i sakfrågan, om att satsa på naturvänliga energi åtgärder. Subventionera solkraften då tex.

BENGT SINNER

Mina synpunkter grundar sig på erfarenheter från planer på vindkraftsbygge i Älmhults kommun.

I allmänna ordalag blev erfarenheten en besvikelse över hur bristfälliga föreskrifterna som styr uppförandet är trots det stora ingreppet i många människors liv som uppförandet innebär.

Bakgrund

Synpunkter som jag presenterar här är inte ett inlägg för eller emot vindkraft i Ljungby kommun. Det är för mig självklart att inte uttrycka åsikter angående kommunens beslut i frågan eftersom jag inte tillhör Ljungby kommun.

I stället är min målsättning att enbart redovisa erfarenheter från samma process i Älmhults kommun och (synnerligt viktigt) fakta som kan ha avgörande betydelse för det beslut som skall fattas i kommunen.

Beslutsgång

Steg 1: Kommunen beslutar om områden lämpliga för vindkraft ingående i översiktsplanen.

Steg 2. Hugad prospektör begär att få utreda etablering av vindkraft i något av de utvalda områdena. Efter tillstånd av kommunen utarbetar prospektören en tillståndsansökan till Länsstyrelsen baserat på Länsstyrelsens krav.

Steg 3. Länsstyrelsen granskar ansökan och säkerställer att alla krav är uppfyllda. Ansökan utsänds på remiss till bl.a. kommunen. Inga individuella markägare är remissinstans.

Steg 4. Länsstyrelsen behandlar och ev. återremitterar dessa för ytterligare utredning av prospektören. Därefter beslutar Länsstyrelsen och beviljar eller avslår ansökan.

Steg 5. Kommunen har (tills vidare) vetorätt mot beslutet. (Förslag om borttagande av detta veto finns framlagt i regeringen)

Steg 6. Hugad verksamhetsutövare bygger verken.

Steg 7. Kontrollmätning av ljudnivåer genomförs.

Synpunkter och kommentarer

1. Översiktsplan/vindkraftsplan.

Detta beslut anser jag vara det absolut viktigaste beslutet avseende vindkraft i kommunen.

Förutom att bestämma vilka områden som kan avsättas till vindkraft, bör detta arbete även innehålla villkor för en ev. etablering, som kommunen anser viktiga begränsningar. T.ex maxhöjd, avstånd till närmaste bostäder m.m.

Vikten med att i vindkraftsplanen ange ev. villkor framgår av, att efter att beslut har fattats, övergår beslutsrätten för tillståndsgivning och etablering från kommunen till Länsstyrelsen i Kalmar. Kommunen kan alltså inte längre påverka, vad som skall byggas på det utvalda området utan blir en i raden av remissinstanser av Länsstyrelsens beslutsförslag. Ev. nya krav kan ej ställas.

Denna förändring av beslutsrätt ställer därför stora krav på undersökningsplikt för Kommunen, innan beslut fattas. Finns det vid beslutstillfället kända och tillgängliga fakta och forskningsresultat, som inte har beaktats av Naturvårdsverket, måste det krävas av beslutsfattare, att denna information noga övervägs, innan beslut om områdesomfattningen och tilläggsvillkor beslutas. Att underlåta att ta hänsyn till tillgängliga fakta kan ju få stor inverkan på människors både hälsa och ekonomi.

2. Prospekteringen

Prospekteringsbolagets främsta uppgift är att arbeta fram ett godkänt bygglov från Länsstyrelsen samt finna en verksamhetsutövare. Efter uträttat arbete har inte prospektören längre någon uppgift i den fortsatta processen.

Prospekteringen utreder alla Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets krav samt förstås projektets lönsamhet.

En av de viktigaste kraven som ställs är en MKB dvs miljökonsekvensutredning, där ev. påverkan på alla tänkbara plan skall genomföras. Påverkan på människor och djur samt även ekonomiska konsekvenser skall utredas och dokumenteras.

När det gäller tekniska beräkningar av ljudnivåer måste prospektören dock slaviskt följa de föreskrifter som Naturvårdsverket har utarbetat oavsett brister i dessa.

3. Naturvårdsverkets föreskrifter

Problemet med föreskrifterna är att de är framtagna i en tid då de största vindkraftverken inte var högre än ca 100 m. Föreskrifterna har senare uppdaterats dock utan att ha ändrats i väsentliga avseenden trots stora förändringar i kraftverkens ljudgenerering. Så länge som kraftverken inte var högre utgjorde de beslutade föreskrifterna inga problem.

dBA begreppet

Naturvårdsverkets bestämmelse är att en ljudnivå på max 40 dBA tillåts vid bostäders yttervägg.

Den valda metoden med dBA som kriterium innebär, att låga frekvenser filtreras bort och således inte kommer med i beräkningen av den totala ljudnivån. Med andra ord: Om lågfrekventa ljud förekommer, ökar ljudnivån men denna ökning finns inte med i beräkningen och således inte hellre i tillståndsansökan!

Forskare från flera universitet har vid diskussion med Naturvårdsverket rekommenderat att valet av dBA som kriterium ersätts med metoden dBC. Denna metod skulle inkludera även ljud med låga frekvenser. Denna rekommendation har Naturvårdsverket lämnat utan åtgärd!

Vid samrådsmötet diskuterades och framfördes åsikter om, vilka avstånd som kan godtas. Några fastslog att 1000 m är säkert. Här är det viktigt att upprepa att det finns inga föreskrifter om avstånd till fastigheter förutom säkerhetsavstånd. Föreskrifterna anger att ljudnivån 40 dBA skall innehållas. Vilka avstånd detta innebär kan inte i förväg specificeras.

Slutsats: Tag höjd i vindkraftsplanen för vad verkligheten kan leda till.

Pulserande ljud

Naturvårdsverket föreskriver, att om periodiskt pulserande ljud förekommer, skall gränsvärdet sänkas till 35 dBA. Naturvårdsverkets föreskrifter medger att inte ta hänsyn till denna regel dvs 40 dBA gränsen tillåts även i detta fall.

Slutsats: Tag höjd i vindkraftsplanen för vad verkligheten kan leda till.

Teoretisk beräkningsmetod

Den rekommenderade beräkningsmetoden för ljudnivåer är en ren teoretisk beräkning. Den innehåller alltså inga reserveringar för metodens osäkerhet i beräkningsresultatet.

Dagens vindkraftverk kan bli över 200 m höga och avger ljudspektra, som väsentligt skiljer sig från mindre kraftverk.

Större verk ger högre ljudnivåer.

Inverkan av speciella ljudfenomen inkluderas inte i föreskrifterna. Stora kraftverk genererar ett komplicerat ljudfenomen (Trailing edge phenomena), som föreskrifterna inte tar hänsyn till.

Inverkan av t.ex. meteorologiska fenomen samt inverkan av

topografiska karakteristika behöver inte prospektören hellre ta hänsyn till i tillståndsansökan!

Slutsats: Tag höjd i vindkraftsplanen för vad verkligheten kan leda till.

Medicinska aspekter

Naturvårdsverket har med hjälp av KTH gjort mätningar med personer boende i utsatta områden. Resultatet av undersökningen visar att 30 % av de boende kan känna sig störda eller mycket störda vid 40 dBA gränsen. Statistiskt kommer ca 10 % utsättas för svåra störningsupplevelser.

Fauna

Fågeldöd rapporteras med jämna mellanrum. Dessa rapporter förefaller komma som överraskningar för ansvariga.

I Tyskland rapporteras om 200.000 fladdermöss död per år.

Det är viktigt att överväga fågelstråk över området noga innan beslut fattas.

4. Länsstyrelsens hantering och beslut.

Länsstyrelsen är också bunden av att följa Naturvårdsverkets riktlinjer och kan inte ta hänsyn till annan tillgänglig information och forskningsresultat. Det innebär att inget stöd att ta sådana hänsyn till begäran från remissinstanser kan påräknas.

Slutsats: Enbart i villkoren för vindkraftsplanen kan Kommunen få inflytande på besluten.

5. Ekonomiska aspekter

Att peka ut och godkänna speciella områden som lämpliga för vindkraft kan drabba fastigheter med byggförbud, även om inga verk någonsin kommer att uppföras på områden. Ett avslag för en bygglovsansökan, med motivering att det planeras för vindkraft, kan komma att ligga kvar i 10 tals år, även om inte något vindkraftverk byggs överhuvudtaget. Dessutom kan det drabba någon som inte alls kommer att få någon ersättning för uppförda verk.

Före beslut om översiktsplanen bör fastställas och klargöras för berörda markägare, vilka ersättningsregler som gäller för mark som inte kan utnyttjas för brukande.

Det bör även klarläggas hur ansökan om bygglov inom säkerhetsavståndet skall behandlas.

Slutsats

Ovanstående visar att det finns väsentliga faktorer som inte tas hänsyn till i gällande föreskrifter för tillståndsansökan. Det föreligger stor risk, att de verkliga ljudnivåerna blir högre än de beräknade.

Slutsatsen blir att det endast är Kommunens skrivning i översiktsplanen som, de facto, kan ta dessa hänsyn.

Slutord

Vid utformning av översiktsplanen är det min rekommendation till beslutsfattare i Ljungby kommun att tillämpa försiktighetsprincipen, när villkoren anges. Alltför stora osäkerheter råder fn vid tillämpningen av gällande föreskrifter.

TORBJÖRN OCH ING-BRITT SOLÉN

Något vindkraftverk bör inte byggas i Kånna av följande skäl:

1. Energimyndigheten säger att Ljungby kommun INTE är något riksintresse för vindkraft.
3. Så gott som ALLA invånare i Kånna ÄR EMOT att det byggs VINDKRAFTVERK I KÅNNA! Om inte folkviljan respekteras, vart är då vår demokrati på väg? Mot diktatur?
  3. Stor negativ påverkan på djur- och fågellivet i närområdet. Bl.a. skulle våra största rovfåglar i Kånabygden, som t.ex. havsörn och glada, kunna dödas av vindkraftverkens vingar! Eventuellt skulle både tranor och sångsvanar kunna halshuggas av kraftverkens enorma vingar.
  4. Flyttfågelsträcken längs ån Lagan skulle försvinna.
  5. Det skulle förstöra Kånnas kulturbygd.
  6. Eftersom vindkraftverken enligt förslaget ska placeras i skogsområdet ovanför Kånna samhälle, kommer de helt att dominera Kånna, som hittills ligger vackert nere i Lagans dalgång.
  7. Det finns ingen gräns satt för verkens höjd!
  8. Närmaste verk ska enligt planen placeras mindre än 1000 meter från närmaste bostadshus.
  9. Risk för is som lossnar och slungas iväg över Kånna.
  10. Vindkraftverken ger ifrån sig både ett högfrekvent och ett lågfrekvent ljud. Detta påverkar vår hälsa negativt.
  11. Solens ljus skulle ge irriterande skugg- och reflexeffekter över Kånna och Lagans dalgång.
  12. Lampor på vindkraftverken kommer att framför allt varje natt sprida ett högintensivt blinkande ljus över bygden.
  13. Det skulle bli stora ingrepp i naturen och skogen skulle förvandlas till industrimark.
  14. Nya ”skogsvägar”, som klarar transporter av långa, breda och tunga

moduler, måste byggas (en ving till ett 115 meter högt vindkraftverk har 55 meter långa vingar som väger 12000 kg styck). Stor areal av skogsmark skulle komma att förbrukas för detta ändamål.

15. Fastighetspriserna skulle komma att sjunka avsevärt vid försäljning av fastigheter i Kånna, om de då överhuvudtaget skulle gå att sälja.

16. Kånna som attraktivt rekreations- och turistområde skulle komma att upphöra helt.

KAJ KANSTRUP

Jag anser att Ljungby kommun ska vara en vindkraftsfri zon! Om beslut ang. byggande av vindkraftverk fattas anser jag:

- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av max 100 m och närmaste hus får inte understiga 1000 meter.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av 101 till 150 meter och närmaste hus får inte understiga 1 500 meter.
- Maxhöjd på vindkraftverk i Ljungby kommun får inte överstiga 150 meter.
- Max bullervärde vid husfasad får inte överstiga 35 db(A).
- Då det inte finns några områden i Ljungby kommun som är av riksintresse för vindkraft så finns det ingen anledning att ha så kallade prioriterade områden.
- Minsta avstånd till detaljplanerat område ska inte understiga 5000 meter. Detta med motivering att reservera mark för rekreation och friluftsliv. Dessutom finns då möjlighet för dessa samhällen att expandera och utvecklas. Jag värnar nämligen landsbygdens möjlighet att överleva.
- Områden som "Natura 2000 reservat" och naturområden med stora naturvärden ska ha en radie på 1 500 meter från respektive områdes ytterkant där vindkraftverk inte är tillåtet att uppföra. Stor vikt ska läggas på höga naturvärden vid etablering av vindkraft.
- Vid eventuellt uppförande av vindkraftverk ska de boende inom en radie av 2000 meter som eventuellt kan påverkas av etableringen ha vetorätt.
- Vindkraftverk som har fått bygglov ska vara påbörjat inom 6 månader annars upphör bygglovet att gälla. Ny ansökan får inkomma tidigast 12 månader senare. Detta för att det inte låsa upp mark för våra kommuninvånare som kanske vill bygga på sin fastighet. Vindkraftverken kommer kanske aldrig till stånd. Det medför en negativ utveckling av vår landsbygd om marken inte kan disponeras av markägaren.

FAMILJEN JOHANSSON/NYSTRÖM, KÅNNA

Vi vill inte ha vindkraft! Vi vill inte att våra skattepengar ska gå till att subventionera vindkraft. Vi är oroliga att det kommer störa ut både människor och djurlivet i området. Vi ska inte behöva oroa oss för skuggor, störande ljud eller is som slungas iväg och riskerar att träffa människor, djur eller byggnader.

JAN LORENTZON

Jag anser att Ljungby kommun ska vara en vindkraftsfri zon. Om beslut ang. byggande av vindkraftverk ändå verkställs anser jag att:

- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av max 100 m och närmaste hus får inte understiga 1000 m.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av 101-150 m och närmaste hus får inte understiga 1 500 m.
- Maxhöjd på vindkraftverk i Ljungby kommun får inte överstiga 150 m.
- Max bullervärde vid husfasad får ej överstiga 35 db(A).
- Då det ej finns några områden i Ljungby kommun som är av riksintresse för vindkraft så finns det ingen anledning att ha så kallade prioriterade områden.
- Minsta avstånd till detaljplanerat område skall ej understiga 5000 m. Detta med motivering att reservera mark för rekreation och friluftsliv. Dessutom finns då möjlighet et för dessa samhällen att expandera och utvecklas. Vi värnar nämligen landsbygdens möjlighet att överleva.
- Områden som "Natura 2000 reservat" och naturområden med stora naturvärden ska ha en radie på 1500 m från respektive områdes ytterkant där vindkraftverk inte är tillåtet att uppföra. Stor vikt ska läggas på höga naturvärden vid etablering av vindkraft.
- Vid eventuellt uppförande av vindkraftverk ska de boende inom en radie av 2000 m som eventuellt kan påverkas av etableringen ha vetorätt.
- Vindkraftverk som har fått bygglov skall vara påbörjat inom 6 månader annars upphör bygglovet att gälla. Ny ansökan får inkomma tidigast 12 månad er senare. Detta för att ej låsa upp mark för våra kommuninvånare som kanske vill bygga på sin fastighet. Vindkraftverken kommer kanske aldrig till stånd. Det medför en negativ utveckling av vår landsbygd om marken ej kan nyttjas av markägaren.

SAMTLIGA FASTIGHETSÄGARE PÅ SJÖTORPET

Frågeställningar angående Ljungby kommuns vindkraftsplaner i området beläget utmed sjön Flårens östra strand mellan Flattinge i söder fram till kommungränsen och länsgränsen i Värnamo kommun.

Vi vill att det ska vara en samsyn mellan Värnamo kommun och Ljungby kommun

Värnamo kommun har uttalat att man på ett bättre sätt vill ta tillvara de möjligheter som Fåren erbjuder Har Ljungby kommun kollat vad detta innebär?

Natura 2000 områden finns både i norr och söder inom det område som ni klassar som område utan särskilt intresse Vad grundas det utlåtandet på?

I ett uttalande från 2005-04-06 Dnr 1561/04 skriver ni följande (Citat)

Sjön Flåren är en sjö med höga naturvärden och har pekats ut i Kronobergs Naturvårdsprogram och getts värdeklass 2

Värdena är knutna till en relativt vegetationsfattiga stränder och en rik fågelfauna en ökad belastning kan ändra sådana förhållande på ett nästan oåterkalligt sätt Detta gäller även för stränderna vid Flattinge åsar och övre delen av Toftaån.
(Slut citat)

Det påpekas dessutom att stora opåverkade områden ska skyddas

ett sådant område måste väl vara en strandremsa på en mil på flårens västra strand från länsgränsen i norr till Flattingenäs i söder och E4an i väster där det i stort sett inte förekommer någon bebyggelse?

Har Ljungby kommun utrett hur en tänkt vindkraftspark kan tänkas påverka de skyddade områdena vid sjön?

Kan det vara ett riksintresse och ett nationellt mål att göra detta område till ett vindkraftslandskap.

Redan 2005 noterades att Uttern hade återkommit till lagans vattensystem och varit synlig i bland annat Skålån.

Samtidig som man i dag kan konstatera att vi har ett växande bestånd av både Havsörn Och Kungsörn.

Hur påverkas detta av vindkraft? UTRETT?

Kunde för någon vecka läsa i Hälsingborgs dagblad att x antal havsörnar fallit offer för vindkraften i området runt Helsingborg.

Samma sak noterades veckan efter ha inträffat i Kalmar Ölands området

Hur ser ni på dessa fakta???

Vindkartor från tidigare undersökningar visar att det blåser långt under vad som krävs för god lönsamhet och att det är en av de sämsta vindförhållande i detta område.

Varför väljer ni att gå vidare med detta område?

Finns betydlig lämpligare områden vindmässigt och som dessutom är belägna betydlig närmare centrum av kommunen där den största förbrukninge av energi väntas uppstå.

Blir ju betydligt enklare både med ledningar och vägar.

Har utredning gjorts angående hur tele och tv kommunikationen påverkas i vårt område finns det risk för stora störningar och i så fall vill vi ha ett klagörande i ansvarsfrågan angående detta?

Det starka vita ljussken från masterna Hur påverkar det oss på den Östra sidan av Flåren?

Eventuellt vindbrus har mätningar gjorts eller är det bara gissningar? Vinden ligger nästan alltid på från väst och sydväst och förstärker ljudet av vindbruset från propellerbladen. Dessutom finns ingen vegetation som dämpar ljudet mellan kraftverken och våra fastigheter.

Skuggbildningar från propellerbladen. Vi får dessa i direkt västerläge där vi har solnedgång från Mars till Oktober hur löser ni detta? (Bifogar bildmontage)
Besök gärna på plats för att få en verklig bild om vad vi befarar. Vi som har våra fastigheter mittemot Toftanäs har nog ett av Ljungby/Värnamos tystaste område med helt oexploaterat område

Var rädda om detta område och bevara det orört för kommande generationer och placera inte en vindkraftspark här.

En annan fråga som inte berörts är hur långt från E4 kontra Flårens strand är det aktuellt att de ska placeras.

Blir dom i direkt synfält från E 4an och hur påverkar det trafiksäkerheten?

Ni säger att det ger inkomster och arbetstillfällen men eftersom Södra skogsägarna är ägare till hela området så tror jag inte dom behöver denna extra inkomst. Vad bekräftar arbetstillfällen så brukar dom gå till icke Svenskregistrerade företag.

En annan stor fråga är våra fastighetsvärden. Utan tvekan är det så att dom påverkas negativt
Skulle nog vilja ha garantier från de kapitalstarka bolagen som är beredda att investera miljarder, att dom är beredda att ersätta alternativt lösa in det blygsamma belopp som detta kan utgöra i hela den stora satsningen.
Vi riskerar att bli utblottade, efter att ha haft framtidstro och satsat allt på och investerat i ett boende i detta fantastiska område.
Svar på denna för oss viktiga fråga önskas?

Se bilagor: Sjötorpet bilaga 1-2

KENNETH OCH LYDIA CARLZON

1. Området gränsar intill södra delen av sjön Flåren som är ett område med mycket turister som är fast eller sommarhusboende. Tyskar, danskar, svenskar som har köpt stugor och svenskar som bor året runt i sina hus av en enda anledning sjön, skogen och lugnet. Antalet fastigheter som är uthyrda är betydande. En vindpark i området skulle innebära att möjligheten till uthyrning skulle minska drastiskt med **minskade skatteintäkter som följd.**

2. Ut med sjön finns i nuläget c:a 100 fastigheter sommarboende och fast bosatta som kommer att påverkas av vindkraften. I nuläget finns ett antal utstakade tomter som inte är bebyggda. Om man bemöder sig med att besöka södra delen av sjön Flåren upptäcker man ganska snart att det finns många möjligheter att bygga ut fler tomter alternativt bygga stugbyar. Det är inte alltid att kartan överensstämmer med verkligheten. Vår bestämda uppfattning är att vi i **framtiden från kommunens sida behöver strandnära områden för kommuninnevånarna.** Vi är också övertygade om att om vindkraftverken byggs som förslaget är att ingen ny bebyggelse kommer att ske på de tomter som finns eller som kan planeras i södra delen av sjön.

3. För några år sedan planerades ett vindkraftsområde Flattingenäs. Efter ett år av mätningar kom fram till att det blåste för lite i området.
Kommunen tog fram en vindkraftplan där Åby området ansågs som lämpligt.
Anledningen till att kommuninnevånarna inte protesterade mot placeringen då var att man var övertygande om att ingen var intresserad av etablering när de som var intresserade i Flattingenäs inte ansåg det var ekonomiskt lönsamt.

4. Enl. tekn.Dd,docent Bertil Persson på FSL är beräkningarna på ljudnivån för stugbyn Kvänarp 1:2 felaktiga ljudnivån kommer att överstiga 40 dicibel vid . märkeseffekt 3,5 MW.

5. Bedömningen från många sakkunniga är att fastighetspriserna kommer att sänkas för närliggande områden.

6. Med anledning av punkterna 4 och 5 kommer vi att **begära skadestånd om kommunen** godkänner vindbypark Flattinge/Ljunga i den omfattning som framgår av samrådshandlingen.

Vårt förslag är alltså att man från kommunens sida lyssnar på sina kommuninnevånare och lyfter fram turismen i kommunen istället för att bygga vindkraftsparker som kortsiktigt kan ge lite skatteintäkter och några få arbetstillfällen.

LYDIA CARLZON

När man planerar ett område som kommunen tydligen gjort kan man ju fundera hur man har tänkt.

1. Området gränsar till Flattinge åsarna naturreservat. Nämnda naturreservat var vad jag kan förstå en av anledningarna till att Södra inte fick placera virket i sjön efter stormen Gudrun 2005.

2. Ut med sjön finns i nuläget c:a 200 fastigheter sommargäster och fast bosatta som kommer att påverkas av vindkraftverken, Vi har mycket tyska och danska, holländska sommargäster runt sjön, turister innebär ju pengar till kommunen, men Södra som äger Flattinge området där vindkraften ev. skall uppföras inte kommer att bidra med några skatteinkomster till kommun. I nuläget finns ett antal utstakade tomter som inte är bebyggda. Om man bemöder sig med att besöka södra delen av sjön Flåren upptäcker man ganska snart att det finns många möjligheter att bygga ut fler tomter alternativt bygg nya stugbyar. Det är inte alltid att kartan överensstämmer med verkligheten. Min bestämda uppfattning är att vi framtiden från kommunens sida behöver strandnära områden för kommuninnevånarna.

Jag är också övertygad om att om vindkraftverken placeras som förslaget är att ingen ny bebyggelse kommer att ske på de tomter som finns eller som kan planeras i södra delen av sjön.

3. Jag är också övertygad att min bostad kommer att sjunka i värde med 500.000 - 1.000.000 om det går att sälja i huvudtaget.

Mitt förslag är alltså att man från kommunens sida markerar område Flattingenäs som ej lämpligt för vindkraft.

Om ljudnivån kommer att överstiga 40 decibel eller fastighetspriset kommer att sänkas på mitt hus kommer jag att begära skadestånd av kommunen.

KENNETH CARLZON

1. Alla utom de styrande i kommunen förstår varför inga vindkraftsbolag har etablerat sig i område Lidhult och Skäckarp. Energimyndigheten har ju uttalat sig om att Ljungby kommun inte är lämpligt för vindkraft.

2. Trots ett flertal försök från kommunens sida har man försökt att etablera vindkraft runt Flåren och misslyckats. Sista gången man försökte i Åby vad jag i kontakt med en tjänsteman på vindkraftsbolaget som var allmänt förbannad på

kommunen som hade intalat bolaget att det inte skulle vara några problem med etableringen. Låt inte samma sak upprepas igen ett samråd kommer inte att innebära att man får några stora protester. Protesterna kommer när vindkraftsbolagen försöker etablera sig.

3. Om man läser tidningar, ser på tv eller följer nätet upptäcker man att vindkraften är på avveckling. Vi behöver ingen mer vindkraftverk i vart fall inte iden storleksklassen och inte placerade på såna platser som vår kommun föreslår. Lita på expertisen energimyndigheten.

4. Järnvägen igenom kommunen är viktig. Kånna har blivit bortplockade ur den synpunkten. Var dragningen av spåren skall ske vet man ju inte säkert. Ur kommunens synpunkt är det 100 % viktigt att man kommer rätt. Avveckla Vittaryd, Flattinge och Ljunga för att vara 100 % säkra.

5. På kommunens hemsida kan man läsa att man kan paddla segla och fiska i vår kommun eller lyssna till den mäktiga tystnaden. Man kan även läsa om Små lands sjörike där inte någon av sjöarna Vidöstern eller Flåren finns med. För mig är det obegripligt att runt Flåren har det vuxit upp en turism utan någon som helst hjälp av kommunen. Redan nu bidrar denna delen av kommunen med betydande skatteintäkter. Ett vindkraftsfält vore katastrof. Nej tänk positivt från kommunen sida och hjälp till med att öka intäkterna i denna delen av kommunen.

Med dessa enkla rader hoppas jag att Ni som läser detta tänker om och avvecklar vindkraftsplanen och tjänar många goda miljoner till kommunen.

Se bilaga: Kenneth Carlzon bilaga 1

EVALD OCH SIV KARLSSON, BERGHEM

Vi vill inte ha vindkraftsverk i Kånna närområde. Jag hoppas verkligen att ni lyssnar på oss som bor i det berörda området.

ARNE OCH ANN-MARIE ALMÉN

25 - 50 år är det tidsperspektiv som vindkraftsetableringen omfattar. Ljungby skall, enligt en artikel i Sml den 1 mars, öka sin befolkning med 8 000 invånare inom några få decennier.

Stor del av denna expansion kan förväntas ske i riktning mot Kånna som därmed kommer att vara en attraktiv bostadsort även i framtiden.

350-400 namnunderskrifter mot vindkraftsförslaget i Kånnaområdet kräver att föreslagen etablering raderas från den utställda planen.

Budskapet är entydigt och klart: **VI VILL INTE HA NÅGON VINDKRAFTPARK I OMRÅDET VID KÅNNA**

Attraktionskraften i Lagaåns dalgång söder om centralorten får inte äventyras genom en forcerad vindkraftsutbyggnad utan hänsyn till hur översiktsplanen kommer att se ut.

Här föreligger ett allvarligt fel i planeringen som måste korrigeras. Samhällets fortsatta utveckling och funktioner måste kartläggas före upprättandet av vindkraftsplanen så att miljö- och hälsostörande verksamhet förhindras intill berörda bostadsområden.

Buffertzonen för vindkraft är satt till 3000 m för centralorten och 1000 m för mindre orter. Utmanande! Det finns inga verkliga motiv för att tillämpa olika

avstånd. 3000 m är ett miniavstånd för att undvika störningar p.g.a. ljusreflexer och lågfrekvent buller från de nya exceptionellt höga vindkraftsanläggningarna. Målsättningen borde vara att underlätta utvecklingen även av de mindre orterna. Enskilda ekonomiska intressen får inte styra över:

- samhällets fortsatta utveckling som en säker och trygg region.
- de åsikter som redovisats genom artiklar i pressen, vid samrådsmöten och yttranden avseende det utställda förslaget.

ANN-MAGRET JOHANSSON

Annonsering: Jag anser att informationen när det gäller samrådsmötena för den reviderade vindkraftsplanen varit under all kritik. De som äger fritidshus i Ljungby kommun och är boende i andra kommuner och de som bor utomlands har väl knappast nåtts med två små kallelser i Smålänningen Samma sak för de permanent boende i grannkommun och som gränsar till föreslagna områden. Jag anser därför att samrådstiden bör förlängas till över sommaren.

Tidpunkten: Man ställer sig frågan vad är orsaken till att man har så bråttom till att ta fram en ny reviderad vindkraftplan och inte kan vänta och låta den ingå i den nya översiktsplanen som är planerad år 2019?

De föreslagna områdena: I den föreslagna reviderade planen har man i stort sett samma områden som i den tidigare planen, trots att man i den fått stora protester, både från permanent boende, fritidshusägare turister från våra grannlän, samt från representanter för turistnäringen i kommunen.

Man ber om yttrande från fågelklubbar men trots man då fått en bestämd avrådan från dessa är igen hänsyn till begärda yttranden tagen utan man föreslår nu samma områden igen.

På sidan 6 säger ni: att det är glest befolkat så att det är lämpligt med vindkraft i dessa områden hur kan man döma ut landsbyggen och människor som bor där på detta sätt. Det är också i de områden som vi har en natur med ett rikt djur och fågelliv.

PETER STEEN

Kommunens tjänstemän och vissa politikernas fanatiska vilja, att mot stora delar av kommunens befolkning, driva igenom en vindkraftsplan ser vi som skrämmande. Att för lång tid framöver försämra livskvaliteten och riskera hälsan för landsbygdsbefolkningen i kommunen utan att ta tillvara på de senaste utredningarna och besluten eller ens bemöda sig att efterforska detta är gravt tjänstefel.

Då tiden inte räcker till att få en fullständig analys av texten har jag här enbart tagit med ett stycke av begynnelsen av detta undermåliga dokument

Sida 1 FRAMSIDA.

Man har här valt en bild med en vacker solnedgång. Detta är ett förskönande av vindkraftens påverkan på människor och natur.

Sida 2 INSIDA.

Man namnger 3 tjänstemän som ”Arbetsgrupp”. På samrådsmötet ges ett intryck av politiker i nämnden varit delaktiga i författandet av handlingen. Vilka och i vilken omfattning har ideologiska intressen fått styra författandet?

Sida 4 SAMMANFATTNING.

”Det finns flera områden i kommunen som bedöms lämpliga för vindkraft”

Vem har gjort denna bedömning och vilka faktorer tas hänsyn till? Det finns utredningar som visar ett det inte är lämpligt att bygga vindkraft i skogsområden.

”Det finns risk att människor blir störda...” Det är stor risk att människor som utsätts för de ljud och ljus som vindkraftverken påverkas både fysiskt och psykiskt. Undersökningar om det lågfrekventa ljudet har påvisat att det är minst lika skadligt som det högfrekventa.

”Etablering av vindkraft... en rad positiva effekter ur näringslivssynpunkt.”

Vem har gjort denna bedömning? På vilka undersökningar grundar sig detta? De flesta etableringar av vindkraftsparker sköts av företag som har detta som affärsidé och har hela Europa som arbetsområde. Några sådana företag finns inte i Ljungby Kommun. De lokala företag som kan verka som underentreprenörer i dessa byggprojekt är ytterst få och med marginella positiva sysselsättnings och intäkts resultat.

”Det finns också intressen inom turism-....Verksamhetsutövarna

oroliga...mindre attraktiva..” Det är inte bara verksamhetsutövare som tycker områdena blir mindre attraktiva. Vilka kommuninnevånare vill sitta på en sjö och meta när man hör snurrorna i bakgrunden och skuggorna spelar över flödet. **”Risk finns för att det kan uppstå konflikter..”** Det är ganska givet att äger jag min mark och vill bygga ett fritids- eller permanentboende där och M&B säger nej pga. Att det finns en vindkraftsplan, som inget bolag valt att utnyttja exploateringsmöjligheten i, då blir det konflikter.

”..ska i första hand avsättas för vindkraft.” Har ett ställningstagande som gör att kommunen åter begränsar äganderätten på markområden som gränsar till vindkraftsverk. ”I dessa områden går vindkraften före allt” enligt ordf. i M&B.

”Ett antal riktlinjer ...har satts upp.” Vem har satt upp dessa riktlinjer? På vilka studier grundar sig riktlinjerna? Har kommunens tjänstemän nödvändig kunskap för att skapa/fastslå/rekommendera dessa riktlinjer till politiska beslut? Vem har ansvaret för att riktlinjerna inte påverkar människor, djur och natur?

Sida 5 SAMMANFATTNING.

”Kommunen ser positivt på utbyggnad av vindkraften ... har tagit ställning till följande.” Är det kommunens politiker som gjort detta eller dess tjänstemän. I vilket kommunalt beslut står detta och när är det tagit?

”Vindkraftsanläggningar prioriteras..” Återigen ett påhopp på äganderätten. Dels för dom som väljer att arrendera ut sin mark till projektörerna och inte kan

nyttja övrig mark, men inte minst för de som blir utsatta för inskränkningar utanför projektområdena.

I samtliga fyra punkter med i detta stycke tas heller ingen hänsyn till boende i närområdet. Vi landsbygdsbor är icke existerande för politiker och tjänstemän i centralorten.

Sida 6 BAKGRUND.

”Ljungby kommun har bra förutsättningar för vindkraft.” Vem ståndpunkt är detta? Finns det några undersökningar som bevisar detta? Detta verkar vara ett tyckande från tjänstemän och vissa politiker. Vissa undersökningar visar att en del av de tilltänkta områdena har ogynnsamma vindförhållanden

”**..glost befolkad.**” Kommunen lär bli än mer glost befolkad när man aktivt arbetar för att folk måste flytta från sina gårdar med ljud och ljus störningar till följd av vindkraftverken.

Sida 6 SYFTE.

”**Syftet är att ta fram ett reviderat planeringsunderlag som skall vara till hjälp för både politiker och tjänstemän..**” Skall ett dokument som styr politikernas beslutsprocess och utlämna möjligheterna till olika ståndpunkter finnas? Det är ju då väldigt viktigt att dokumentet är professionellt författat, grundar sig på senaste fakta/studier och att det i dokumentet inte finns ideologiskt tyckande insprängt.

”**.. god hushållning med såväl vindenergin som andra resurser.**” Ingenstans i detta dokument beskrivs ”andra resurser”. Varför inget om solenergi, bioenergi och andra möjligheter?

Sida 6 NATIONELLT MÅL.

Man beskriver i texten regeringens mål för förnybar energi samt energimyndighetens planeringsmål. Någon siffra för vad den förnybara energins nuläge är nämns inte. Man nämner inte vad verk under byggnation eller redan tillståndsgivna/projekterade verk beräknas tillföra.

Sida 6 REGIONALT MÅL.

”**2050..Plusenergi län**” Här nämner man inte heller några siffror över nuläge. Ingen hänsyn tas till framtida exploateringsmöjligheter för sol och bioenergi. Kronoberg är ett skogslän och mycket av vår skog går ut till Södras fabriker vid kusterna där det som flis tas tillvara för att framställa energi. De riktigt stora fabrikerna vid kusterna, i andra län, är snart helt självförsörjande och kan börja sälja sitt energiöverskott. Detta med råvara från bl.a. skogsgårdar i Ljungby Kommun. Det är dock en förutsättning att det produceras ny skog och att inte skogsmarken används till ofantliga kala uppställningsplatser för vindkraftsindustri.

Sida 6 KOMMUNENS MÅL.

”Regeringen har betonat...elproduktion från vind.” Vilken regering och när? Man har ”betonat”, man har alltså inte krävt att kommunerna skall bygga i olämpliga områden.

”Borgmästaravtalet...minska koldioxidutsläppen med minst 20% till år 2020” Man anger inte hur långt kommunen kommit i detta sedan referensåret 1990. Det nämns även att Ljungby kommun kan delta i möjliga investeringar eller samarbeten för vindkraft. Återigen tar man inte hänsyn till andra möjligheter att uppnå målet.

Sida 7 OMFATTNING.

”...översiktsplanen inte kommer att vara klar förrän 2019...vindkraftsplan som kan antas under våren 2017.” Har man nu sagt nej till ett område för att gällande vindkraftsplan saknas, varför då snabbt tvinga fram ett undermåligt dokument som bara berör vindkraften? Varför inte ta en helhetsbild över energin och lägga in det i en komplett översiktsplan? Detta borde vara en plan som samtliga kommuninnevånare har sin demokratiska rätt att kunna påverka genom nästa kommunalval.

Sammanfattning

Jag har här på grund av tidsbrist valt att enbart kommentera de 7 första sidorna i det förslag som ligger ute för samråd. Tyckande, utelämnande av information och rena ställningstagande genomstrålar dokumentet i sin helhet. Jag yrkar därför att berörda politiker helt skrotar denna handling och går till beslut om att innefatta en komplett energiförsörjningsplan i kommande översiktsplan.

PROTESTLISTOR MED 556 ST NAMNUNDERSKRIFTER FRÅN KÅNNA

Härmed överlämnas protestlistor mot uppförande av vindkraftsverk nära tätorten Kånna. Förslaget väcker ilska, oro och förvåning i vår bygd.

Att bygga en Vindkraftspark så nära bostadsbebyggelse är ett brott mot den praxis som numera råder. Enligt denna praxis skall det vara minst 1000 meter till bostadsbebyggelse. I en studie genomförd i Nya Zeeland rekommenderas av hälsoskäl att det ska vara minst två kilometer mellan bostadsbebyggelse och stora Vindkraftverk. Läs bifogad skrivelse av docent Bertil Persson. "Minsta avstånd mellan Vind-kraft och bostäder."

Det betyder att planerad Vindpark i Kånna tätort bryter mot gällande praxis. Till närmsta bostäder är det mindre än 700 meter. Avståndet till Kånna kyrka understiger 1000 meter. Inom en nära framtid kommer det att råda ännu strängare regler. Då kommer pågående forskning och erfarenhet visa att planerade jättehöga Vindkraftverk måste ligga på ännu mer betryggande avstånd från bebyggelse.

Planerad Vindkraftverk i Kånna blir över 200 meter höga och därtill belägna på en höjd. Det innebär bl.a. att

- Värdet på fastigheterna i Kånna sjunker.
- Inga nybyggen uppförs.
- Vindparken ger natt som dag störande ljud, skuggor och ljusreflexer.
- Innebär negativa hälsoeffekter för både människor och djurliv.

Övriga synpunkter.

Markägarna får en relativt hög ersättning. Endast en av markägarna bor i Kånna. Ljungby kommun som beslutar i ärendet får inga fördelar.

Om planerad Vindkraftsbygge genomförs riskerar både Centern och Socialdemokraterna att förlora röster i valet 2018.

Kom ihåg att kampen inte gäller Vindkraften utan dess placering nära bostäder. Om Riksdagen stiftar lagar som skyddar hus och hem slipper vi sådana här onödiga kontroverser.

Kånna i januari 2017.

NEJ, NEJ, NEJ!

DEFINITIVT NEJ TILL VINDKRAFT I KANNA.

Ni tog själen ur vår lilla vackra tätort, skolan.

Det räcker!

Energimyndigheten har sagt att Ljungby kommun inte är lämpad för vindkraft.

Ändå vill ni Centerpartister och Socialdemokrater förstöra vår livsmiljö och förfula byn med dessa monster i bakgrunden, helt nära.

Det ljud man skulle höra dag och natt, det starka varningsljuset när det är mörkt och långa obehagliga skuggor när solen lyser.

11 november 2014 beslöt kommunstyrelsen om ny vindkraftsplan och när den var klar då skulle alla styrelsemedlemmar vara helt eniga om planen annars skulle vindkraften läggas åt sidan.

Så sa ni då, 11/11 2014

Se bilaga: Namnunderskrifter Kånna

KÅNNABO/BLIVANDE VÄRNAMOBO

Vad händer med våra villor när ni smäller upp dessa gigantiska vindkraftsverk??

Har ni tänkt på att priserna kommer att rasa då???

Ni är inte kloka som gör så här mot oss på landet!

SNART F.D. LJUNGBYBO

Om ni har något vett i huvudet så gör det till en valfråga, så alla kan säga sitt!!!!

JAG KOMMER LÄMNA VÅRAN KOMMUN SÅ FORT JAG KAN.

LARS CARLSSON, HAMNEDA

Med anledning av den nya vindkraftsplanen vill jag lämna följande synpunkter.

1. Jag protesterar mot att avståndskravet till närmsta bostad ökas till 1000 m. det innebär att ytan av som påverkas med ex byggnadsförbud blir 100 % större än tidigare. Det är ju inte tornens närhet som skall beaktas utan vilket decibel som fås vid bostaden.
2. Hamneda -Horn har tidigare ansökt om tillstånd för att bygga vindkraftverk och fått avslag beroende på närheten till ån Lagan??? I detta området var det väldigt få protester från kringboende, mycket beroende på

att E4 an redan stör så mycket att några vindkraftverk gör varken från eller till. Därför önskar jag att detta området markeras som ett lämpligt område för byggnation av vindkraftverk.

OSCAR FORSBERG, LJUNGBY

Jag är nu 25 år och har merparten av dessa år bott i Kånna. Jag har gått i den idylliska skolan i Kånna, som Ljungby kommun tyvärr valde att lägga ner. Närheten till naturen, det tysta lugna läget men ändå närheten till stan har alltid betytt mycket för mig.

När nyheten om att ett norskt kraftbolag vill förstöra den idyllen genom att bygga ett stort antal och dessutom enormt höga vindkraftverk i Kånnas omedelbara närhet, slog det ner som en liten bomb. Bara den enorma utbyggnaden som måste göras av vägar o broar för att kunna färdigställa dessa för naturen enormt fula byggnader, får mig att bli riktigt ledsen.

Min tanke gick direkt till alla de som bor kvar och drabbas av detta. Verken är inte bara enormt höga och fula, de förstör dessutom den unika kulturmiljö som Kånna med omnejd utgör. För att inte prata om djurlivet. Jag är ingen ornitolog, men nästan varje gång jag besöker Kånna så ser man någon rovfågel, som glada eller ormråk och ibland nån havsörn. Ugglor hörs även hoa på nätterna. Har även vid ett flertal tillfällen falkar utpekade för mig.

Oljudet från dessa kraftverk är inte heller bra. Jag har pratat med farsan som bor kvar i Kånna och han är MYCKET orolig för vad det direkta ljudet från kraftverken kan ställa till med på kort sikt och det lågfrekventa på lång sikt. Blinkningar från de kraftiga lamporna, vibrationer och skuggningar är andra saker han och de MÅNGA som är emot kraftverken i Kånna är rädda för. Det vore katastrof om de byggs. Vindkraftverka ska inte finnas i närheten av där människor bor. Helst inte alls då det finns andra sätt att producera el.

SAMMANFATTNING:

- Enligt ENERGI-MYNDIGHETEN finns INGA i Kronobergs län, lämpliga områden för vindkraft. Därför är det beklämmande att bygg o miljökontoret med endast en rösts övervikt, ordförandens, vill tillåta en byggnation 1 km från Kånna men har som gräns mot Ljungby med 3 km. Ska så klart vara 3 km från Kånna också.
- Nej, ETT absolut NEJ till vindkraft i Kånna. Med tanke på att de som bor i Kånna har valt att bo nära naturen och inte i ett INDUSTRIOMRÅDE, som det kommer att bli med dessa höga byggnader (som det dessutom inte finns NÅGON SOM HELST ÖVRE GRÄNS PÅ HUR HÖGA DE FÅR BLI)
- Naturen kommer också att få betala ett högt pris. Det rika djurlivet som finns på gångavstånd från Kånna kommer med stor sannolikhet att påverkas på ett negativt sätt. Har sett många bilder på vindkraftsdödade rovfåglar men även andra djur påverkas.
- Människorna i Kånna o dess närhet kommer att störas av ljudet från kraftverken. De närmsta husen kommer ju att vara så nära som ca 800 meter. Det är inte acceptabelt att Kånnaborna med sin hälsa ska betala för att ett kraft verksbolag i Norge ska producera och tjäna pengar på el och markägare ska få ersättning för att upplåta mark. De flesta av markägarna bor dessutom inte i närheten av Kånna så

de kommer aldrig att påverkas eller bli sjuka av oljuden. Det är lätt att vara positiv till dessa snurror då.

- Bara det faktum att hotet om en vindkraftsutbyggnad i Kånna o dess omedelbara närhet får de boende att må dåligt. INGEN av de jag pratat med som bor i Kånna, vill ha den påtvingade olägenhet.
- Många vindkraftbolag drivs av bl.a subventioner och pengar från frikostiga riskkapitalbolag, ofta utländska. OM de går i konkurs, då blir det en kostnad för Ljungby kommun att nermontera verken efter uttjänandet. En mycket kostsam verksamhet då de innehåller mycket miljöfarligt avfall. Om så sker, kommer Ljungbyborna via skattsedeln få betala detta. Alltså, vindkraftbygget kommer inte att ge Ljungby Kommun några ekonomiska fördelar, mer än under själva byggtiden. Uppgifter från andra byggen gör dock gällande att det är inte alls så stora summor som vindkraftbolen uppger.
- Kånna är kanske inte känt för sin turism men många besöker Kånna och dess omgivning för tystnaden och naturupplevelsen. DET ger inkomst till Ljungby kommun i form av campingnätter och livsmedelsförsäljning.
- Många danskar o tyskar har stugor i området och de vill inte se några kraftverk i skogarna runt Kånna, det har de enligt egen utsago nog av hemma i resp land. En hel del av den riktigt gamla granskogen försvann i "Gudrun" men mycket finns kvar, bl a tystnaden. Suset i en skog när det blåser kan inte o ska inte ersättas av det enträgna ljuden av ett vindkraftverk.

Listan skulle kunna göras längre men ni förstår nog min ståndpunkt.

NEJ TILL VINDKRAFT I KÅNNA, ÄVEN EFTER ATT HÖGHASTIGHETSTÅGET HAR UTRETTS OCH HUR UTSLAGET BLIR DÅR.

WIVI-ANNE GRIPENHED, KÅNNA

Ljungby kommun beslutade 2015 att ge Miljö och byggnämnden i uppdrag att revidera den tidigare vindkraftsplanen från 2009, med motiveringen att förutsättningarna för vindkraft har ändrats sedan den gamla vindkraftsplanen antogs. När den nya planen presenterades 2016, visade det sig dock att någon större revidering inte gjorts, den snart 8 år gamla planen är i stort sett är oförändrad.

Tillägget till översiktsplanen är i mångt och mycket ofullständigt, ett hastverk med svepande formuleringar. En genomgripande konsekvensanalys av vindkraftens påverkan på människor och miljö i ett framtida perspektiv saknas. Nytt är att ingen maxhöjd för vindkraftverken anges, vilket inne bär att verken kan bli upp till 240 m höga, någon begränsning av antalet verk i de planerade vindparkerna nämns heller inte. De områden som pekats ut som lämpliga för vindkraft i den gamla planen står kvar, enbart med smärre justeringar. Trots att politiker och tjänstemän 2015 var tämligen ense att om att placering av vindkraftsparker i tätbebyggda områden är olämpligt, står Kånna fortfarande kvar som ett lämpligt område. Trots att energimyndigheten har öppnat upp för att se över gränsvärdena för bullernivån när det gäller vindkraft, hänvisas i planen till energimyndighetens undersökningar 2011 angående ljudnivåer, snart sex år gamla uppgifter. Ny forskning har visat att väder och terrängförhållanden har en större påverkan av ljudutbredningen från vindkraftverken än vad som tidigare

framkommit av Naturvårdsverkets rekommendationer. Närboende kan tidvis utsättas för betydligt högre buller än gränsvärdet på 40 decibel.

I planen skrivs: "Det är viktigt att hänsyn tas till det aktuella landskapets karaktär och struktur. Etableringen av vindkraft ska understryka landskapets karaktär, inte förta dem och inte heller förändra övergripande strukturer i landskapet." Vidare skrivs: "De öppna jordbruksbygderna längs med ådalarna äger en värdefull landskapsbild. Stor försiktighet ska råda vid etablering av vindkraft längs med de högre ådalarna."

Likväl anges Kånna vara ett lämpligt område för placeringen av en stor vinkraftspark. Här motsäger man sitt eget ställningstagande. Scanergy Wind AB planerar att uppföra en vindpark bestående av i första hand sju verk med en totalhöjd på 210 m i Kånna.

Parken kan sedan komma att byggas ut ytterligare eftersom ingen gräns är satt för antalet verk. Verken kan komma att bli 240 m höga, kanske högre, eftersom ingen övre gräns för verkens höjd är satt i den nya planen. Fotomontage från Scanergy baserade på verk med 210 m höjd över Kånna, visar att verken helt kommer att dominera miljön. T.ex. kommer alla de sju verken att vara synliga från Kånna förskola. Närmaste verk kommer att placeras endast 1000 m från närmsta bostadshus i Kånna kyrkby och samhälle. Kånna samhälle ligger nere i Lagans dalgång, placeringen av vindparken ligger på en betydligt högre nivå ovanför byn. Verken kommer även att dominera vyn över Lagadalen. Kånna har en väl dokumenterad kulturmiljö som omnämns i kommunens kulturmiljöplan och i Länsstyrelsens kulturmiljö av länsintresse.

Länsstyrelsen i Kronobergs län skriver:

"Lagans ådal innehåller Kronobergs läns mest betydelsefulla och storslagna fornlämningar".

Länsstyrelsen skriver vidare i Kulturmiljö av länsintresse: "Kånna kyrkby utgör en rik miljö som genom sitt sammansatta innehåll av fornlämningsmiljöer, sockencentra kommunikationsaspekter samt agrarlandskapets traditionella bebyggelselägen och varierande jordbruksmarker, illustrerar ett område som tidigt fick en central roll i Finnvedens centralbygder".

Fornlämningarna består av två höggravfält med totalt 50 högar, i huvudsak tillkomna under yngre järnålder och ett antal ensamliggande högar och stensättningar. (RAÄ Kånna 6:1, 113:1). Sockencentrat består av en romansk tidig medeltida kyrka med absid, skola, församlingshem, sockenstuga och hembygdsgård" (Länsstyrelsen Kulturmiljö av länsintresse).

Kånna kyrka är en av Smålands äldsta och området nedanför kyrkan är klassat som Natura 2000 område. Skaftålsyx och tjocknackig yxa har upphittats 100-150 m norr om Kånna Persgård, ytterligare fynd har gjorts i området. (RAÄ Kånna 61:1, 84:1).

Området där vindparken är planerad att uppföras består till stor del av fossil åkermark daterad till bronsålder, järnålder, medeltid och nyare tid. Vilket kommer att förvandlas till industrimark om tillstånd ges till vindkraftsutbyggnad. Angränsande Berghem har rötter lång tillbaka i förhistorie n. De äldsta beläggen finns så långt tillbaka som 7000 år sedan. Här ligger Kånna högar ett av länets

största gravfält från vikingatiden med ca 300 gravar. Dessutom finns här domarringar, treuddar, resta stenar och järnåldersdös. Ytterligare gravfält finns med 8 gravar, bautastenar och en rund stensättning. På andra sidan Lagan vid Kvänjarp ligger Höga rör som är västra Kronobergs största bronsåldersröse. Här finns också fornlåror förmodligen från förhistorisk tid. (*Länsstyrelsen Kulturmiljö av länsintresse*).

Bäck och Bäckaryd gränsar till *Riksintresse för kulturmiljö*. Här finns lämningar från yngre stenålder, bronsålder och järnålder, tre gravfält från yngre järnålder där Bäckarydslokalen med 165 gravar är det största i hela Lagadalen. (*Länsstyrelsen Kulturmiljö av länsintresse*).

Länsstyrelsen skriver både när det gäller Kånna och Berghem: "*Ny bebyggelse bör anpassas till den rådande bebyggelsestrukturen. Ingen nybyggnation ska tillåtas nära gravfälten*".

En vindpark med 210-240 m höga verk, med närmaste verk på endast 1000 m avstånd från Kånna sockencentrum och samhälle skulle utgöra ett starkt främmande inslag i denna urgamla kulturmiljö. En vindpark skulle också påverka området längs Lagadalen och strida mot det skydd för kulturmiljöer som Länsstyrelsen ansvarar för och de bevarandemål gällande kulturmiljön som Länsstyrelsen har satt upp för framtiden. Någon hänsyn till Länsstyrelsens avstyrkande 2014 av en planerad vindpark i Kånna, ur ett kulturmiljöperspektiv, har inte tagits i den reviderade planen.

Någon hänsyn till den fladdermusinventering som gjorts av undersökningsområdet i Kånna-Södra Ljunga på uppdrag av Scanergy, har heller inte tagits, Kånna pekas fortfarande ut som ett lämpligt område för vindkraftsetablering. Vid inventeringen i byarna Kånna, Haghult, Boarp och Södra Ljunga som har en rik fladdermusfauna framgick att man funnit sammanlagt tolv arter, varav fyra rödlistade: barbastell, sydfladdermus, Leislers fladdermus och fransfladdermus. Kånna med sin gamla kyrka, gamla gårdar, ådal, bördiga åkemarkar, gamla ädellövträd, hagar med lövträd och förmodligen ån Lagan som ledlinje för flyttande fladdersmöss utgör en mycket gynnsam miljö för olika fladdermusarter enligt inventeringen. Vid Kånna kyrka observerades inte mindre än åtta arter av fladdermöss; nordisk fladdermus, sydfladdermus, gråskimlig fladdermus, barbastell, dvärgfladdermus, stor fladdermus, långörad fladdermus, vattenfladdermus och *Myotis*, varav barbastell och sydfladdermus är rödlistade. En vindpark med närmaste verk på endast 1000 m avstånd skulle vara förrödande för fladdermusfaunan. (Se *Naturvårdsverkets handlingsprogram för skydd av fladdermusfaunan*). I skogsområdet ovanför Kånna finns flera rödlistade fågelarter, enligt Scanergy AB:s inventering och tidigare yttrande av Ljungby fågelklubb, även tjäder. Ändå anses området vara lämpligt för vindkraft.

Framtagandet av den reviderade vindkraftsplanen är forcerat och oövertänkt och det finns all anledning att ifrågasätta den plan som nu tagits fram av Miljö och byggnämnden. Ljungby kommun är inte ett riksintresse för vindkraft, ändå väljer Miljö och byggnämnden att driva frågan om vindkraft, nu för åttonde året i rad trots massiva protester. Kånna har tagits upp som ett lämpligt område trots en av både Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen i Kronobergs län väl dokumenterad

oersättlig natur och kulturmiljö. Genom att hävda att Kånna tätort är lämplig för utbyggnad av vindkraft har stor nonchalans visats gentemot de boendes livsbetingelser med de hälsorisker och förlorade fastighetsvärden som därmed följer. Någon hänsyn till den folkliga opinionen har inte tagits, bara i Kånna med omnejd har över 500 namnunderskrifter samlats in. Planen är inte uppdaterad när det gäller aktuell forskning av vindkraftens påverkan på omgivande miljö. I planen framställs det som att kommunen är enigt positiv till vindkraft vilket inte är fallet. Beslutet att antaga planen har fattats med endast en rösts övervikt i både Miljö och byggnämnden (2016-11-16) och i Kommunstyrelsen (2017-01-10) vilket inte är hållbart. Ett beslut som berör ett så stort in grepp i människors livs miljö, natur och kulturmiljö, måste fattas med mycket större majoritet.

En vindpark kommer att påverka den omkringliggande naturmiljön med konsekvenser som idag är svåra att överblicka.

Jag hänvisar till *Miljöbalken (1998:808)*

Första avdelningen övergripande bestämmelser 1 kap. *Miljöbalkens mål och tillämpningsområde.*

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken skall tillämpas så att:

1. Människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan.
2. Värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas.
3. Den biologiska mångfalden bevaras.

Uppförandet av en vindpark i Kånna, denna uråldriga kulturmiljö längs Lagans ådal, medför att miljön för alltid förändras och oåterkallerligt mister stora delar av sitt en gång så unika värde. Viktigt är för kommunen att respektera dessa oersättliga värden och inte placera en stor vind park där den utgör ett hot mot vår framtida kultur, natur, hälsa och boendemiljö. Låt Lagadalen få förbli orörd för en framtida exploatering av vindkraft!

CHRISTINA NILSSON OCH ANNA SALOMONSSON

Vi vill inte ha vindkraft i Kånna. Vi vill bo i en by där det är lugnt och inte störs av buller, svischande ljud och blinkande ljus. Inte heller förstöra vår natur och fågelliv. Inte behöva oroa oss över hur pålitliga de är, risker som is som slungas iväg, vingar går sönder eller att de välter eller brinner.

DICK ANDERSSON, LJUNGBY

Jag anser att Ljungby kommun ska vara en vindkraftsfri zon. Om beslut ang. byggande av vindkraftverk ändå verkställs anser jag att:

- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av max 100 m och närmaste hus får inte understiga 1000 m.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk med totalhöjd av 101 - 150 m och närmaste hus får inte unders tiga 1500 m.

- Maxhöjd på vindkraftverk i Ljungby kommun får inte överstiga 150 m.
- Max bullervärde vid husfasad får ej överstiga 35 db(A).
- Då det ej finns några områden i Ljungby kommun som är av riksintresse för vindkraft så finns det ingen anledning att ha så kallade prioriterade områden.
- Minsta avstånd till detaljplanerat område skall ej understiga 5000 m. Detta med motivering att reservera mark för rekreation och friluftsliv. Dessutom finns då möjlighet för dessa samhällen att expandera och utvecklas. Jag värnar nämligen landsbygdensmöjlighet att överleva.
- Områden som "Natura 2000 reservat" och naturområden med stora naturvärden ska ha en radie på 1500 m från respektive områdes ytterkant där vindkraftverk inte är tillåtet att uppföra. Stor vikt ska läggas på höga naturvärden vid etablering av vindkraft.
- Vid eventuellt uppförande av vindkraftverk ska de boende inom en radie av 2000 m som eventuellt kan påverkas av etableringen ha vetorätt.
- Vindkraftverk som har fått bygglov skall vara påbörjat inom 6 månader annars upphör bygglovet att gälla. Ny ansökan får inkomma tidigast 12 månader senare. Detta för att ej låsa upp mark för våra kommuninvånare som kanske vill bygga på sin fastighet. Vindkraftverken kommer kanske aldrig till stånd. Det medför en negativ utveckling av vår landsbygd om marken ej kan nyttjas av markägaren.

JOHANNES VILÅ, AGUNNARYD

- I den nya vindkraftsplanen ska avståndet till närmaste bostad vara 1000 meter. Detta är en positiv förändring, för de som bor allra närmast höga vindkraftsverk. Det minskar bullerstörningar och skuggeffekter. Det är också en rättvis förändring, då alla bostäder i kommunen behandlas lika.
- Vindkraftsbolag rekommenderas att fördela intäkter till grannar till vindkraftspark (s48). Detta är en positiv förändring som kan ge bolagen anledning att söka samarbete med närboende kring vindkraftsprojekt.

TOMMY GÖRANSSON, LAGAN

1. Jag anser det mycket viktigt att minst den elenergin som användes inom kommunen produceras inom kommunen. I dag förbrukas ca 308 GWh/år elenergi inom kommunen varav ca 75 GWh/år produceras inom kommunen genom vattenkraft och kraftvärme. Det sker en viss produktion av el från solceller men omfattningen är liten. I dag fattas det alltså ca 233 GWh/år som produceras i andra kommuner. Ett modernt vindkraftverk som monteras i dag producerar ofta minst 10 GWh/år med den navhöjd och vingdiameter som är vanligt förekommande på nya anläggningar. Produktionen per vindkraftverk ökar årligen p.g.a. större verk. Det innebär att det behövs ca 23 nya vindkraftverk av denna storlek för att Ljungby Kommun ska bli självförsörjande på el. Det är troligt att antalet verk som behövs minskar eftersom utvecklingen går mot högre produktion per verk beroende på att produktionskostnaden inkl. kapitalkostnader och drift och underhåll räknat per producerad kWh sjunker med större verk.

2. Det kommer troligen bli fler bilar och t.ex. entreprenadmaskiner som byter från bensin och diesel till eldrift eller till fordonsbränsle som helt eller delvis är beroende av el vid tillverkningen. Det är troligt att elbehovet för dessa förbrukare inom kommunen kommer att bli av samma storleksordning som dagens

elenergiförbrukning inom kommunen d.v.s. ca 300 GWh /år vilket innebär ca 30 vindkraftverk ytterligare.

3. Det kommer ofta upp i debatten att det är bättre att sätta upp solceller än vindkraftverk. Jag anser att solceller är ett bra komplement när det gäller elproduktion inom kommunen eftersom vindkraft producerar bäst på vinterhalvåret och solceller av naturliga skäl producerar bäst under sommarhalvåret. Om solceller ska ersätta 233 GWh/år går det åt ca 2 000 000 m² solceller (ca 70 m² per invånare i kommunen) i stället för ca 23 vindkraftverk. Under ca fyra vintermånader är elproduktionen från solceller försumbar. Det måste därför tas fram annan elproduktion som klarar elbehovet under vintermånaderna

4. I vindkraftsplanen står på sidan 50 "Utbyggnad av vindkraft i Ljungby kommun ska enbart ske inom dessa områden". Jag anser att det kan vara möjligt att etablera vindkraft även på andra platser efter normal prövning.

5. På sidan 52 står "Med 1000 meters avstånd bör värdet 40 dB(A) klaras med marginal i många fall". Jag anser att 40 dB(A) ofta innebär störande ljud för de som drabbas och anser att max tillåten ljudnivå bör vara 35 dB(A) om lagstiftningen medger detta. För att minska risken att ljudnivåer över 35 dB(A) upp står anser jag att avståndet 1000 m bör ändras till 1500 meter.

6. Jag anser även att om en markägare vill ha ett vindkraftverk närmare än 1500 till sin bostad ska ägaren kunna ansöka och även erhålla tillstånd att vindkraft verket placeras närmare än 1500 meter till bostadshus. Detta under förutsättning att det enbart är ägaren ensam som drabbas. Om det är fler berörda fastigheter som vill ha vindkraftverket närmare placerat än 1500 meter måste samtliga berörda ansöka om dispens för 1500 meter regeln. Om tillstånd att placera vindkraftverk närmare än 1500 meter erhålles ska detta vara tydligt att detta gäller som servitut eller liknande och följer fastigheten om ägarbyte sker.

INGVAR LINDEROS, VIVIANN LINDEROS, HELENA LINDEROS

Bifogad fil innehåller några tankeställare angående vindkraftverk, eftersom några partier inte tycks ha hållbara argument för vindkraft mer än att "det ska vi ha - förnyelsebar energi ska det vara". Tänker man så, gör man det verkligen enkelt för sig. Följdfrågan måste blir: Varför vindkraftverk?

Det är många års arbete som nu tycks gå till spillo - och därmed också kostnader. Därför: Tänk om - gör rätt!

Vad säger konsekvensanalysen om följande:

Vindkraftverken ger ifrån sig både ett högfrekvent och ett lågfrekventljud dygnet runt. Hur påverkar detta oss? Vindkraftverken kommer att ha ett intensivt blinkande ljus dygnet runt. Skugg- och reflexeffekter. Risk för is som lossnar och slungas iväg över Kånna. Ingrepp i naturen; skogen förvandlas till industrimark. Påverkan på djur- och fågellivet i närområdet. Vindkraftsplanen har ingen beslutad maxhöjd för verken. Det måste byggas nya "skogsvägar" som klarar transporter av långa, breda och tunga moduler. En vinge till ett 115 m högt vindkraftverk har 55 m långa vingar som väger 12 ton styck.

Vem tar hand om "resterna" vid olycka? Om företaget gått i konkurs? (Se avskräckande exempel utanför Knäred). Kännas kulturbygd i fara.

Verken kommer att dominera Kånna som ligger nere i Lagans dalgång, eftersom de placeras i skogsområdet ovanför samhället. Närmaste verk mindre än 1000 m

från närmaste bostadshus. Hur är det med lönsamheten? Har man jämfört med solceller? Vad vet man om vindkraftverkens påverkan på människor, särskilt på barn?

Energimyndigheten säger dessutom att Ljungby kommun inte är av riksintresse för vindkraft.

Principiellt är vi inte emot vindkraft. Däremot vänder vi oss mot placeringen av vindkraftsverken.

ANNELIE OCH NICK HODSON

Nedan brev från daterat 2009 och 2017. Båda breven bör läsas ihop och brevet daterat 2017 skall ses som en förlängning av brev daterat 2009.

2009-03-04

Detta brev är skickat till eder med referens till den tilltänkta indkraftsutbyggandet runt sjön Flåren. Vi har tagit del av informationen vad gäller vindkraftsplanen på Ljungby Kommuns hemsida och utifrån denna informationen har några synpunkter samt frågor. Vår bostad ligger i den lilla byn Sjötorpet. Byn är belägen utmed sjön Flåren alldeles vid gränsen mellan Kronoberg och Jönköpings Län.

Vår by tillhör Värnamo Kommun. Till min förvåning får jag vetskap om när jag läser ert häfte "Tillägg till översiktsplan för Vindkraft i Ljungby Kommun" att kommunstyrelsen i Ljungby beslutade redan den 7 Oktober 2008 att godkänna projektplanen till arbetet med en vindkraftsverkplan. Jag undrar samt ifrågasätter varför ingen information under dessa 5 månader har angivits oss på Sjötorpet! Ok. vi bor i detta fallet på "fel sida" läns gränsen, men trots detta blir i högsta grad påverkad av era planer (utan att kunna ta del av eventuella ekonomiska vinster och fördelar) då vi gränsar till er från mer än ett vädersträck. Ni nämner att ni samarbetar med grannkommunerna i denna frågan. Min fråga är - Om ni nu verkligen gör detta. Hur kommer det sig då att vi på Sjötorpet, er närmsta grannar, ej fått någon som hellst information angående dessa vindkrafts planer samt att ingen information finns på Värnamo Kommuns hemsida vad gäller Ljungby Kommun har stora planer att bygga vindkraftsparker nära kommun gränsen? Ytterst märkligt!!

Enligt häftet "Vindkraft i Ljungby kommun" men även det sunda förnuftet förstår att vindkraftverk fungerar bäst och är därmed mest lönsamma där de bästa vindförhållanden råder. Enligt er behövs ett minimum av 6.5 m/s vind för vindkrafts etablering. Det vore ju mest logiskt att bygga endast där de absolut bästa vindförhållanden råder.

Ur en ren ekonomisk vinkel, finner jag det märkligt att man planera bygga (med de stora kostnader det medför) en vindkraft park där endast minimum vindhastighet uppnås, nämligen det tilltänkta vindkraft verket vid Toftaholm, Dörrarp och Yxhullsund. Man kan bara hoppas, för er skull, att resultatet inte blir som på World Trade Centre i Bahrain. Varpå inte tillräckligt vind uppnåddes vilket gjorde att vindkraftsverket idag drivs elektriskt. Resultatet blev varken ekonomiskt eller ekologiskt fördelaktigt. Dessutom står de sk. experterna idag med "svansen mellan benen".

Man blir även i detta ovan nämnda häfte upplyst om att bla. Naturen spelar en viktig roll när man avgör vindkrafts parkernas placering. Detta ställningstagande verkar av olika anledningar vara väldigt klokt. Om Ljungby kommun vill införa en mer ekologisk inriktning är det bara naturligt att man respekterar och tar hand om naturen och allt vad det innebär på bästa möjlig sätt. Jag blir dock ytterst förvånad då jag upptäcker att ni å ena sidan vill bevara naturen samt att det är därför mindre lämpligt för vindkraftsparker. I ert häfte är dessa " Naturområden" tydligt markerade som Naturreservat , Natur 2000 samt Kronoberg natur områden . Dessvärre å andra sidan markerar ni samma områden några sidor längre fram som " område utan särskilt intresse".

Hur kan tex. ett Natur 2000 område anses som utan särskilt intresse? Detta är särskilt anmärkningsvärt då ett sådant område betecknas som ett "exklusivt urval av den värdefullaste naturen i Sverige och Europa". Vad anser EU om detta eller har ni kanske glömt att fråga? Tyvärr har vissa Natur 2000 områden vid sjön påverkats av de stora stormarna. Jag anser det av största vikt att inte förstöra mer av dessa Natur 2000 & Kronobergs Naturområden utan att istället bevara dessa .

Häftet "Vindkraft i Ljungby Kommun " ger människor som bor i Ljungby Kommun information om fördelar samt nackdelar med vindkraft och dess placering. Sammanfattningsvis kan vi inte se några som helst fördelar, forntorn möjligtvis att det är en renare energi källa. Nackdelarna och synpunkter för vår del är många. Nedan har jag grupperat dem.

* Natur 2000/Kronobergs Natur - Speciellt då området runt Flåren påverkats av stormarna vore det ytters tragiskt att förstöra resterande naturen.

* Friluftsliv/Rekreation - Det vore fruktansvärt av Ljungby kommun att förstöra en av de få större sjöarna som inte har över exploaterats och där naturen i stor grad är orörd.

Ordet Friluftsliv kommer till sin verkliga rätt här. Detta gäller i högsta grad för oss som bor här, men även Svenska och utländska gäster på besök.

* Tysta områden - Ni påstår att det i dagsläget inte finns några " tysta områden" Utifrån detta är det alldeles klart att Ni som utfört denna rapport aldrig vistats på platser runt Flåren, där ni med största sannorlighet skulle finna sk."opåverkade områden" som kunde klassas som tysta. Jag föreslår att ni tar en rundtur på Ljungby Kommuns bekostnad. En sådan sk. tyst plats är byn Sjötorpet där vi bor. Det enda ljud som hörs är fågelsång & stundtals tyvärr E.4 då vinden blåser över sjön. Trots att vår by ligger på andra sidan länsgränsen, blir vi i högsta grad påverkade av placeringen av era vindkraftsparker och den tysta tillvaron vi idag avnjuter kommer att blir ett minne blått..

* Landskapsbild - Området som enligt er rapport ter sig mest lämpliga är skogsmark där löv & blandskog ger bättre kamouflage än vad barrskog gör. Jag kan till viss del hålla med om detta påstående. Vad det gäller den tilltänkta vindkraftsparken runt Sjötorpet, nämligen Toftaholm, Dörarp & Toftaholm, har vi framförallt barrskog och ej löv/blandskog som rekommenderas. Dessutom kommer dessa, minst 150 meter, höga vindkrafts etableringar sticka upp över trätopparna. Detta i sin tur skapar en mycket ful visuell effekt.

Utsikten från vårt hus samt trädgård ner mot sjön blir därmed inte helt olik bilden på sidan 16 i ovan nämnda rapport.

Utsikten före ert ingrepp kan beskrivas enligt följande:

Dagtid- Tyst, lugnt och rofullt med vacker utsikt över sjön samt orörd banskogsmark på andra sidan sjön. Kvällstid- Lugnt och rofullt där man kan beskåda solnedgången tvärs över sjön. När solen gått ner bakom den orörda skogsmarken, finns det så gott som inget annat ljus än månsken.

Utsikten efter ert ingrepp kan beskrivas enligt följande:

Dagtid - Störningsljud från vindkraftsparken. Icke tilltalande utsikt över sjön där ett stort antal vindkrafts master sticker upp över trädtopparna. Kvällstid- Fortfarande störande ljud från vindkraftsparken där man kan beskåda solnedgången tvärs över sjön som dock skuggas och skymmer av vindkraftsparken. Då solen gått ned förvandlas skogsmarken på andra sidan sjön till ett hav av blinkande röda ljus. Effekten blir inte helt olik en landningsbana på ett flygfält.

Ur en ren visuell synvinkel: - Varför skulle vi vilja byta ut det underbara vi har idag ,som illustrerats ovan, mot ett fult, ljus, ljud samt skuggstörande hav av vindkraftsverk?? Jag är fullkomligt övertygad att om Ni bodde här på Sjötorpet inte heller skulle vilja byta ut det ena mot det andra.

Ur en ren ekonomisk syn vinkel: - Här har vi förlorat dubbelt! Ni beskriver hur denna vindkrafts utveckling blir positivt med investeringar osv. för kommunen. Sjötorpet ligger inte inom kommunens gränser och vi kan därmed inte räkna med att ta del av vinstern.

Dessutom minskas fastighetsvärdet på våra hus avsevärt med detta stora ingrepp i naturen. Folk som vill bo ute på landet vid en sjö vill ha lugnt och fridfullt med vacker natur och utsikt över sjö. Inte ens den skickligaste husmäklaren skulle kunna hävda detta med vindkrafts parker som grannar. Vem skall betala denna avsevärda värdeminskning av våra fastigheter? Ljungby Kommun? Hur ställer sig Värnamo Kommun till att fastigheter i deras kommun reduceras kraftigt pga. Ljungby kommuns vindkrafts parker?

Som en fotnot angående undersökningar man gjort på Gotland varpå 94 människor tillfrågades hur de upplevde att bo nära en vindkrafts park. För att kunna få en klar uppfattning behöver man tillfråga betydligt mer än 94 människor, så denna undersökning är dessväne av noll värde.

* Besöksnäringen - Jag har full förståelse för att företagare inom besöksnäringen är oroliga vad det gör för turism. Svaret är självklart. Inte bra! Utländska gäster men även Svenskar dras till detta område pga. den vackra naturen, lugnet, stillheten samt tystnaden. Om nu denna bild ändras, söker de sig med största säkerhet till andra platser på vår glob som fortfarande kan erbjuda detta. Givetvis kommer alla som hyr ut stugor, hotel/motelrum bli drabbade hårt. Lagaland kommer med största sannolikhet få svårt att överleva. Vem åker tex. ända från Tyskland för att beskåda en stor älg. Det blir ju både billigare och bekvämare att besöka ett lokalt zoo. Andra indirekta företag som exempelvis bensinmackar och matvaror affärer

osv. blir även drabbade då turismen sviker. Kan bara hoppas att ni tänker 2 gånger innan era planer sätts i verk.

*Flora/ Fauna - Enligt er finns begränsad kunskap inom detta område. Vore det inte rimligt att kräva att en fullständigt opartisk undersökning skulle genomföras innan man överhuvudtaget börjar planera för vindkraftsverk. Jag ställer mig kritisk till att en analys och utredning som utförs av exploatörerna, som ni föreslår, är helt opartisk. Då man oftast bara får en chans vad det gäller växt och djurliv, vore det ytterst tragiskt om atler och djur dör eller försvinner pga av för lite forskning.

* Elektromagnet/ Telekommunikation - Enligt er rapport blir störningen större desto större dessa verken är samt att det är av betydelse om metall finns i rotorbladen.

Vindkraftsoperatörerna skall enligt er kontakta respektive operatör/ nätägare angående detta. Sjötorpet tillsammans med många andra områden fick sina telekommunikationer avbrutna i samband med de stora stormarna. Det innebär att vi idag inte har tillgång till ett fast nät utan tvingas ha mobilt telefon och bredbands nät. Detta i sin tur leder till att vi mer än andra är beroende av bra signaler utan störningar. Detta för att kunna kommunisera med omvärlden. Vi har inte heller tillgång till kabel tv utan förlitar oss på parabol. Jag antager att det är lite eller inget en operatör/nätägare kan göra om störningen redan finns. Vad har Ljungby kommun tänkt göra för hushållen innanför men även utanför länsgränsen som blir påverkade av ovan nämnda störningar? Hur ställer sig Värnamo Kommun med hänvisning att hushållen inom kommun gränsen får störningar på telekommunikation pga. aktiviteter i grann kommunen?

Vi kan tyvärr inte delta på mötet som hålls den 5te Mars 2009 på Hördagården. Detta beror på att vi ej fått någon inbjudan/ information av eder utan hörde bara häromdagen rycktes vägen att detta möte skulle äga rum. Jag anser det ytters oproffsig av Ljungby Kommun att inte informera alla berörda partner oavsett vilket län i god tid. Pga att tiden är knapp har vi tyvärr inte lyckats få ledigt från våra jobb för att kunna delta.

Jag hoppas ändå innerligt att innehållet i detta brev betraktas samt framförs på mötet. Vänligen besvara skriftligen på detta brev plus skicka mötes protokoll med hänvisningar till åsikter som framfördes på ovanstående möte antingen via email eller per post.

2017-03-13

Vi skickar detta brev till er med referens till vindkrafts utbyggnad vid sjön Flåren. Vi har tagit del av informationen " Tillägg till översiktsplanen, Vindkraft i Ljungby kommun, Samrådshandling , Samråd tid: 20 Januari 2017- 20 Mars 2017" på Ljungby kommuns hemsida och utifrån denna skrift har vi synpunkter och frågor som vi vill belysa med detta brev. Vi refererar även till vårt brev daterat 4 Mars 2009 (se bifogat brev) till Miljö och Bygghuset avseende "Tillägg till översiktsplanen, Vindkraft i Ljungby kommun 2009". Våra synpunkter och frågor kvarstår i hög grad och gäller även för den nu reviderade Vindkraftsplanen 2017. Utifrån ovan nämnda brev (4 Mars 2009) samt er

reviderade Vindkraftsplan 2017 är vi fortfarande motståndare till vindkraft utbyggnad vid sjön Flåren.

Man blir ytterst beklämd när man läser ert häfte att vindkraftverks utbyggnad prioriteras före så gott som allt annat. Även om ni försöker linda in de många negativa effekterna detta stora ingrepp har på bygden i att "planeringen ska ske med miljöhänsyn", lyser det igenom att för er går vindkraft före allt annat. Före naturen - Före djurlivet - Före Kulturlandskapet - Före friluftsliv - Före besöksnäringen och alla som direkt och indirekt blir påverkade - Före alla invånare inom men även utanför länet som blir ytterst negativt påverkade av dessa vindkraftverk, inte minst ekonomiskt. Som ytterligare "ett slag i ansiktet" både vad gäller flora/fauna samt invånarna på båda sidorna om länsgränsen samt alla besökare, får man vetskap om att Ljungby kommun önskar bli ett "Plusenergi län". Varpå man önskar förstöra mer än nödvändigt av naturen och livet för människor, för att kunna producera mer energi än Ljungby kommun behöver för att bli självförsörjande. Ytterst tragiskt och beklagligt att Ljungby kommun prioriterar vindkraftverk istället för att bevara och utveckla det som idag kan kännetecknas som Ljungby kommun med fantastiska naturupplevelser och vackert landskap. Detta lockar besökare både från när och fjärran samt att arbeta för att bevara en levande landsbygd. Nedan har jag grupperat våra synpunkter och frågor avseende samrådshandlingen för Vinkraft i Ljungby kommun 2017. Dessa synpunkter skall läsas som en förlängning till vårt brev daterat 4 Mars 2009.

- Vindförhållande - Som jag tidigare nämnt bör ur lönsamhetsskäl, vilket jag antager är prioriteringen, vindkraft endast uppföras där vinden är som bäst. Enligt er prognos fungerar vindkraftverk bäst där det blåser runt 8 m/s eller mer. I det tilltänkta området Nr.7 Flattinge blåser det mellan 7,37 - 8,05 m/s och inte er något förskönande bild av 7,8 - 8,10 m/s. I majoriteten av området blåser det därmed under eller mycket under önskvärd vind på 8 m/s. Vilket i förlängningen gör det att inte blir lönsamt för vindkrafts etablering.

- Störning och risk -Alla dessa faktorer som Ljud, Ljus, Skuggor , Påverkan på landskapsbilden , Elektromagnetiska fält, Radio/Telekommunikation samt Störning av växt och djurliv kommer att påverka oss här på Sjötorpet i högsta grad. Läggas till listan kan även göras värdeminskningen på våra fastigheter . Särskilt då fastigheter med sjöutsikt och direkt vy av vindkraftverk är mer priskänsliga.

- Ljud - Ni anger att högsta tillåtna ljud är 40 dB(A), men anger samtidigt att där ljudmiljön är särskilt viktig exempelvis vid skärgårdar (vilket även bör gälla sjöar då ljud går längre där), i närhet till naturreservat och Natur 2000 områden där bakgrundsnivån är låg, bör ljud från vindkraftverk inte överstiga 35 dB(A). Då sjön Flåren i sin helhet, d.v.s. östra, västra sidan och själva sjön ihop räknat mellan båda kommunerna Värnamo och Ljungby, utgör en väldigt stor orörd yta. Denna yta borde utan problem kunna klassas både som ett "orörd" och "tyst" område. Det vore det ytterst tragiskt att förstöra en av de sista orörda sjöarna med en vinkraft park.

Vi yrkar på att:

1. Sjön Flåren ses i sin helhet även om den är uppdelad mellan två kommuner.

2. Se detta stora orörda område som en tillgång och resurs och ta tillvara och bevara det istället för att förstöra området med en vindkraftspark.
3. Ändra max ljudnivån till 35 dB(A) då ljudmiljön är särskilt känslig pga. det stora orörda området samt närheten till naturreservat och Natur 2000 områden.

Flora och fauna - Som vi tidigare påpekat är området Nr. 7 Flattinge för tilltänk vindkrafts etablering ett obebyggt orört område, där flora och fauna under en lång tid kunnat etablera sig. Trots att de stora stormarna, som dessvärre förstörde en del, har området förblivit orört och ny flora och fauna kunnat etablera sig där stormarna drog fram. Ljungby kommun gjorde 2009 ett tillägg till översiktsplanen avseende "Landsbygdsutveckling i Strandnära läge". Även om ovan nämnda tillägg till översiktsplan inte direkt berör Vindkraft etablering, rör det indirekt vissa områden som nu är aktuella för Vindkraft utbyggnad. I häftet "Landsbygdsutveckling i Strandnära Läge, Utlåtande 2009" kan man ta del av vad följande säger om det tilltänkta området Nr.7 Flattinge.

1. Skogsstvrelsen - (sidan 5) Exploatering bör undvikas i de områden som idag är i huvudsak fria från bebyggelse. Flattinge: Flattingenäs ingår i ett stort obebyggt område längs Flårens stränder (med Toftaholmsskogen). Havsörn häckar nära det föreslagna området. Exploatering ut mot Flattingenäset påverkar naturvärdena negativt och bör undvikas.

2. Ljungby Fågelklubb - (sidan 10) Lämna "obebyggda" områden ifred och låt kommunens invånare och turister njuta av den "orörda" naturen. Vi måste också ta hänsyn till naturens övriga invånare. Vi är inte ensam på denna planet. Flattinge: Området på Flattingenäs bör inte bebyggas. Det ingår i ett större område som stäcker sig längs Flåren från Flattinge ända upp till gränsen mot Jönköpings län. Havsörn häckar nära Flattingenäs. Området är rikt på rovfågel, förutom havsörn finns bland annat fiskgjuse, bivråk och lärkfalk. Flåren är också en fin storlomsjö.

3. Ljungby kommun kommentar- (sidan 11) Ljungby fågelklubbs synpunkter har tagits i beaktande och området kring Flattingenäs har fått en annan utformning där enbart byn Flattinge är med. Ute på Flattingenäs finns ingen exploatering idag, och med avseende på fågellivet är det lämpligt att man försöker minimera störningar från turismen. Havsörn är upptagen på nya rödlistan och en mycket sällsynt häckfågel i inlandet. Arten är också mycket känslig för antropogena störningar. Även om "Flattingenäs" får anses som ett "fredat" område vad gäller vindkraft etablering vill vi ändå belysa med utdraget ur ovanstående "Landsbygdsutveckling i strandnära lägen" att floran och faunan blir påverkad i hela området och inte enbart vid Flattingenäs.

I samband med att skogen föll i och med den stora stormen Gudrun, ville Södra Skogsägarna använda sjön Flåren som sjölagring av timmer. Denna ansökan avslogs med hänvisning bl.a. på grund av att flora and fauna kan störas eller gå förlorad.

Extrakt ur yttrande enligt nedan;

1. Flåren är den enda sjön i detta område som fortfarande är ganska orörd. Tidigare har man varit mycket restriktiv med beviljande av bygglov runt sjön och därför bör anses som extra skyddsvärd med stora naturvärden.

2. I närområdet kring Toftån finns ett stort antal fridlysta fåglar av flera olika arter bl.a. Havsörn och flera häckande Fiskljuse. Ute på Furuöarna som också innefattas av naturreservatet häckar en stor koloni fridlysta Skarvar, i området häckar även Bivråk, Hackspett ett flertal olika Trutarter, Fiskmåsar, Skrakar, Änder och Kanadagäss.

3. EU:s fågelskydd är mycket starkt och står över Svensk lagstiftning och enskilda tjänstemäns beslut. Domar från sjön Åsnen visar också att lagen i högsta grad tillämpas, med mycket kännbar straff som följd.

Även här belyses det varför Vindkrafts etablering utmed sjön Flåren inte är lämpligt och skall därför inte tillåtas. Som en fotnot upplever vi under alla årstider här på Sjötorpet ett rikt fågelliv med ofta besök av både Havsörnar och Kungsörnar. Om Vindkraft etablering tillåts på Flårens västra strand skulle det få förödande konsekvenser för fågellivet och besöken av dessa magnifika fåglar bli ett minne blott.

- Näringsliv och landsbygdsutveckling - Här ser jag att ni fortfarande ser på Vindkraftverk med en rosenskimrande naiv vy. Vindkrafts etablering är business. Företagen som är verksamma inom vindkraft är ute efter att tjäna pengar och är inte en välgörenhet verksamhet. De har föga intresse av att hjälpa till med och jobba för att bibehålla Ljungby kommun som en blomstrande levande kommun. Även om de till viss del (men inte nödvändigtvis) skulle använda lokala entreprenörer för etableringen av vindkraftverk, samt att det därmed förutom det rent praktiska eventuellt även skulle innebära lite kring verksamhet för hotell, restauranger osv., är dock detta en "engångs" verksamhet. När etableringen är klar håller dessa vindkraftverk enligt er i 25 år. Vad skall dessa entreprenörer inom grus, betong, hotell osv. leva av under dessa år? Speciellt då näringsverksamheten inom turistnäringen med kringverksamhet kommer få svårt att locka turister till kommunen. Största anledningen till att turister kommer till kommunen är lugnet, stillheten, det vackra landskapet samt naturupplevelsorna. I och med vindkrafts etablering kommer detta tyvärr inte längre kunna erbjudas. Vad gäller arbetskraft till kraftledningsnät faller även detta under kategorin "engångs" verksamhet beskriven ovan. Det nämns även att drift och underhåll som ytterligare arbetstillfällen. Tyvärr är chansen liten att det dels behövs många anställda inom dessa specifika områden, men även att arbeten går till de lokala entreprenörerna/arbetskrafter. Många gånger har vindkraftsbolagen sina egna team som sköter arbetsuppgifterna.

- Fastighetsvärden - Mer forskning är alltid önskvärd, men i vårt fall är det alldeles självklart att våra fastighetsvärden kommer att sjunka med en vindkrafts etablering på Flårens västra sida. Med referens till mitt brev daterat 4 Mars 2009. Människor som bor på landet med utsikt och trädgård ner till sjön värdesätter lugnet, stillheten, ro fyllheten, vacker utsikt samt i vårt fall även den orörda naturen och det rika fågellivet. Fastigheter som kan erbjuda detta säljs till ett premium pris. Med en vindkraft etablering på Flårens västra sida förändras detta radikalt för oss här på Sjötorpet under dygnets alla 24 timmer. Det medför störnings ljud och ljus, skuggning, katastrofala följder för den orörda naturen och fågellivet samt det mycket fula ingreppet i naturen varpå vindkraftverken är väl

synliga över trädtopparna. Fastigheterna priserna kommer självklart att sjunka i och med denna stora förändring.

- Riksintresse för friluftsliv - Varför benämns inte sjön Flåren som riksintresse för friluftsliv?
- Avstånd - Förutom gällande bullernivå på 35 - 40dB(A) vid husfasaden, skall avståndet till bostaden vara 1000 meter. Hur beräknar ni avståndet? Beräknas avståndet över en sjö eller beräknas det endast på land?
- Stora påverkade områden - Enligt er samrådshandling för Vindkraft i Ljungby kommun 2017 beskrivs ett påverkat område enligt följande: Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp, ska så långt det är möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär. Det område som anses som stora påverkade områden ligger i största delen inom naturreservat eller utpekats som Natur 2000-område. Västra och östra sidan av Flåren samt själva sjön kan alla var för sig eller som ett gemensamt område benämnas som ett påverkat område enligt kriteriet ovan. Dessutom innefattar den västra sidan av tre Natur 2000-områden. Då vi med råge fyller alla kriterier för ovan nämnda benämning, kräver vi att sjön Flåren samt marken på östra och västra sidan benämns som ett OPÅVERKAT OMRÅDE, vilket i sin tur kan klassas som ett "tyst område".

Som en summering använder jag mig av ert ställningstagande vad gäller landsskapsbeskrivningen som lyder. *"Det är viktigt att hänsyn tas till det aktuella landskapets karaktär och struktur. Etablering av vindkraft skall understryka landskapets karaktär, inte förta dem och inte heller förändra övergripande struktur i landskapet."* Läs och beakta detta ställningstagande, då det är precis detta, förta och förändra landskapets karaktär, som kommer att hända om ni gör verklighet av er vindkrafts plan och dess områden där de placeras.

FAMILJEN BRITT-MARIE OCH MATS OLSSON

Vindpark Ljunga

I förslaget till ny vindparksplan efterlyser vi redovisning av de synpunkter kommunen fick från oss m.fl. kommuninvånare i samband med ansökan från Scanery Wind om etablering av vindkraftsverk i Ljungby, för några år sedan. Vi efterlyser också redovisning av vilka ställningstaganden man tagit i planen utifrån dessa synpunkter.

Vi invänder mot storskaligheten, med verk som också tillåts bli väldigt höga. Ingen maxhöjd anges i planen. Samma avståndsgräns som gäller till bostäder i tätort bör gälla även på landsbygden. Även om minimiavståndet till närmsta hus nu blir 1000 meter är det inte ett tillräckligt avstånd, eftersom man i planen inte kan visa att det inte uppstår störningar (ljud, ljus mm) för boende i närheten samt hur dessa påverkar levnadsvillkoren för människor och djur. Se bilaga om Hasselmöss.

Det finns rapporter om att fastighetspriserna sänks med 30-50 % på berörda fastigheter. Eftersom den "nya grannen", den planerade vindparken, betraktas som

ett industriområde kommer en värdeminskning av våra fastigheter att ske. Vilka ställningstagande tar kommunen här?

Vi vädjar till Ljungby kommuns politiker och andra beslutsfattare att se till alla kommuninvånarens synpunkter, till liten som stor, till alla vi som kommer att beröras av olägenheter från de planerade vindkraftsparkerna. Vi har valt att bosätta oss på en levande landbygd. Inte i en avfolkningsbygd som förvandlas till ett stort industriområde. Detta blir en verklighet om planerna sätts i verket. Vi anser att alla som berörs vid en etablering av vindkraftsverk är sakägare. Vi som "bara" är fastighetsägare nära vindpark Ljunga menar att man borde inse att vi som personer blir lika påverkade av buller, skuggbildningar, blinkningar, risker mm som de som är markägare. Vi har tagit del av diverse fotomontage från företaget Scanery Wind över hur det skulle se ut med i Vindpark Ljunga med flera verk. Inget trovärdigt montage efter som proportionerna inte kan stämma. Vi har fått simulerat ljudet från ett verk där vi har lyssnat på det ljud som skulle höras vid vårt hus och som skulle motsvara ljudnivån från ett vindkraftverk i vindpark Ljunga. Det lät som en ständigt påslagen äldre höfläkt. Ett ljud som vi absolut inte kan acceptera. Till detta kommer högintensivt blinkande ljus och skuggbildningar, som vi blir drabbade av. Företaget kunde inte hänvisa till någon motsvarande park med lika många och så höga verk som vi skulle kunna göra ett studiebesök i.

Vem kompenserar oss när vi vill sälja vår fastighet på grund av att vi störs av vindparken? De ekonomiska vinnarna: Vindparksföretaget, Ljungby Kommun (vinnare???) eller markägare som arrenderar ut sin mark? Alla de som fattar så avgörande beslut för oss över våra huvuden?

Vi vädjar till politikerna att överge huvudalternativet i planen och verkligen hörsamma befolkningen som berörs.

Bilaga: Kartläggningen av hasselmusbeståndet som finns inom det föreslagna området, Vindpark Ljunga.

JAN LINDELL

Av Ljungby Fågelklubbs yttrande 2017-03-03 framgår att, "Dessutom häckar havsörn i anslutning till området och det används regelbundet som en födosöksväg mellan Vidöstern och Bolmen. Höst- och vintertid passerar regelbundet både havs- och kungsörn i samma korridor."

Därför kommer här en liten påminnelse om prejudicerande rättsfall. Det första av miljööverdomstolen och det andra fick inte prövningstillstånd av möd och därmed stod miljödomstolens beslut fast.

Den sistnämnda domen är särskilt intressant pga att förekomsten av havsörn vägde tyngre än riksintresset för vindkraft och riksintresset för natur- och kulturvården samt naturvården (sid 33 sista stycket).

Se bilaga: jan Lindell bilaga 1a-b, 2, 3

JAN LINDELL

Snabbt noterat att det finns i yttrandet bäring på tidigare översända rättsfall och Eolusärendet. Bredörad fladdermus och havsörn. Och att inte invagga presumtiva exploatörer om positivt utfall inom områden som med sannolikhet inte kommer att kunna gå igenom hos miljöprövningsdelegationen eller domstol. Se länsstyrelsens yttrande 2015.05.11 i Eolusärendet.

PS. Läser på lite noggrannare. Men allmänt var enligt mitt tycke länsstyrelsens yttrande "tufft".

JAN LINDELL

Hej. Kommentarererna nedan rör område 6, Simmarp.

Jag förutsätter att du/ni har tillgång till av mig tidigare inskickat material och e-post. Med betoning på rättsfallen

"Nacka TR M5913-15, Dom 2016-06-02" och MÖD M1072-12 , Dom 2013-08-12" samt länsstyrelsens yttrande 2015-05-11 i Eolusärendet.

Vad gäller Nackaärendet, som är omfattande, är sid 33 sista stycket och 34 andra stycket viktigast. Där slås fast, jämfört med dombeslutet längre fram, att bara förekomsten av havsörn väger tyngre än exempelvis ett riksintresse för vindbruk. Förekomsten av havsörn inom område 6, Simmarp är verifierat i Ljungby Fågelklubbs yttrande 2017-03-03.

LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE

SID 2 fjärde stycket. "Kommunen behöver utifrån ....." och sista stycket. "För att kunna göra väl ....."

Kommentar: Visar med önskvärd tydlighet vad jag påpekat i tidigare e-post att urvalet av områden måste bygga på gällande rättspraxis och kända fakta/vetenskap. Som exempel kan nämnas Kalmarstudien om Barbastell/Bredörad fladdermus. Jmf område 6.

SID 5 tredje och fjärde stycket. "Länsstyrelsen erinrar här om ....." samt "Ett flertal nyare domar i Mark- och miljödomstolen samt Mark- och miljööverdomstolen har stoppat tilltänkta vindkraftstablingar utifrån förekomst av hotade och/eller fridlysta arter. Att peka ut områden som lämpliga för vindkraftstabling vilka får svårt att få ett godkännande i en Miljöprövningsdelegation eller en rättslig prövning blir missvisande för tilltänkta vindkraftstablingare."

Kommentar: Se länsstyrelsens yttrande 2015-05-11 i Eolusärendet och bland andra ovannämnda rättsfall. Länsstyrelsen bekräftar vad jag i tidigare e-post framfört om bla rättstatens principer. Ett politiskt "tolkningsutrymme" kan aldrig överskugga rättspraxis eller beprövad vetenskap/fakta. Så den numera kallade "alternativa faktan" är inte tillämplig i dylika fall.

För övrigt är länsstyrelsens skrivning i hög grad anmärkningsvärd och borde leda till eftertanke.

SID 7 femte stycket. "Länsstyrelsen uppmärksamma kommunen om att det saknas ....." Kommentar: Är i sanning överflödigt. Jmf också ovanstående om "missvisande" / vilseledande.

SID 9 andra stycket. "Länsstyrelsen erinrar om att människors upplevelse av vindkraftverken här är viktigt att ta hänsyn till."

Kommentar: Den lokala opinionen Vittarydsnejden har bla kommit till uttryck i bildandet av den ideella föreningen mot vindkraft. Mig veterligen den enda i kommunen av det slaget.

SID 11 tredje stycket. "Jönköpings län framför att det mellan de stora sjöarna Bolmen, Vidöstern, Flåren och Furen, i närheten av de utpekade områdena 6 och 7, finns fladdermus och fågel som kan komma i konflikt med vindkraftsintresset."

Kommentar: Uppenbart att vårt grannlän vet mer om vår "geografi" än kommunen.

Jaha, vad skall man ha för synpunkter på det utifrån perspektivet "en professionell planprocess"?

LJUNGBY KOMMUN

Miljö- och byggförvaltningen den 9 augusti 2017

Ann-Sofi Persson
Förvaltningschef
Miljö- och byggförvaltningen

Ulla Gunnarsson
Planarkitekt